

বিশেষ
প্রতিবেদনঃ | মজুরি, নিরাপত্তা, মর্যদা!
পৃষ্ঠা-১২-১৭

» প্রথম বছর, সপ্তম সংখ্যা

» ১-১ অক্টোবর, ২০২০
বিনায়লীয়া বিতরণ বাবু

নিউ ইণ্ডিয়া সমাচার

বিশেষ বিষয়ঃ কৃষি আৰু শ্ৰম সংস্কাৰ

আত্মনির্ভৰ কৃষক; আত্মনির্ভৰ ভাৰত

জনৰ আৰু প্রতিবাদৰ বাধা নেওচি চৰকাৰৰ যুগান্তকাৰী পদক্ষেপে মধ্যভোগীৰ হাতোৱাৰ পৰা
কৃষকৰ স্বাধীনতা সুনিশ্চিত কৰিলে

বিদায় প্রণৱন্দা...

প্রাক্তন রাষ্ট্রপতি ভারতবৰ্জন ডো প্রণৱ মুখাজীর
৩১আগস্ট, ২০২০ত দেহারসান হয়। প্রধানমন্ত্রী
নরেন্দ্র মোদীর সৈতে তেওঁৰ এক অটুট সম্মন্দ
আছিল। রাজন্তুরা জীৱনৰ পৰা তেওঁৰ অৱসৰৰ
সময়ত প্রধানমন্ত্ৰীয়ে এক আৱেগিক বাৰ্তা লিখিছিল,
য'ত তেওঁ লিখিছিল-“আপুনি মোৰ বাবে সদায়
এগৰাকী পিতৃতুল্য আৰু তত্ত্বাবধায়ক হৈ থাকিব।
আপোনাৰ জ্ঞান, মার্গদৰ্শন আৰু ব্যক্তিগত সামিধ্যই
মোক বিশ্বাস আৰু শক্তি যোগায়।”

“ভারতবৰ্জন প্রণৱ মুখাজীর বিয়োগত ভাবত
শোকাভিভূত। তেখেতে আমাৰ রাষ্ট্ৰৰ বিকাশৰ
পথত অবিস্মৰণীয় সাঁচ বাখি হৈ গ'ল। তেখেতক
এগৰাকী বিদ্ধি পণ্ডিত আৰু উচ্চপৰ্যায়ৰ রাষ্ট্ৰনেতা
হিচাপে অভিহিত কৰে। তেওঁ সমগ্ৰ ৰাজনৈতিক
পৰিমণ্ডল আৰু সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ শ্ৰদ্ধাৰ পাত্ৰ
আছিল।”

প্রধানমন্ত্রী নরেন্দ্র মোদী

নিউ ইঞ্জিয়া সমাচার

ପ୍ରଥମ ବଚ୍ର, ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା

১-১৫অক্টোবৰ, ২০২০

সম্পাদক

কুলদীপ সিং ধাতৰালিয়া,
পিডিজি, পিআইবি, নতুন দিল্লী

ପରାମର୍ଶଦାତା ସମ୍ପାଦକ ବିନୋଦ କୁମାର

ପରାମର୍ଶଦାତା ସମ୍ପାଦକ ଶର୍ଣ୍ଣ କୁମାର ଶର୍ମା

অলংকৰণ ৰবীন্দ্ৰ কুমাৰ শৰ্মা

প্রকাশন আৰু মন্ত্ৰণ

সত্যেন্দ্র প্রকাশ
ডি.জি.বি.অ'চি,
টৰীচ এণ্ড কমিউনিকেশ্বনৰ হৈ

୩୮୮

ভিবা প্রেছ প্রাইভেট লিমিটেড
চি-৬৬/৩, অখলাফেজ-২
নতুন দিল্লী ১১০০২০

ବୁଦ୍ଧି' ଅର ଆଇଟାରୀଚ ଏଣ୍ଟ କମିଡ଼ୁନିକେଶନ.

দ্বিতীয় মহলা, সূচনা ভৱন,
নতুন দিল্লী-১ ১০০০৩০ পর্যায়ে প্রকাশিত

ନିউ ଇଣ୍ଡିଆ ସମାଚାର

RNI No. : DELASS/2020/78827

 response-nis@pib.gov.in

» 1	সম্পাদকীয়	» 02
» 2	স্বাস্থ্যঃ-পুষ্টি মাহ	» 03
» 3	সংক্ষিপ্ত সংবাদ	» 04-05
» 4	মহাত্মা গান্ধীর জন্মবার্ষিকী	» 06-07
» 5	বন্দু খণ্ডঃ খাদীর বিকাশ	» 08-9
» 6	বাণ্টঃ বিশ্ব উত্তরন সূচক	» 10-11
» 7	বিশেষ প্রতিবেদনঃ শ্রম সংক্ষার	» 12-17
» 8	প্রচলন নিরন্ধনঃ ক্ষী সংক্ষার	» 18-25
» 9	পদক্ষেপঃ প্রধানমন্ত্রী মৎস্য সম্পদ যোজনা	» 26-28
» 10	বাজ্যঃ উন্নয়নমূলক আঁচনি	» 29
» 11	সহায়ৰ হাতঃ পিএম স্বনির্ধি আঁচনি	» 30-31
» 12	মিচন কর্মযোগীঃ সুপ্রশাসনৰ প্রচেষ্টাৱলী	» 32-34
» 13	আত্মনির্ভৰশীলতা: এইচএছটিডিভিৰ শুভাৰ্থ	» 35
» 14	ধৰ্মজ্ঞাবাহী আঁচনিঃ স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান	» 36-38
» 15	কংৰোনাৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ	» 39
» 16	ইতিবাচক দৃষ্টিভঙ্গীঃ পৰিৱৰ্তনশীল ভাৰত	» 40

সম্পাদকৰ মেজৰ পৰা

সাদৰ নমস্কাৰ,

এয়া নিউ ইণ্ডিয়া সমাচাৰৰ সপ্তম সংখ্যা। আপোনালোকে নিশ্চয় এই সংখ্যাৰ বাবে
আগ্রহেৰে বাট চাই আছে।

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বত এখন কৰ্মদক্ষ চৰকাৰে কাম কৰি আছে।

চৰকাৰে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰত দেশক আগুৱাই নিয়াৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিৰৰ্দ্ধ।

পাঠকসকলে ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত, কাম আৰু আঁচনিসমূহৰ সকলো তথ্য লাভ
কৰিব।

এই আলোচনীখন চৰকাৰৰ মুখ্যপত্ৰ নহয়, বৰঞ্চ শুন্দ তথ্য প্ৰদানৰ এক মুখ্য।

গাওঁ পথওয়ত, জিলা পথওয়ত, পথওয়ত সমিতি, গ্ৰাম্যাব, বিধায়ক, সাংসদ, বিষয়া-
কৰ্মচাৰী আৰু সাংবাদিকসকলক এই আলোচনী প্ৰদান কৰা হ'ব।

প্ৰায় ৫কোটি লোকে এই আলোচনীৰ ই-বুক পঢ়াৰ সুবিধা লাভ কৰিছে।

আপোনালোকৰ মতামত আৰু পৰামৰ্শৰ বাবে আমি আগ্রহেৰে বাট চাই ৰ'লো।

অনুগ্ৰহ কৰি আপোনাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰেৰণ কৰকঃ

ঠিকনাঃ বুৰ' অৱ আউটৰীচ এণ্ড কমিউনিকেশ্বন, দ্বিতীয় মহলা, সূচনা ভৱন, নতুন
দিল্লী-১১০০০৩

ইমেইল : response-nis@pib.gov.in

আপোনালোকৰ আশীৰ কামনাবে

(কে. এছ. ধাৰণালিয়া)

পোষণ মাহঃ এক জন আন্দোলন

পুষ্টি মাহ হৈছে এনে এক অভিযান যাৰ দ্বাৰা মহিলা, শিশু আৰু জ্যৈষ্ঠ ব্যক্তিসকলক গুণগত আহাৰ যোগান ধৰা হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় পুষ্টি অভিযান

- কেন্দ্ৰীয় কেবিনেটে ২০১৭ৰ ডিচেম্বৰত ২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ পৰা তিনি বছৰৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় পুষ্টি অভিযান (এনএনএমৰ বাবে) আৰম্ভ কৰাৰ বাবে ৯,০৪৬.১৭ কোটি টকাৰ বাজেটত অনুমোদন জনায়।
- প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ২০১৮ৰ ৮ মাৰ্চত ৰাজস্থানৰ ঝুনুনুৰ পৰা পোষণ অভিযান আনুষ্ঠানিকভাৱে শুভাৰম্ভ কৰিছিল
- এই অভিযানৰ জৰিয়তে ২০২২চনৰ ভিতৰত ২৫ শতাংশলৈ পুষ্টিহীনতা হ্ৰাস কৰাৰ লক্ষ্য লোৱা হৈছে
- ইয়াৰ আন লক্ষ্যবোৰ হৈছে পুষ্টিহীনতা, এনিমিয়া (কিশোৰী, মহিলা আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ক যুৱতীৰ) হ্ৰাস আৰু কম ওজনত শিশু জন্মৰ ঘটনাৰ হাৰ হ্ৰাস কৰা
- ২০২১ৰ ৩১ মাৰ্চলৈকে ম্যাদ বৃদ্ধি কৰা এই আঁচনিৰ জৰিয়তে ১০ কোটিটকৈ অধিক লোক উপকৃত হ'ব
- এক উৎকৰ্ষমূলক দৃষ্টিভঙ্গীৰে সকলো ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ জিলাসমূহক এই অভিযানেৰে সামৰি লোৱা হৈছে

পুষ্টি নিৰীক্ষণ আৰু কাৰ্ড

- ভাৰতীয় পোষণ কৃষি কোষ গঠন কৰা হৈছে। এই কোষৰ হাতত প্ৰতিখন জিলাত পুষ্টিবৰ্ধক শস্যৰ খেতিৰ সন্দৰ্ভত সম্পূৰ্ণ তথ্য থাকিব।
- শিক্ষার্থীৰ মাজত পুষ্টি সজাগতা সম্পর্কীয় পতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰি এই জন আন্দোলনত বিদ্যালয়সমূহক সামৰি লোৱাৰ পচেষ্ঠা লোৱা হৈছে।
- শ্ৰেণীকোঠাৰ নিৰীক্ষকৰ দৰে প্ৰতিটো শ্ৰেণীত পুষ্টি নিৰীক্ষকো থাকিব।
- এক পুষ্টি কাৰ্ডৰ শুভাৰম্ভ কৰা হ'ব।

ৰাষ্ট্ৰ আৰু পুষ্টিৰ মাজত ওতঃপ্ৰোতঃ সম্পৰ্ক আছে আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত সেই সজাগতা সৃষ্টিৰ লক্ষ্যৰে চৰকাৰৰে ছেপেস্বৰ মাহটো ‘ৰাষ্ট্ৰীয় পোষণ মাহ’ বা পুষ্টি মাহ হিচাপে উদ্যাপন কৰিছে। ‘মন কী বাত’ৰ শেহতীয়া সংক্ৰণত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে এক শ্ৰেক আওৰাই কয় ‘যথা অন্ম তথা মান্ম’, অৰ্থাৎ মানসিক আৰু বৌদ্ধিক বিকাশ প্ৰত্যক্ষভাৱে গ্ৰহণ কৰা আহাৰৰ সৈতে জড়িত। উপযুক্ত পুষ্টিয়ে শিশু আৰু শিক্ষার্থীসকলক তেওঁলোকৰ সন্তোৱনা আৰু প্ৰতিভা বিকশিত কৰাত ডাঙৰ ভূমিকা পালন কৰে। তদুপৰি, এগৰাকী পৰিপুষ্ট মাত্ৰ পৰাহে এটি শিশুৰে উপযুক্ত পুষ্টি লাভ কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে গুজৰাটৰ চৰ্দাৰ বল্লভভাই পেটেলৰ স্টেচু অৰ ইউনিটীৰ কাষত এখন পুষ্টি উদ্যান গঢ়ি তোলাৰ সন্দৰ্ভতো সদৰি কৰে। ইয়াত হাঁহি-ধেমালিৰ মাজেৰে পুষ্টি সম্পর্কীয় তথ্য লাভ কৰিব পাৰি বুলি তেওঁ কৰয়। ■

পবিত্র আৰু স্বচ্ছ বাৰাণসী

জনসাধাৰণে স্বচ্ছ গংগা প্রতিক্রিয়া জৰিয়তে ঘাটসমূহে অতীতৰ গৌৰৰ ঘূৰাই পাবলৈ সক্ষম হৈছে। এই প্রচেষ্টাৰ ফলস্বৰূপে স্বচ্ছ সৰ্বেক্ষণ ২০২০ত গংগাৰ পাৰৰ সৰ্বাধিক স্বচ্ছ চহৰ হিচাপে খ্যাতি আৰ্জন কৰে বাৰাণসীয়ে। এগৰাকী পুৰোহিতে কয় যে জনসাধাৰণে ধৰ্মীয় দিশত কোনো সংকোচ নকৰে। ১৪০ এমএলডি আৱৰ্জনা নিষ্কাশণ প্লাটে গংগাক স্বচ্ছ কৰি তোলাত ব্যাপক সহায় কৰিছে। স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ অধীনত নদীৰ সমুখ ভাগ পৰিষ্কাৰকৈ বখাৰ বাবে ২১টা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু ৬৩টা সাধাৰণ ঘাট হিচাপে শ্ৰেণীবিভাজন কৰা হৈছে। প্রতিদিনে ৮-৯ মেট্ৰিকটন আৱৰ্জনা নাৰৰ জৰিয়তে নিষ্কাশণ প্লাটলৈ অনা হয়। এই চহৰখন আনৰ বাবে আদৰ্শস্বৰূপ।

অন্তৰ্শন্ত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত আৰু জাপানৰ কৌশলগত সহযোগিতা

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী আৰু জাপানৰ তেতিয়াৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী শিনজো আবেই ভাৰত আৰু জাপানৰ মাজত অন্তৰ্শন্ত্ৰ যোগান আৰু সেৱাৰ পাৰম্পৰিক ব্যৱস্থাসম্পন্ন স্বাক্ষৰিত চুক্তিক আদৰণি জনাইছে। এই সন্দৰ্ভত ভিডিও' কনফাৰেন্সিংযোগে আগবঢ়োৱা ভাষণত কয় যে এই চুক্তিয়ে দুয়োখন দেশৰ মাজত প্ৰতিৰক্ষা খণ্ডৰ সহযোগিতা অধিক সুদৃঢ় কৰাৰ লগতে ভাৰত-প্ৰশাস্ত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত শাস্তি আৰু নিৰাপত্তা বৃদ্ধি কৰিব। দুয়োগৰাকী নেতাই ভাৰত-জাপান বিশেষ কৌশলগত আৰু বিশ্ব অংশীদাৰিত্বৰ পৰিকাঠামোৰ অধীনত মুম্বাই-আহমেদাৰাদ ক্ষিপ্তম বেল (এমএইচএছআ)কে ধৰি চলিত সহযোগিতা স্থিতিৰ পৰ্যালোচনা কৰে। তেওঁলোকে সহজত পোষণ কৰে যে ক'ভিডৰ পাছৰ বিশ্বত বিশ্ব সমৃদ্ধায় হকে দুয়োখন দেশৰ শক্তিশালী আৰু স্থায়ী সহযোগিতাই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব। ■

আৰোগ্য সেতুত আপোনাৰ স্বাস্থ্যৰ স্থিতি সঠিক সময়ত পৰীক্ষা কৰক

আৰোগ্য সেতু এপ হৈছে বিশ্বৰ সৰ্বাধিক ডাইনলোড হোৱা কনটেক্ট ট্ৰেচিং এপ, য'ত বৰ্তমান 'অপেন এপিআই ছাৰ্ভিচ' শৰ্মক এক নতুন বৈশিষ্ট্য সংযোজন কৰা হৈছে যিটো ভাৰতত পঞ্জীয়ণভৰ্তুক ৫০ জনতকৈ অধিক কৰ্মচাৰী থকা প্ৰতিষ্ঠান আৰু ব্যৱসায়িক সংস্থাই ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। তেওঁলোকে 'অপেন এপিআই ছাৰ্ভিচ'ৰ জৰিয়তে কৰ্মচাৰীসকলে প্ৰদান কৰা তথ্যৰ ভিত্তিত তেওঁলোকৰ স্বাস্থ্যৰ স্থিতি সম্পর্কে সঠিক সময়ৰ তথ্য লাভ কৰি থাকিব পাৰে। অপেন এপিআই ছাৰ্ভিচৰ জৰিয়তে এই এপ ব্যৱহাৰকাৰীৰ নাম আৰু স্বাস্থ্য সম্পৰ্কীয় স্থিতিহে জানিব পাৰে। এপিআয়ে বাকী কোনো ব্যক্তিগত তথ্য মোগান নথৰে। আৰোগ্য সেতু এপ হৈছে সৰ্বাধিক ডাইনলোড হোৱা কনটেক্ট ট্ৰেচিং এপ, যাৰ ব্যৱহাৰকাৰীৰ সংখ্যা ১৫ কোটিতকৈ অধিক। জনসাধাৰণৰ অভূতপূৰ্ব সঁহাৰিয়ে ক'ভিড-১৯ মোকাবিলা আৰু ব্যৱস্থাপনামূলক প্ৰচেষ্টা গ্ৰহণত আগশাৰীৰ স্বাস্থ্যকৰ্মী আৰু চৰকাৰক সহায় কৰিছে।

লকডাউনৰ মাজতে জন ঔষধি কেন্দ্ৰত দ্রুতগতিত বৃদ্ধি ব্যৱসায়

দেৱা ভী, ৰোজগাৰ ভী’ শীৰ্ষক মূলমন্ত্ৰক সাৰোগত কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰী জন ঔষধি যোজনা (পিএমজেএরাই) ই কম মূল্যতে ঔষধৰ যোগান ধৰি আহিছে। জন ঔষধি কেন্দ্ৰত ঔষধৰ মূল্য বজাৰৰ তুলনাত ৫০ৰ পৰা ৯০ শতাংশলৈকে কম। বজাৰত বিক্ৰী হৈ থকা কক্ট বোগৰ ৬,৫০০ টকা মূল্যৰ এটা ঔষধ এই কেন্দ্ৰসমূহত ৮০০ টকাতে লাভ কৰে। ক'ভিড-১৯ লকডাউনৰ সময়ত জন ঔষধি কেন্দ্ৰসমূহে চলিত বিত্তীয় বৰ্ষত প্ৰথম ত্ৰিমাসিকতে ১৫০ কোটি টকাৰ ঔষধ বিক্ৰী কৰিছে, যিটো পূৰ্বৰ বছৰৰ একে সময়চোৱাৰ প্রায় দুগুণ। ২০২০ৰ ১৫ ছেপ্টেম্বৰলৈকে মুঠ বিক্ৰীৰ পৰিমাণ ২৫৬কোটিকৈ অধিক হৈছে। জন ঔষধি কেন্দ্ৰৰ গ্ৰাহকৰ বাহিৰ পৰিমাণ ১,২৫০ কোটিকৈ অধিক হৈছে। দেশত ৬,৬০০টা জন ঔষধি কেন্দ্ৰ আছে, য'ত ১,২৫০বিধিৰ উপৰি ২৫০ বিধ মান ছাৰ্জিকেল সঁজুলি বিক্ৰী কৰা হয়। লকডাউনৰ সময়ত জন ঔষধি কেন্দ্ৰসমূহে প্রায় ১৫ লাখ মাস্ক, ৮০ লাখ হাইড্ৰক্সিলুব'কুইন আৰু ১কোটি পেৰাচিটামল টেবলেট বিক্ৰী কৰিছে। ১টকীয়া মূল্যৰ ৫ কোটিকৈ অধিক নেপকিনো এই কেন্দ্ৰসমূহত বিক্ৰী কৰা হৈছে।

নতুন ভাৰতৰ আশ্চৰ্যঃ
কলকাতাত পানীৰ তলেৰে
যোৱা মেট্ৰ' লিংক

কলকাতাৰ ছল্টলেক চেষ্টৰ ৫ৰ পৰা ছল্টলেক ষ্টেডিয়ামলৈকে ১৬.৫ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ পানীৰ তলেৰে যোৱা মেট্ৰ' বেল লিংকৰ প্ৰথম পৰ্যায়ৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে। অত্যাধুনিক নিৰাপত্তা আৰু যোগাযোগ প্ৰযুক্তিসমূহৰ ভাৰতীয় বেলৰেৰ এয়া এক অভিযান্ত্ৰিক আশ্চৰ্য। এই সমগ্ৰ ক'ভিড'ৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে ২০২১ৰ ডিচেম্বৰত সম্পূৰ্ণ হৈ উঠিব। চহৰখনত পৰিবহণ ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই প্রায় ৮,৬০০ কোটি টকা ব্যয়সাপেক্ষ মেট্ৰ' প্ৰকল্পই কলকাতা আৰু হাওৰাক সংযোগ কৰিব।

স্পটছ কোটাত চাকৰিৰ সংখ্যা বৃদ্ধি

২০১০ চনৰ ১ ছেপ্টেম্বৰত ক্ৰীড়া মন্ত্ৰালয়ে ২০টা নতুন শাখাৰ খেলুৱৈক স্পটছ কোটাত চাকৰি প্ৰদানৰ বাবে জনোৱা প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰিছে কৰ্মচাৰী আৰু প্ৰশিক্ষণ বিভাগে। প্ৰতিভাবান খেলুৱৈসকলক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কাৰ্যালয়সমূহত মকৰলৰ তালিকা পূৰ্বৰ ৪৩টা বিভাগৰ পৰা ৬৩টা বিভাগলৈ বৃদ্ধি পালে। এই শাখাসমূহৰ ভিতৰত পৰম্পৰাগত খেল মল্লখম্ব, টাগ-অৱ-ৰাব, ছেপাক টাক্ৰ' আৰু ৰোল বল অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে। এই সিদ্ধান্তৰ সন্দৰ্ভত কেন্দ্ৰীয় যুৱ পৰিক্ৰমা আৰু ক্ৰীড়ামন্ত্ৰী কিৰেণ বিজিজুৱে কয়, “আমাৰ খেলুৱৈসকলৰ সামগ্ৰিক কল্যাণ সাধন কৰাটো চৰকাৰৰ প্ৰথম দায়িত্ব আৰু তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়েই ডিঅ'পিচিত এই খেলসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ উথাপন কৰা হৈছে।” ■

ভারত আৰু বিশ্বৰ বাবে গান্ধীৰ কিয় প্ৰয়োজন আছে

প্ৰতিজন নাগৰিকৰ মৰ্যদা আৰু সমন্বিতে পূৰ্ণ এখন বিশ্বৰ কল্পনা কৰিছিল মহান নেতাজনে

নবেন্দ্ৰ মোদী

১৯৫৯ত ভাৰতত পদার্পণ কৰি, ডঃ মার্টিন লুথাৰ কিং জুনিয়ৰে কৈছিল, “আন এক দেশলৈ যই পৰ্যটক হিচাপে যাব পাৰো, কিন্তু ভাৰতলৈ এজন তীৰ্থযাত্ৰী হিচাপে আহিছো”। তেওঁ আৰু কৈছিল, “বোধকৰো, সবাতোকৈ ওপৰত, ভাৰত হৈছে এনে এক ভূমি য'ত অহিংস সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ কোশল বিকশিত হৈছিল, যাক আমাৰ মানুহে মন্টগ'মেৰী, আলাবামা আৰু দক্ষিণ আমেৰিকাত প্ৰয়োগ কৰিছিল। আমি ইয়াৰ ফলপ্ৰসূতা আৰু স্থায়িত্ব প্ৰত্যক্ষ কৰিছিলো- দৰাচলতেই ফল পাইছিলো!”

ডঃ কিংডে ভাৰতলৈ আহাৰ অনুপ্ৰোগা লাভৰ পথ প্ৰদৰ্শকজনেই আছিল মোহনদাস কৰমচান্দ গান্ধী, মহাত্মা, মহান আত্মাৰ গবাকীজন। গান্ধী জী বা বাপুৰে বিশ্বৰ কেইবা নিযুত লোকক অবিৰত সাহস দি আহিছে।

প্ৰতিৰোধৰ গান্ধীবাদী পদ্ধতিয়ে বহু আফ্ৰিকান ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত আশাৰ উদ্দীপনা জগাই তুলিছিল। ডঃ কিংডে কৈছিলঃ “যেতিয়া যই ঘানা, পশ্চিম আফ্ৰিকা ভ্ৰমণ কৰিছিলো, প্ৰধানমন্ত্ৰী এন্ট্ৰুমাহে মোক কৈছিল যে তেওঁ গান্ধীৰ কৰ্মৰাজি অধ্যয়ন কৰিছে আৰু ইয়াত অহিংস প্ৰতিৰোধ কাৰ্যকৰী কৰিব পৰা যায় বুলি অনুভৱ কৰে। আমি স্মৰণ কৰো যে দক্ষিণ আফ্ৰিকাত বাছ বয়কটো চলি

আছিল।” নেলছন মেঞ্জেলাই গান্ধীক “পৰিৱ্ৰ যোদ্ধা” হিচাপে অভিহিত কৰিছিল আৰু লিখিছিল, “তেওঁৰ অসহযোগৰ কৰ্মপন্থা, তেওঁৰ ব্যাখ্যা যে আমি শাসনকাৰীসকলক সহযোগিতা কৰিলেহে আমাক অধীনলৈ আনিব পাৰিব, আৰু আমাৰ শত্কাত তেওঁৰ অহিংস প্ৰতিৰোধে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়ভাৱে ঔপনিৰোশক-বিৰোধী আৰু বৰ্ণবাদ-বিৰোধী আন্দোলনক অনুপ্ৰাণিত কৰি তুলিছিল।”

মেঞ্জেলাৰ কাৰণে গান্ধী আছিল ভাৰতীয় আৰু দক্ষিণ আফ্ৰিকান। গান্ধীয়ে অনুমোদন জনালেহেতেন। মানৱ সমাজৰ কিছুমান সৰ্বাধিক দ্বন্দ্বৰ মাজত সেতু হৈ পৰিব পৰাকৈ তেওঁৰ অন্য ক্ষমতা আছিল।

১৯২৫তে, গান্ধীয়ে “ইয়ং ইণ্ডিয়া”ত লিখিছিলঃ “ৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদী নোহোৱাকৈ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদী হোৱাটো কাৰোৰে বাবে সন্তুষ্ট নহয়। ৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদ বাস্তৰায়িত হোৱা মাত্ৰকেহে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদ সন্তুষ্টৰপৰ, অৰ্থাৎ, যেতিয়া ভিন্ন দেশৰ জনসাধাৰণ একত্ৰিত হৈ পৰে আৰু এজন লোক হিচাপে কাম কৰিবলৈ সক্ষম হয়।” তেওঁ ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰীয়তাবাদক মানৱতাৰ সেৱাৰ কাম কৰাৰ আধাৰ হোৱাৰ বিপৰীতে কেতিয়াও সংকীৰ্ণ হোৱাৰ কল্পনা নকৰিছিল।

মহাত্মা গান্ধীয়ে তদুপরি সমাজের সকলো শ্রেণীর মাজতে বিশ্বাসের ভেটি স্থাপন করিছিল। ১৯১৭ত, গুজরাটের আহমেদাবাদত বৃহৎ টেক্সটাইল ধর্মঘট সংঘটিত হৈছিল। যেতিয়া কাবখানার শ্রমিক আৰু মালিকের সংঘাতে চৰম সিদ্ধান্ত পাইছিল, তেতিয়া গান্ধীয়েই ন্যায়সংগত নিষ্পত্তিৰ মধ্যস্থৰ্তা কৰিছিল।

শ্রমিকের অধিকারের বাবে গান্ধীয়ে মজদুর মহাজন সংঘ নামেৰে এটা সংস্থাৰ জন্ম দিছিল। প্ৰথম দৃষ্টিত, ইয়াক মাঠো কোনো এটা সংগঠনৰ নাম যেন লাগিলোও কিন্তু এটা সৰু পদক্ষেপে কিদিবে বৃহৎ প্ৰভাৱ কিস্তাৰ কৰিব পাৰে, তাক ই দেখুৱাই দিছিল। সেই দিনসমূহত, অভিজাতসকলক সন্মানৰ নিমিত্তে “মহাজন” শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। গান্ধীয়ে “মজদুৰ”ৰ লগত “মহাজন” নামৰ সংমিশ্ৰণেৰে সামাজিক গঠন ওলোটা কৰি দিছিল। এই ভাষাগত বিকল্পৰ জৰিয়তে, গান্ধীয়ে শ্রমিকৰ গৌৰৰ বচাই তুলিছিল। আৰু গান্ধীয়ে গণ বাজনীতিৰে সাধাৰণ উদ্দেশ্যৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাইছিল। কোনে চৰখা (charkha), এটা ঘূৰ্ণীয়মান চকৰি আৰু খাদী, ভাৰতীয় হাতেবোৱা বস্ত্ৰ, আৰ্থিক আত্ম-নিৰ্ভৰতাৰ প্ৰতীকস্বৰূপে আৰু এখন ৰাষ্ট্ৰৰ সৱলীকৰণৰ অৰ্থে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিলেহেতেন? এচিকূট লোনৰ জৰিয়তে বাৰু কোনে এটা গণ আন্দোলন গঢ়ি তুলিব পাৰে! ঔপনিৰেশিক শাসনৰ সময়ছোৱাত, ভাৰতীয় লোনৰ ওপৰত নতুন কৰ আৰোপ কৰা লোন আইন বোজা হৈ পৰিছিল। ১৯৩০ত দাঙি যাত্ৰাৰ জৰিয়তে, গান্ধীয়ে লোন আইনখনক প্ৰত্যাহান জনাইছিল তেওঁ আৰু সাগৰৰ তীৰৰপৰা প্ৰাক্তিক লোন এচিকূট তুলি অনাতে ঐতিহাসিক আইন অমান্য আন্দোলনৰ সূচনা হৈছিল।

বিশ্বত বহু গণ আন্দোলন হৈ গৈছে, আনকি ভাৰততো বহু মুক্তি সংগ্ৰাম সংঘটিত হৈছে, কিন্তু গান্ধীবাদী সংগ্ৰামে প্ৰথক আদৰ্শ বচনা কৰিলে আৰু তেওঁৰদাৰ অনুপ্রাণিত হৈয়ে বিস্তৃত-প্ৰিসৰৰ গণ অংশগ্ৰহণ সন্তুষ্টি হৈ উঠিছিল। তেওঁ কেতিয়াও প্ৰশাসনিক বা নিৰ্বাচিত পদত অধিষ্ঠিত নহৈছিল। তেওঁ কেতিয়াও ক্ষমতাৰ প্ৰতি লালায়িত হোৱা নাছিল।

তেওঁৰ বাবে, স্বাধীনতা মানে বাহ্যিক শাসনৰ অনুপস্থিতি নাছিল। ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা আৰু ব্যক্তিগত সৱলীকৰণৰ মাজত তেওঁ গভীৰ সংযোগ প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। তেওঁ প্ৰতিজন লোকেই মৰ্যাদা আৰু সমৃদ্ধিশালীভাৱে জীৱাই থাকিব পৰা এখন বিশ্বৰ কল্পনা কৰিছিল। যেতিয়া বিশ্বখনে অধিকারৰ কথা কৈছিল, গান্ধীয়ে দায়িত্বত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছিল। “ইয়ং ইঙ্গিয়া”ত তেওঁ লিখিছিলঃ “অধিকারৰ প্ৰকৃত উৎস হৈছে দায়িত্ব। যদি আমি সকলোৱে আমাৰ দায়িত্ব পালন কৰো, অধিকারৰ প্ৰাপ্তিৰ অৰ্থে বেছি দূৰ নাথাকিব।” হৰিজন পত্ৰিকাত তেওঁ লিখিছিল, “নিজা দায়িত্ব যথাযথভাৱে পালন কৰাজনৰ স্বতঃস্ফূর্তভাৱে অধিকাৰ প্ৰাপ্তি হয়।” গান্ধীয়ে আমাৰ বিশ্বস্ততাৰ মতবাদ আগবঢ়াইছিল,

যিয়ে দুখীয়াৰ আৰ্থ-সামাজিক কল্যাণত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। ইয়াৰদ্বাৰা অনুপ্রাণিত হৈ, আমি অধিকাৰৰ উদ্দীপনা সন্দৰ্ভত চিন্তা কৰা উচিত। আমি, বিশ্বখনৰ উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে, আমাৰ গ্ৰহটোৰ উত্তিন আৰু প্ৰাণীজগতকে থৰি ইয়াৰ কল্যাণৰ অৰ্থে দায়বদ্ধ। গান্ধী হৈছে আমাৰ দিক নিৰ্দেশনা দিবলৈ শ্ৰেষ্ঠ শিক্ষাগুৰু। বহনক্ষম উন্নয়নৰ বৰ্ধন আৰু অৰ্থনৈতিক আত্ম-নিৰ্ভৰতা নিশ্চিতকৰণৰ অৰ্থে মানৱতাক বিশ্বাস কৰাসকলক একত্ৰিত কৰাৰপৰা আৰম্ভ কৰি গান্ধীয়ে প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰে সমাধান আগবঢ়াইছিল। ভাৰতত আমি আমাৰ কাম কৰি আছো। দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত দ্রুতমসমূহৰ অন্যতম। আমাৰ অনাময় প্ৰচেষ্টাই বিশ্বৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে। ইন্টাৰনেশ্যনেল ছলাৰ এলায়েলৰ দৰে প্ৰচেষ্টাৰ জৰিয়তে ভাৰতে তদুপৰি নৰীকৰণযোগ্য সম্পদ আহৰণত অগ্ৰণী হৈ পৰিছে, যিয়ে এটা বহনক্ষম ভৱিষ্যতৰ অৰ্থে সৌৰ শক্তি আহৰণ কৰিবলৈ বহু বাস্তুক একত্ৰিত কৰে। আমি বিশ্বখনৰ সৈতে আৰু বিশ্বখনৰ বাবে বহুত কৰিব খুজিছো।

গান্ধীলৈ প্ৰণিপাত স্বৰূপে, মই আইনষ্টাইন চেলেঞ্জৰ প্ৰস্তাৱ জনাইছো। গান্ধীক লৈ এলবাট আইনষ্টাইনৰ প্ৰসিদ্ধ বক্তব্য আমি জানোঃ “আহিবলগীয়া প্ৰজন্মৰ অতিশয় কম সংখ্যকেহে বিশ্বাস কৰিব যে এনে তেজ আৰু মঙ্গহৰ কোনোৰা এজনে এই বিশ্বত পদার্পণ কৰিছিল।”

ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মসমূহে গান্ধীৰ আদৰ্শবাজি স্মৰণ কৰিব বুলি আমি কিদিবে নিশ্চিত হ'ম? মই চিন্তাবিদ, উদ্যোগী আৰু টেক লিডাৰসকলক উত্তৰানৰ জৰিয়তে গান্ধীৰ আদৰ্শবাজি প্ৰসাৱৰ বাটকটীয়া হ'বলৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছো। আমাৰ বিশ্বখনক সমৃদ্ধিশালী আৰু ঘৃণা, হিংসা আৰু পীড়াৰ পৰা মুক্তি কৰি তুলিবলৈ হাতে-হাত ধৰি কাম কৰো আহক। যেতিয়া আমি মহাত্মা গান্ধীৰ সপোন পূৰণ কৰিম, তেওঁৰ জনপ্ৰিয় স্তৰক “বৈষণৱ জন তো” বাস্তৱায়িত হৈ পৰিব। যিয়ে আনৰ বেদনা অনুভৱ কৰা, কষ্ট লাঘৱ কৰা আৰু কেতিয়াও দাঙ্কিকতা প্ৰদৰ্শন নকৰাজনক প্ৰকৃত মানৰ বুলি আখ্যায়িত কৰিছে। ■

আপোনালৈ বিশ্বখনৰ প্ৰণাম, প্ৰিয়তম বাপু!

(গান্ধীজীৰ ১৫০ সংখ্যক জন্ম দিৱস উপলক্ষে প্ৰথানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰদ্বাৰা এই নিবন্ধটি লিখা হৈছে)

“যেতিয়াই আমি মহাত্মা গান্ধীর কথা চিন্তা করো, স্বাভারিকতেই আমার খাদীর কথা মনলৈ আছে। মই মাথো অতিকমেও এটা খাদী পণ্য ব্যবহার করিবলৈ কৈছো, কুমাল বা বাথ টারেল, বিচনা কাপোৰ, গাৰু ক'ভাৰ, পদ্মা বা এইসমূহৰ দৰে আন কোনো। যদি আপোনাৰ পৰিয়ালৰ মাজত সকলো ধৰণৰ ফেৰিক আৰু কাপোৰ ব্যবহার কৰা হয়, আপুনি নিয়মীয়াকৈ খাদী পণ্যসমূহো ক্ৰয় কৰিব পাৰে। মই এই কথা কোৱাৰ কাৰণ হৈছে যেতিয়া আপুনি খাদী পণ্য ক্ৰয় কৰিব; তেতিয়া দুখীয়া লোকে দিৱালীত চাকি জলোৱাত সহায়ক হ'য়”

খাদী এখোজ আগলৈ

২০১৪ৰ মাজভাগৰেপৰা খাদীৰ পণ্যসমূহ আধুনিকীকৰণ আৰু গ্ৰাহকীকৰণৰ অৰ্থে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰখনৰ প্ৰচেষ্টাই খণ্ডটোক অভাৱনীয় লাভৰ মুখ দেখুৱায়। আজি ইয়াৰ বিক্ৰী ৩৮৯ শতাংশ বৃদ্ধি পাইছে আৰু ইয়াৰ নিয়োগৰ সন্তাৱনা বৃদ্ধি হৈছে। খাদী উদ্যোগৰ বৰ্ধন চৰকাৰৰ আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰতৰ জুলন্ত উদাহৰণ।

যোৱা ছাঁটা বছৰে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ নেতৃত্বত, ব্ৰেণ্ট খাদীৰ গ্ৰহণযোগ্যতা বৃদ্ধি পাইছে। তদুপৰি, দেশখনে কেভিআইচিৰ সৰ্ববৃহৎ সফলতাৰ কাহিনী বচনা হোৱাটো প্ৰত্যক্ষ কৰিছে। ২০১৫-১৬ৰ পৰা পাঁচটা বছৰত খাদীৰ উৎপাদন দুগুণৰো অধিক বৃদ্ধি পাইছে। একে সময়ছোৱাত বিক্ৰীও প্ৰায় তিনি গুণ বৃদ্ধি পায়। ২০১৯-২০ ত কেভিআইচিৰ মুঠ টাৰ্গেট'ভাৰ ৮৮,৮৮৭ কোটি টকা হৈ পৰে, যাৰ

মোদী মেজিকৰ ত্ৰিয়া, খাদী ব্যবহাৰ আৰম্ভ জনতাৰ

৪ অক্টোবৰ, ২০১৪: দিল্লীৰ মধু বিহাৰ অঞ্চলৰ এজন লোক গৈ উপস্থিত হয়হি এখন কেভিআইচি বিপণীত। তেওঁ পাঁচখন বিচনা কাপোৰ আৰু টারেল ক্ৰয় কৰে। তেওঁ বিলিং কাউন্টাৰৰ দিশে আগবাঢ়ে, তেতিয়াই বিপণীখনৰ কৰ্মচাৰীসকলক কোৱা কেইটামান কথাত উৎসাহ ফুটি উঠে। “মই শ্ৰী এটালৈ গৈছিলো কিন্তু মোদীজীৰ কথা শুনি, মই ভাৰিলো খাদীতকৈ উৎকৃষ্ট আৰু কি হ'ব পাৰে।”

৯ অক্টোবৰ, ২০১৪: বাৰখণ্ডৰ চাট্ৰাৰ লোকসভাৰ সাংসদ সুনীল কুমাৰ সিঙেক এটা চৰকাৰী বাংলোত থাকিবলৈ দিয়া যায়। পদ্মাৰ বাবে ফেৰিক বাছনি কৰিবলৈ চিপিডল্লিউডিৰ বিষয়া-বৰ্গই ২০০ ৰেখিক নমুনা আগবঢ়াই দিয়ে। পিছে সাংসদজনে কাৰ্যবাহী অভিযন্তাজনক খাদী বা হেণ্ডলুমৰ পদ্মা আছেনে নাই সুধিলৈ। বিষয়াজনে ক'লে, “আমি বহু সামগ্ৰী বিচাৰিছিলো আৰু এই প্ৰয়োজন পূৰণত কেভিআইচি অসমৰ্থ হয়”। সাংসদজনে চিপিডল্লিউডিৰ বিষয়া-বৰ্গক কয়: “যদি আপোনালোকে প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত কেভিআইচিৰ আগতীয়াকৈ ক'লেহেঁতেন তেতিয়া এয়া লাভ কৰিবলৈহেঁতেন।” তাৰ পাছত, বিষয়া-বৰ্গই পচ্ছন্দৰ বাবে সাংসদজনৰ অৰ্থে নমুনাসমূহ আগবঢ়াই দিলে।

উৎপাদনত নতুন মাইল র খুঁটি

- ১৯৫৬ বপরা ২০১৩-
১৪ লৈ খাদী ফেরিকৰ
বার্ষিক গড় উৎপাদন
আছিল ১৭.৮০ লাখ বর্গ
মিটাৰ
- ২০১৪ বপরা ২০১৯-
২০ লৈ মাথো ৬
বছৰতে বার্ষিক গড়
উৎপাদন ১.৫৮ কোটি
বর্গ মিটাৰলৈ বৃদ্ধি পালে

প্রধানমন্ত্রীৰ আহুনে খাদীত এটা সুন্দৰ গুণা ঘূৰালে

উৎপাদন ও বিক্ৰীয়ে আৰোহণ কৰিলৈ নতুন শিখৰত

খণ্ড	২০১৩-১৪	২০১৯-২০		
	উৎপাদন	বিক্ৰী	উৎপাদন	বিক্ৰী
খাদী	৮১১.০৮ টকা	১,০৮১.০৮ টকা	২,২৯২.৪৪ টকা	৪,২১১.২৬ টকা
গ্রামোদ্যোগ	২৫,২৯৮ টকা	২৬,৬৮৯ টকা	৬৫,৩৯৩.৪০ টকা	৮৪,৬৭৫.৩৯ টকা

উৎপাদন আৰু বিক্ৰীৰ পৰিমাণ কোটি

নিয়োগ

২০১৪-২০

মৌ অভিযান

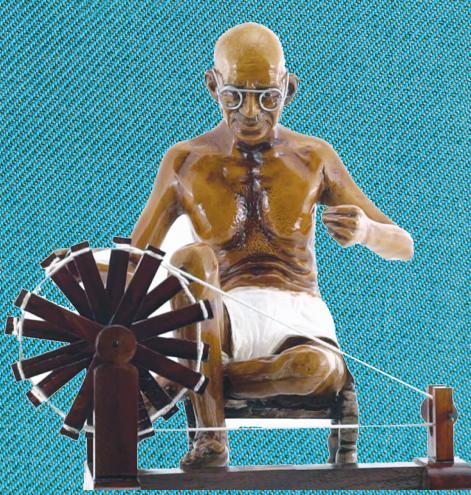
১৩,৬৫৭

খাদী

প্ৰায় ৩ লাখ

খাদী গ্রামোদ্যোগ

প্ৰায় ৩০ লাখ

সৈতে কোনো এফএমচিজি কোম্পানীৰে তুলনা নহয়।
বৰ্তমান চৰকাৰখনৰ আমোলত খাদী প্ৰাঙ্গণৰ ব্যৱহাৰৰ
অভূতপূৰ্ব বৃদ্ধিক সূচিত কৰি ২০১৫-১৬ বপৰা ইয়াৰ
উৎপাদন বছৰি গড়ে ১৯.৪৫ শতাংশকৈ বৃদ্ধি হয়, পূৰ্বৰ
চৰকাৰখনৰ আমোলত অৰ্থাৎ ২০০৪ ব পৰা ২০১৪ লৈ
এয়া আছিল মাথো ৬.২৫ শতাংশ।

বৰ্তমান চৰকাৰখনৰ আমোলত বছৰি ২৭.৬ শতাংশ
হাৰে খাদী পণ্যৰ বিক্ৰী অভূতপূৰ্বভাৱে বৃদ্ধি পোৱাৰ
বিপৰীতে ২০০৪ বপৰা ২০১৪ লৈ এয়া আছিল মাত্ৰ
৬.৬৫ শতাংশ। খাদী সামগ্ৰীৰ উৎপাদনলৈ চালে
দেখা যায় যে ২০১৫-১৬ত ১,০৬৬ কোটি টকাৰপৰা
২০১৯-২০ত হয়হি ২,২৯২.৪৪ কোটি টকা, যি
বৃদ্ধিৰ হাৰ ১১৫ শতাংশৰো অধিক। খাদী ফেরিক
পণ্যৰ বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত, ২০১৫-১৬ ত ১,৫১০ কোটি
টকাৰপৰা ২০১৯-২০ত হয়হি ৪,২১১.২৬ কোটি
টকা। এই বৃদ্ধিৰ হাৰ ১৭৯ শতাংশ।

যুৱ-প্ৰজন্মৰ মাজত জনপ্ৰিয়তা

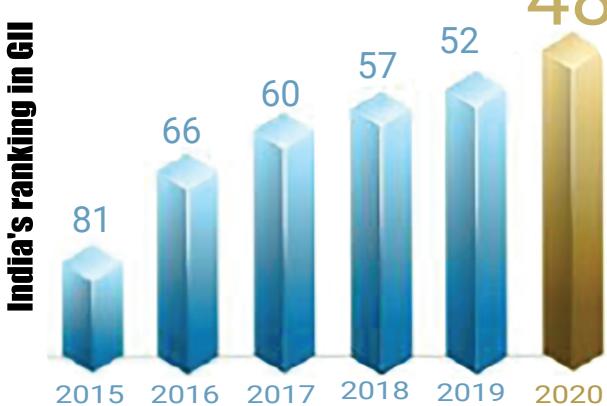
২০১৪ত প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে যুৱ সমাজৰ
মাজত খাদীক জনপ্ৰিয় কৰি তোলাৰ পৰিকল্পনা
গ্ৰহণ কৰিছিল। তেখেতৰ পৰিকল্পনা অনুসৰিয়েই,
কেভিআইচিয়েও আন কোনো প্ৰাইভেট বেণুৰ দৰেই
ইয়াৰ পণ্যসমূহৰ মার্কেটিং কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে।
এতিয়া, ই আনকি ইঞ্জো-বেষ্টাৰ্গ পোছাকো প্ৰস্তুত
কৰে। সাজ-পোছাকৰ উপৰিও, সমগ্ৰ দেশ আৰু
আনকি বিদেশৰ গ্ৰাহককো আকৰ্ষিত কৰিব পৰাকৈ
কছমেটিক, চাবোন, চেম্পু, আয়ুৰ্বেদিক ঔষধ, মৌ,
তেল, চাহপাত, আচাৰ, পাপৰৰ দৰে বিস্তৃত পৰিসৰৰ
পণ্য আৰু চামৰাৰ সামগ্ৰী প্ৰস্তুত কৰে। ইয়াৰ
ফলশৰ্তিত পাঁচ বছৰত উৎপাদন আৰু গ্রামোদ্যোগৰ
পণ্যৰ বিক্ৰী দুগুণ হয়। কেভিআইচিৰ অধ্যক্ষ বিনয়
কুমাৰ চাঙ্গেনাই খাদীৰ এনে অপ্রত্যাশিত বৰ্ধনৰ বাবে
প্ৰধানমন্ত্ৰীগৰাকীৰ প্ৰচেষ্টাক স্বীকাৰ কৰে।

সমাজ বা দেশৰ বাবে ইয়াৰ প্ৰসাৰতা বৃদ্ধি কৰিবলৈ আৰু বিশ্বৰ অন্যান্য প্ৰান্তৰ সৈতে ফেৰ মাৰিবৰ বাবে সদায়েই পৰিৱৰ্তন আৰু উন্নয়নীয়তাক মুক্ত কৰি বাখিব লাগিব। এই একেই কথা প্ৰথ্যাত ব্ৰিটিছ লেখক উইলিয়াম পোলার্ডে কৈ গৈছে, “শিকণ আৰু উন্নয়নীয়তা প্ৰতিদিনেই পৰিৱৰ্তনশীল। সফলতাৰ অহংকাৰ হৈছে আপুনি কালি কৰা কামখিনি কাইলৈৰ বাবে পৰ্যাপ্ত বুলি ভৱা এক ধাৰণা মাত্ৰ।”

গতিকে, উন্নয়নীয়তা, গৱেষণা আৰু উন্নয়নৰ ওপৰত বৰ্তমানৰ চৰকাৰখনৰ পদক্ষেপ তথা গুৰুত্বহীন ফল আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। শেহতীয়াকৈ বৰ্ল্ড ইন্ডেলেকস্যুৱেল প্ৰ'পাৰ্টিৰ দ্বাৰা চলোৱা বেংকিঙ্ট গেবেল ইন্ডেশ্যন ইনডেক্স চমুকৈ জিআইআইৰ ক্ষেত্ৰত বিশ্বৰ শীৰ্ষ ৫০ খন দেশৰ ভিতৰত ভাৰতে স্থান লাভ কৰাৰ দ্বাৰা দেশে এক বৃহৎ অগ্ৰগতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। সংগঠন (WIPO) স্টার্ট-আপ ইণ্ডিয়া,

অটল ইন্ডেশ্যন মিশ্যন, মেক ইন ইণ্ডিয়া, অটল টিংকাৰিং লেব, হেকাথন আদিয়ে দেশত উন্নয়নীয়তাৰ দিশবোৰত সহায় কৰি আহিছে।

ভারতে চারিটাকৈ স্থান অগ্রসর হৈছে। সম্পত্তি গ্ল'বেল ইন'ভেশ্যন ইনডেক্স ২০২০ ত ভারতে ৪৮ তম স্থানত উপনীত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। ক'ভিড ১৯ মহামারীৰ সময়ছোৱাত দেশৰ বাবেই ই এক সুখৰ যে দেশৰ গৱেষণা আৰু উন্নয়নৰ পৰিস্থিতিতন্ত্ৰটো ব্যাপকভাৱে উন্নীত হৈছে।

২০১৯ চনত ভাৰত আছিল এই ৰেংকিঙৰ ৫২ তম স্থানত, ইফালে ২০১৫ চনত ভাৰতৰ ৰেংকিং আছিল ৮১। উত্তৰনীয়তাৰে উন্নীত দেশৰ তালিকাৰ ক্ষেত্ৰত এয়া এক বৃহৎ সাফল্য ভাৰতৰ বাবে। উল্লেখ্য যে WIPO য়েও ভাৰতক ২০১৯ চনৰ উত্তৰনীয়তাৰ দিশেৰে মধ্য আৰু দক্ষিণ এছীয় প্রান্তৰ শীৰ্ষস্থানীয় সফল দেশ হিচাপে অভিহিত কৰিছে।

স্মৰ্তব্য যে দেশত ৰাজহৰা আৰু ব্যক্তিগত খণ্ডৰ গৱেষণা প্রতিষ্ঠানসমূহৰ দ্বাৰা কৰা অনবদ্য কাম, গতিসমৃদ্ধ ষ্টার্ট-আপ ব্যৱস্থা, ব্যাপক জ্ঞানভাণ্ডাৰ আদিৰ বাবেই দেশে এই গোবেল ইনোভেশ্যন ইনডেক্স ৰেংকিঙত ধাৰাবাহিকভাৱে উত্তৰণ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ইয়াৰ উপৰিও দেশৰ শিশু আৰু যুৱ সমাজৰ মাজত উত্তৰনীয়তাৰ এক স্পৃহা জগাই তোলাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি ২০২০ এ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। বিগত বৰ্ষত নিটি আয়োগে মুকলি কৰা ইণ্ডিয়া ইনোভেশ্যন ইনডেক্স ব্যাপকভাৱে সমাদৃত হৈছে, ইয়াক ভাৰতৰ আটাইবোৰ ৰাজ্যতে উত্তৰনীয়তাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ দিশেৰে আদিৰ লোৱা হৈছে। সম্পত্তি জিআইআই ৰেংকিং উত্তৰণ কৰাৰ দিশেৰে ইয়াৰ প্ৰয়াসক দুণ্ডণ কৰি তোলাৰ বাবে সমগ্ৰ দেশ সাজু হৈছে, আৰু পৰৱৰ্তী ৰেংকিঙত দেশৰ স্থান শীৰ্ষ ২৫ খন দেশৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবৰ বাবে লক্ষ্য গ্ৰহণ কৰিছে। বিগত ছটা বছৰত এয়া আছিল অনবদ্য যাত্ৰা। জিআইআইৰ ২০২০ চনৰ প্রতিবেদন অনুসৰি প্ৰায় ৫০,০০০ ষ্টার্ট-আপেৰে ভাৰত আজি আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু গ্ৰেট ব্ৰিটেইনৰ পিছতে ঢৃতীয় সৰ্ববৃহৎ ষ্টার্ট-আপ অৰ্থনীতিৰ দেশত পৰিণত হৈছে।

প্রতিবেদন অনুসৰি, ২০১৯ চনত ভাৰতৰ ৰেংকিং আছিল ৫২, ইয়াৰ পূৰ্বে ২০১৮ চনত এই ৰেংকিং আছিল ৫৭ জুৰিখস্থিত গোবেল ষ্টার্ট-আপ ইকোছিষ্টেম মেপ এণ্ড বিচাৰ্ছ চেন্টাৰ ষ্টার্ট-আপ প্লিংকৰ তথ্য অনুসৰি ২০১৯ চনত বিশ্বৰ ১০০ খন দেশৰ ভিতৰত ভাৰতে লাভ কৰিছিল ১৭

চৰকাৰৰ নিষিদ্ধ কৰিলে ১১৮ টা এপ্লি

ইলেক্ট্ৰনিক্স আৰু তথ্য প্ৰযুক্তি মন্ত্রালয়ে শেহতীয়াকৈ ১১৮ টা মোবাইল এপ্লি নিষিদ্ধ ঘোষণা তথা ব্লক কৰিছে। তথ্য অনুসৰি এই এপ্লিসমূহ দেশৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি ভাৰুকি কঢ়িয়াই আনিব পৰা ধৰণৰ কাৰ্য্যকলাপৰ সৈতে লিপ্ত আছিল।

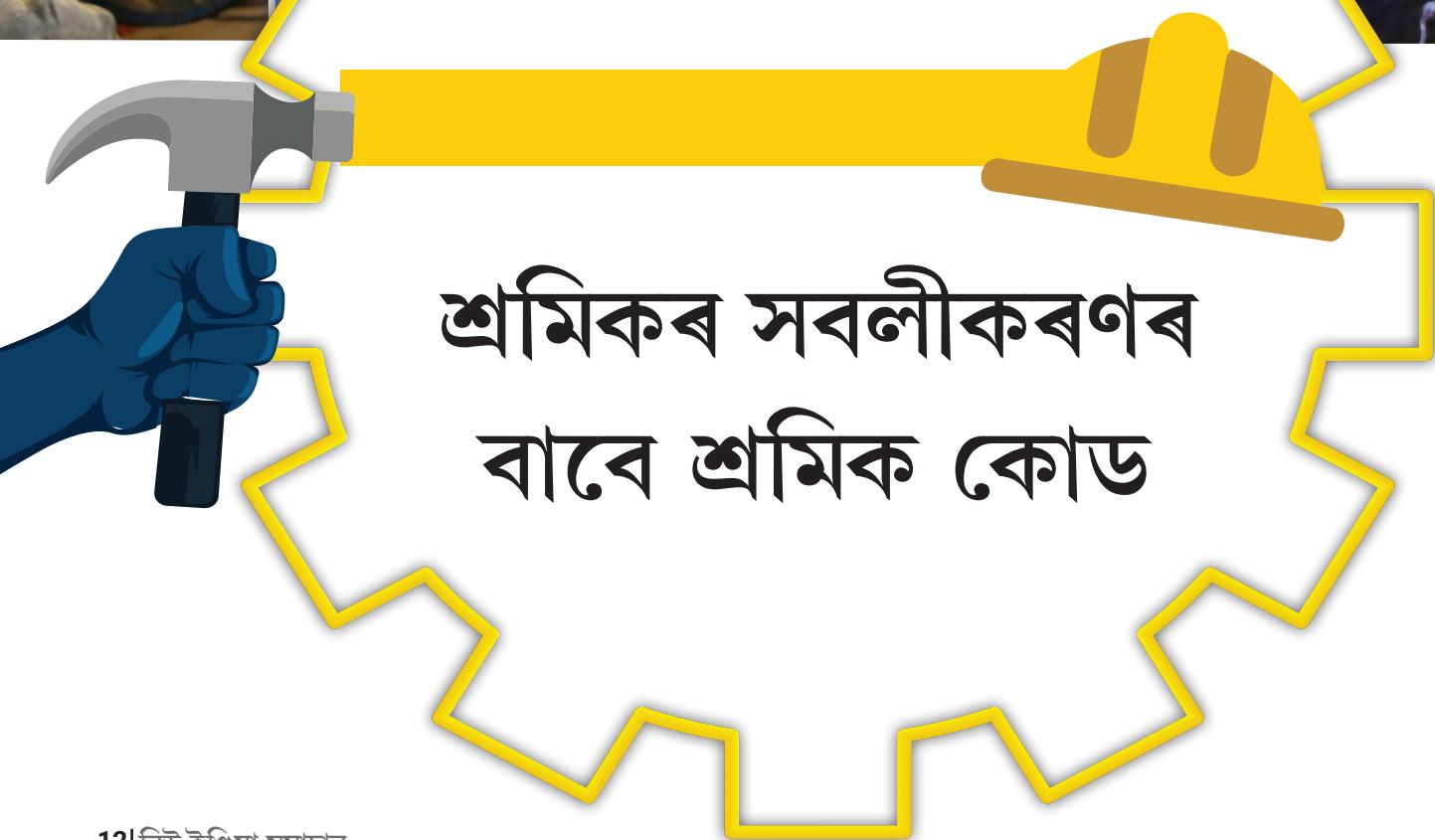
বিভিন্ন উৎসৰ পৰা লাভ কৰা অভিযোগৰ পিছতে মন্ত্রালয়ে এই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছিল, এই অভিযোগসমূহৰ ভিতৰত ভাৰতৰ বাহিৰৰ বিভিন্ন স্থানৰ পৰা দেশৰ ইউজাৰৰ বিভিন্ন তথ্য স্থানত্বৰ কৰিবৰ বাবে এণ্ড-ইড আৰু iOS প্লেটফৰ্মৰ এপ্লি কিছুমানৰ অপব্যৱহাৰ কৰাৰ অভিযোগো সন্ধিৱিষ্ট আছিল।

নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰা এপ্লিসমূহৰ ভিতৰত আছিল ক্ৰমে — PUS লঙাৰ প্ৰো-থীম, লাইভ ৰালপেপাৰ্চ, স্মাৰ্ট, APUS লঙাৰ-থীম, কল শ্বেৰা, ৰালপেপাৰ, হাইড এপ্লিছ, বাইডু, এফচ ইউ-ইনস্পায়াৰ ইয়াৰ বিড়টী, শ্বেয়াৰ ছেভ বাই জিয়াওমি: লেটেষ্ট গেজেটছ, এমেজিং ডীলছ, কেম কাৰ্ড — বিজনেছ কাৰ্ড ৰীড়াৰ, ডই ছাট ৰীড়িং, ছাইবাৰ হাণ্টাৰ, লুডো ৰ্বল্ড — লুডো চুপাৰষ্টাৰ, ডাংক টেংকছ আৰু পাবজী মোবাইল নডিক মেপ: লিভিক, পাবজী মোবাইল লাইট

তম স্থান, ইয়াৰ ভিত্তি আছিল ষ্টার্ট-আপ ইকোছিষ্টেমৰ শক্তি সাৰ্মথ্য, উল্লেখ্য যে ২০১৮ চনত থকা ৩৭ তম স্থানৰ পৰা ২০ টাকৈ স্থান উত্তৰণ ঘটাইছিল ভাৰততে। এই জিআইআই ৰেংকিং ৮০ টাকৈ কাৰকৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়। ■

শ্রমিকৰ সবলীকৰণৰ বাবে শ্রমিক কোড

সামাজিক সুরক্ষা সম্প্রসারণ, উন্নত বেতন, বিনামূলীয়া চিকিৎসার সুবিধা, ঔষধ, কর্মক্ষেত্রে সুরক্ষা ব্যবস্থা বৃদ্ধি — এই চারিটা শ্রম কোডের ওপরত প্রদান করা হৈছে ব্যাপক গুরুত্ব

স্বাধীন ভারতের ইতিহাসত পোনপথমবাবৰ বাবে বর্তমানে চৰকাৰখনে দেশৰ ৫০ কোটি শ্রমিক সামাজিক সুৰক্ষা প্রদান কৰিবৰ বাবে জটিল শ্রমিক আইনৰ পৰা মুক্তি প্রদানৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। শ্রমিকৰ সংস্কার সাধন প্ৰক্ৰিয়াৰ অংশ হিচাপে চৰকাৰে ভালেমান শ্রমিক আইনক চাৰিটা বিশেষ কোডৰ অধীনলৈ অনাৰ ব্যৱস্থা হাত লৈছে, সেয়া ক্ৰমে বেতন বা মজুৰি, ঔদ্যোগিক সম্পর্ক, সামাজিক নিৰাপত্তা আৰু সুৰক্ষা আৰু স্বাস্থ্যসন্মত কৰ্ম পৰিস্থিতি।

ইয়াৰ উদ্দেশ্যই হৈছে দেশৰ শ্রমিকসকলক সামাজিক নিৰাপত্তাৰ সা-সুবিধাবে এক সন্তুষ্টপূৰ্ণ জীৱন প্ৰদান কৰা। শ্রমিকসকলৰ পুতোলগা পৰিস্থিতিৰ প্ৰমাণ ইয়াৰ পৰাই পাৰ পাৰি যিহেতু তেওঁলোকৰ নিৰাপত্তাৰ বাবে দেশৰ সৰ্বমুঠ কৰ্মীগোটৰ ৯৩ শতাংশই কাম কৰি থকা অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্রমিকৰ স্বার্থ সুৰক্ষা কৰা কোনো আইন নাছিল। উল্লেখ্য যে দেশৰ সংগঠিত খণ্ডই মাত্ৰ ৭ শতাংশ কৰ্মীগোটকহে নিয়োগ কৰে।

প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ২০১৪ চনৰ অক্টোবৰৰ মাহৰ ১৬ তাৰিখে শ্ৰমেৰ জয়তে অভিযান মুকলি কৰি শ্রমিকসকলক দেশৰ খনিকৰ বুলি অভিহিত কৰাৰ কথা মনত ৰাখিয়েই বৰ্তমানৰ চৰকাৰখনে সেই প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধতা অক্ষুণ্ণ ৰাখিছে।

উল্লেখ্য যে চৰকাৰে শ্ৰমেৰ জয়তে অভিযানৰ অধীনত পাচটা বৃহৎ কাৰ্য মুকলি কৰিছিল। সেইসমূহৰ ভিতৰত অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ কামটো আছিল শ্ৰম সুবিধা পোতেল মুকলি, যাৰ উদ্দেশ্য আছিল বৰ খন শ্রমিক আইনৰ সৱলীকৰণ, য'ত সন্নিৱিষ্ট থাকিব এক একক অনলাইন প্ৰপত্ৰযোগে আয়কৰ বিটাৰ্গ ফাইল কৰাৰ দৰে সুবিধা। আন এক সংস্কাৰ আছিল পৰিদৰ্শনৰ বাবে গোটসমূহৰ ঘান্তিক বাচনিৰ বাবে এক স্বচ্ছ শ্রমিক পৰিদৰ্শন আঁচনি সৃষ্টি কৰা। এই ব্যৱস্থাই 'ইনস্পেক্টৰ বাজ' ব্যৱস্থাৰ অবাধিত হাৰাশাস্ত্ৰৰ পৰা শ্রমিকসকলক মুক্ত কৰাৰ পৰা বেহাই দিছে।

এই আঁচনিখনে প্ৰথমবাৰৰ বাবে সংগঠিত খণ্ডৰ ইপিএফ ছাবন্দ্ৰাইবাৰসকলৰ বাবে ইউনিভাৰ্সেল একাউন্ট নম্বৰ বা UAN ব যোগেদি পাঁটেবিলিটি সক্ৰিয় কৰি তুলিছে। এই ব্যৱস্থাই কৰ্মচাৰী মৰগীয়া পুঁজি সংগঠন বা EPFO ত নিষ্পত্তি নোহোৱাকৈ থকা ২৭,০০০ কোটি টকা ব্যৱহাৰৰ সুবিধা কৰি দিলে।

অসংগঠিত খণ্ডৰ বয়োজ্যঠ শ্রমিকসকলৰ বাবে সামাজিক নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰিবলৈ চৰকাৰে প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰমযোগী মান ধন আঁচনি মুকলি কৰিছে, যিটোৱ অধীনত শ্রমিকসকলক ৬০ বছৰৰ পিছত মাহেকত ৩০০০ টকাকৈ প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে।

সংশ্লিষ্ট পদক্ষেপসমূহৰ যোগেদি চৰকাৰে সম্প্ৰতি আটাইবোৰ শ্রমিক আইনকে চাৰিটা শ্ৰমিক কোডৰ অধীনত সন্নিৱিষ্ট কৰিছে। এটা কোডে মজুৰিৰ দিশটো সামৰি ল'ব, আনফালে আন এটা কোডে জীৱিকাগত সুৰক্ষা আৰু স্বাস্থ্যসন্মত কাম পৰিস্থিতিৰ দিশটো সামৰি ল'ব। আনফালে সামাজিক নিৰাপত্তাৰ দিশটো সামৰি ল'বৰ বাবেও এটা কোড আছে। আন এটা কোডে সামৰি ল'ব ঔদ্যোগিক সম্পর্কৰ দিশবোৰ। উল্লেখ্য যে বেতন কোডটো ইতিমধ্যেই সংসদত গ্ৰহীত হৈছে। ইফালে বাকী তিনিটা কোডলৈও কেবিনেটে অনুমোদন জনাইছে।

আইনৰ জটিলতাৰ পৰা মুক্তি

ব্ৰিটিশৰ শাসনকালত শ্রমিক আইনৰ ক্ষেত্ৰত ভালেমান ব্যৱস্থা আছিল। কিন্তু সময় অতিবাহিত হোৱাৰ পিছতো সেই নিয়ম নীতিবোৰত কোনোথৰণৰ সালসলনি হোৱা নাছিল। শ্রমিকসকলৰ স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰাৰ পৰিৱৰ্তে সেই নিয়মবোৰে শ্রমিকসকলৰ বাবে বেছি জটিলতাৰহে সৃষ্টি কৰিছিল।

আইনৰ মেৰপেচৰ বাবে শ্রমিকসকলে একাধিক প্ৰপত্ৰ পূৰণ কৰিবলগীয়া হৈছিল, যাৰ বাবে এই সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াটো অধিক জটিল হৈ পৰিছিল। তেনে এক পৰিস্থিতিত চৰকাৰে এই সমগ্ৰ

প্রক্রিয়াটো সরলীকৰণেরে চারিটা বিশেষ কোডৰ অধীনলৈ লৈ আনে।

প্রজনকাৰী শ্ৰমিকৰ বাবে চিন্তা

ক'ভিড-১৯ৰ বাবে দেশজুৰি দিয়া লকডাউনৰ সময়ছোৱাত দেশৰ প্রজনকাৰীসকলৰ বাবে চিন্তা ব্যক্ত কৰি প্ৰথানমন্ত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ হিতার্থে ঘাৰতীয় সকলোধৰণৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে, যাতে এই সংকটৰ সময়ছোৱাত তেওঁলোকে দুৰ্ভোগ ভুগিবলগীয়া নহয়। বিনামূলীয়া ৰেচনৰ পৰা আৰন্ত কৰি অন্যান্য সাহায্য প্ৰদানলৈ, চৰকাৰখনে সকলোধৰণেৰে তেওঁলোকক অসুবিধাত নপৰিবৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে।

প্রজনকাৰী শ্ৰমিকসকলৰ দুৰ্দশা দেখি প্ৰথানমন্ত্ৰী যথেষ্ট ব্যথিত হৈ পৰিছিল। ইয়াৰ পিছতেই শ্ৰমিকসকলৰ এক উন্নত ভৱিষ্যত নিশ্চিতকৰণৰ বাবে তিনিটা বিশেষ কোডৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

এতিয়া, নতুন ব্যৱস্থাবে সৈতে প্রজনকাৰীসকলৰ বাবে এক বাস্তীয় ডাটাবেছ থাকিব, যাতে যদি কোনো শ্ৰমিকে এখন ৰাজ্যৰ পৰা আন এখন ৰাজ্যলৈ ভ্ৰমণ কৰে তেন্তে তেনে পৰিস্থিতিত তেওঁলোকক একেটা কোডৰ অধীনতে ৰাখিব পৰা যায়।

কৰ্মচাৰী ৰাজ্য বীমা নিগম সামাজিক সম্প্ৰসাৰণ

কৰ্মচাৰী ৰাজ্য বীমা
নিগমৰ লাভালাভ

- অসংগঠিত খণ্ডৰ বাবে সামাজিক সুৰক্ষা পুঁজি
- কৰ্মচাৰী ৰাজ্য বীমা নিগম শ্ৰমিকসকলৰ সামান্য বৰঙণিৰেই তেওঁলোকলৈ বিনামূলীয়া স্বাস্থ্যসুৰক্ষা আৰু ঔষধ আদি প্ৰদান কৰে
- কৰ্মচাৰী ৰাজ্য বীমা নিগমৰ দুৱাৰ অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলৰ বাবেও মুকলি থাকিব
- ইঞ্চআইচি হস্পাইল, ডিচপেন্সেৰী আৰু শাখা জিলা পৰ্যায়লৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰা হ'ব।

মজুৰি কোড

সংগঠিত-অসংগঠিত খণ্ডৰ ৫০ কোটি
শ্ৰমিকে লাভ কৰিব ন্যূনতম মজুৰি
নিশ্চিতি

জীৱিকা সুৰক্ষা আৰু স্বাস্থ্য (OSH) কোড

- প্ৰতিগ্ৰাকী শ্ৰমিকে নিয়োগ পত্ৰ লাভ কৰিব
- প্রজনকাৰী শ্ৰমিকসকলে বছৰত এবাৰকৈ ঘৰলৈ যাবৰ বাবে ভ্ৰমণ বাচ লাভ কৰিব
- প্রজনকাৰী শ্ৰমিকসকলে তেওঁলোকৰ ৰেচন কাৰ্ডসমূহ বৰ্তমান কৰ্মৰত স্থানলৈ স্থানান্তৰ কৰিব পাৰিব।
- বছৰেকীয়া ভিত্তিত শ্ৰমিকসকলৰ বিনামূলীয়া স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰা হ'ব।
- মহিলা শ্ৰমিকসকলক যিকোনো খণ্ডতেই কাম কৰাৰ অনুমতি প্ৰদান কৰা হ'ব।
- নিশাৰ ভাগত কাম কৰা মহিলাসকলৰ বাবে অহা-যোৱা

- ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ ৭৩ বছৰ পিছত চৰকাৰে দেশৰ ৫০ কোটি সংগঠিত আৰু অসংগঠিত শ্ৰমিকৰ মজুৰিৰ সুৰক্ষা, সামাজিক সুৰক্ষা, স্বাস্থ্য সুৰক্ষাৰ বাবে কাম কৰিবলৈ লৈছে।
- প্ৰতিগ্ৰাকী শ্ৰমিকৰ বাবে ন্যূনতম মজুৰি নিশ্চিতি

- কৰিবলৈ বাহনৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব আৰু তেওঁলোকৰ সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰা হ'ব।
- নিৰ্মাণ খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলে তেওঁলোকৰ বাবে গঠন কৰা পুঁজিৰ পৰা সহায় লাভ কৰিব।
- বছৰেকীয়া ছুটী লাভ কৰাৰ সৰ্বোচ্চ সময়সীমা ২৪০ দিনৰ পৰিৱৰ্তে ১৮০ দিনলৈ ত্ৰুটি কৰা হৈছে। প্ৰতি ২০ দিনৰ মূৰে মূৰে এদিনকৈ ছুটী ল'ব পৰা ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হৈছে।
- প্ৰৱিত শ্ৰমিকসকলৰ বাবে এটা বাস্তীয় ডাটাবেছ প্ৰস্তুত কৰা হ'ব।

সুবক্ষা কোড

(স্বাস্থ্য আৰু বীমা)

লক্ষণাধিক কৰ্মীয়ে উৱাৰ, অলা, ফ্লিপকার্ট, এমাজন আৰু গিগৰ দৰে নতুন প্ৰযুক্তি প্লেটফৰ্মসমূহ ব্যৱহাৰ কৰি আছে

- বিপজ্জনক কামত থকা এজন কৰ্মীলৈকে ইএছআইচিৰ সুবিধা সম্প্ৰসাৰিত কৰা হৈছে
- বৃক্ষ পুলি ৰোপণ কৰা কৰ্মীসকলে ইএছআইচিৰ সুবিধা লাভ কৰিব
- ১০ জনতকৈ কম কৰ্মী থকা গোটতো স্বেচ্ছামূলকভাৱে ইএছআইচিত জাতি হোৱাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হৈছে

- প্ৰতিজন কৰ্মীৰ বাবে সময়মতে দৰমহাৰ গোৱাণ্টি
- দৰমহাত কোনো ধৰণৰ লিংগ বৈষম্যতা নাথাকিব
- আধুনিক বৈষম্যতা পৰিহৰি পঁঠতম ফ্ল'ৰ দৰমহাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে

ওদ্যোগিক সম্পর্ক (আইআৰ) কোড

- ন্যায়পীঠৰ পৰা কৰ্মীসকললৈ দ্রুত ন্যায়ৰ ব্যৱস্থা
- এবছৰৰ ভিতৰতে ন্যায়পীঠত গোচৰৰ মীমাংসা কৰা হ'ব
- ন্যায়পীঠৰ দুজন সদস্যই এই কাম দ্বাৰাস্থিত কৰিব।
- ৫১ শতাংশ ভোট লাভ কৰা ট্ৰেড ইউনিয়নলৈ স্বীকৃতি আৰু স্বীকৃত ইউনিয়নে দাবী নিষ্পত্তি কৰিব

ইপিএফআ'ৰ সম্প্ৰসাৰণ (পেঞ্চন)

- পেঞ্চন (ইপিএফআ')ৰ দ্বাৰা সকলো সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকল উপকৃত হৈছে।
- পেঞ্চনৰ সুবিধাসমূহ এই পৰ্যন্ত অধিসূচীত ক্ষেত্ৰসমূহৰ শ্ৰমিকসকললৈ ব্যাপু আছিল যদিও এতিয়া সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলে, তেওঁলোকৰ সংখ্যা ২০ত কৈ কম হ'লেও এই সুবিধা লাভ কৰিব।
- স্ব-নিয়োগিত খণ্ডৰ শ্ৰমিক আৰু অন্যান্য শাখাৰ শ্ৰমিকসকলকো ইপিএফআ'ৰ আওতালৈ অনা হ'ব
- অসংগঠিত খণ্ডৰ বাবেও সামাজিক সুবক্ষা নিধিৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব
- ফিল্ড টাৰ্ম শ্ৰমিকসকলৰ বাবে গ্ৰেচুইটিত পঁঠতম সেৱা কালৰ বাধ্যবাধকতা নাই
- নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ বাবে কাম কৰা এজন শ্ৰমিকক নিয়মীয়া কৰ্মচাৰীৰ সম পৰ্যায়ৰ সামাজিক সুবক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছে
- অসংগঠিত খণ্ডৰ কৰ্মীসকলৰ এক বাস্তীয় ডাটাবেছ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ এটা পঁচ্টেলৰ জৰিয়তে পঞ্জীয়ন সম্পন্ন কৰা হৈছে
- এতিয়া ২০ জনতকৈ অধিক শ্ৰমিকৰ প্ৰতিষ্ঠানে বিক্ষেপণৰ বাবে অনলাইনত প্ৰতিবেদন কৰিব পাৰিব

- এখন ক্ষেত্ৰৰ সকলো ইউনিয়নৰ পৰা এখন কাউন্সিল গঠন কৰা হ'ব
- চাকৰি হৈৰওৱা যিকোনো শ্ৰমিকক অটল বীমা ব্যৱস্থা কল্যাণ যোজনাৰ অধীনত দৰমহাৰ প্ৰদান কৰা হ'ব
- চাকৰি হৈৰওৱাৰ পিছত নতুন কাম শিকিবলৈ পুনৰ দক্ষতাকৰণৰ বাবে ১৫ দিনৰ দৰমহা
- ট্ৰেড ইউনিয়নসমূহক কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হ'ব। এই স্বীকৃতি পোন প্ৰথমবাৰলৈ প্ৰদান কৰা হ'ব

ক'রোনাৰ সময়ছোৱাত শ্ৰমিকসকলৰ বাবে সহায়ৰ হাত

৮০

৮ মাহৰ বাবে ৮০ কোটি লোকে
বিনামূলীয়া বেচন লাভ কৰিব

- কৰ্মসকলক বেল আৰু বাছেৰে তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ
প্ৰেৰণ কৰা হৈছে
- পিএম গৱিৰ কল্যাণ ৰোজগাৰ অভিযানে তেওঁলোকক
ঘৰৰ কাষতে নিয়োজনৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিব
- ১১৬ খন জিলাৰ ২৩,০০০ টকেও অধিক শ্ৰমিক এই
আঁচনিৰ জৰিয়তে সংযোজিত হৈছে

এই পৰ্যন্ত কেৱল ঠিকাদাৰ অধীনত কাম কৰি থকা প্ৰজিত
শ্ৰমিকসকলক তেনে আইনৰ অধীনত সামৰি ৰখা হয়। নতুন
কোড় অনুসৰি নিয়োগকৰ্ত্তাৰ বছৰত এবাৰকৈ ঘৰলৈ যোৱাৰ
বাবে শ্ৰমিকসকলক ভৱণ বানছ দিব লাগিব।

কৰ্মচাৰী আৰু নিয়োজকৰ সম্পর্ক

চাৰিটা শ্ৰমিক কোড়ে শ্ৰমিক আৰু নিয়োজকৰ মাজত অধিকাৰত
ভাৰসাম্যতা বৰ্তাই ৰাখিব। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ২০ জুলাই ২০১৫
তাৰিখে ভাৰতীয় শ্ৰমিক সন্মিলনৰ ৪৬তম অধিৱেশনৰ মুকলি
অনুষ্ঠানত প্ৰদান কৰা ভাষণৰ লগত সংগতি ৰাখি এই সিদ্ধান্ত

চাৰিটা শ্ৰমিক কোড়ে শ্ৰমিক আৰু নিয়োজকৰ
মাজত ভাৰসাম্যতা বৰ্তাই ৰাখিব। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ২০
জুলাই ২০১৫ তাৰিখে ভাৰতীয় শ্ৰমিক সন্মিলনৰ
৪৬তম অধিৱেশনৰ মুকলি অনুষ্ঠানত প্ৰদান কৰা
ভাষণৰ লগত সংগতি ৰাখি এই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা
হৈছিল।

গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰমিক,
কৃষক আৰু কৰ্মচাৰীসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে বুলি
মন্তব্য কৰে। যদি এখন দেশৰ শ্ৰমিকসকল অসুখী হয় তেন্তে সেই
দেশখন কেতিয়াও সুখী হ'ব নোৱাৰে। তেওঁ কয়, “সমাজ হিচাপে
আমি শ্ৰমিক মৰ্যাদা দিয়াটো প্ৰয়োজন।” তেওঁ ইয়াকো কয় যে
শ্ৰমিক আৰু নিয়োজকৰ মাজত এটা সম্পৰ্ক থকা উচিত। সংস্থা
এটা নিয়াৰিকৈ চলাবলৈ পৰম্পৰৰ মাজত সন্মান ভাৰ থকাটো
উচিত। নিয়োজকসকল শ্ৰমিকসকলৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল হ'ব
লাগে আৰু শ্ৰমিকসকলেও তেনে মনোভাৱ বৰ্খা উচিত।

শ্ৰমিকসকলে এই আইন বুজি পাব পাৰে, অধিকাৰ লাভ
কৰিব পাৰে

শ্ৰম সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত এই চৰকাৰৰ প্ৰথমটো কাৰ্য্যকালৰ
পৰাই তেওঁলোকে স্পষ্ট নীতি নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। শ্ৰম সংস্কাৰৰ
প্ৰক্ৰিয়া সামগ্ৰিক কৰি তুলিবলৈ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কেন্দ্ৰীয় বিভূতি
মন্ত্ৰীৰ অধীনত এখন কমিটী গঠন কৰিছে। বৰ্তমানৰ শ্ৰম
নীতিয়ে প্ৰক্ৰিয়া কল্যাণমূলক পদক্ষেপ সাফল্যমণ্ডিত কৰিব
পাৰিবছে নে নাই এই সন্দৰ্ভত তেওঁ চিন্তা ব্যক্ত কৰে। চৰকাৰৰ

সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডৰ শ্ৰমিকসকলৰ বাবে যত্ন

ভাৰতত ৫০ কোটি শ্ৰমিকৰ কৰ্মশক্তি আছে। ইয়াৰে অসংগঠিত খণ্ডৰ পৰিমাণ হ'ল ৯৩ শতাংশ আৰু এওঁলোকে শ্ৰম আইনৰ পৰা
কোনো ধৰণৰ লাভ নাপায়। শ্ৰমিক সংস্থাৰ পৰা পোৱা তথ্য অনুসৰি সংগঠিত খণ্ডৰ ৭ শতাংশৰ আধাতকৈও অধিক সংখ্যকে
ঠিকাভিত্তিক অথবা আউটচুর্চিং ভিত্তিত কাম কৰি আছে। কিন্তু চৰকাৰে তেওঁলোকৰ অধিকাৰৰ সুৰক্ষা প্ৰদানত ব্যৰ্থ হৈছিল। এই
সমস্যাৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ ২০০২ চনত দ্বিতীয় শ্ৰম আয়োগে এইবুলি প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল যে শ্ৰম আইন শ্ৰম
কোডলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰিব লাগে। কিন্তু ২০০৪ চনৰ পৰা ২০১৪ চনলৈ ইয়াৰ কোনো উত্তৰণ নহ'ল। কিন্তু ২০১৪ চনত যেতিয়া
প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই সন্দৰ্ভত উল্লেখ কৰিলে তেতিয়া শ্ৰম আইনসমূহ চাৰিটা কোডলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰাৰ বাবে কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ
পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰা হ'ল।

অসংগঠিত কর্মীৰ বাবে সামাজিক সুৰক্ষাৰ সুবিধা

সমগ্ৰ অসংগঠিত খণ্ডক সামাজিক সুৰক্ষাৰ আৱৰণৰ অধীনলৈ আনিবলৈ চৰকাৰে ঐতিহাসিক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। ২০১১-১২ চনত সামাজিক সুৰক্ষাৰ কোড দাবী কৰা হৈছিল। কিন্তু, জিএছটিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ পিছত ইয়াৰ দ্রুত প্ৰগয়নৰ বাবে কেইবালানিও আলোচনা কৰা হৈছিল। পূৰ্বতে এয়া অসমৰ বুলি বিশ্বাস কৰা হৈছিল। ৰাজ্য চৰকাৰসমূহৰ পৰা সম্মতি লাভ কৰিব পৰাকৈ জিএছটিক সৱলীকৰণ কৰা হৈছে। চৰকাৰে এই প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা সমগ্ৰৰ অস্তিমজন মানুহকো ইয়াৰ আওতালৈ আনিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। সাধাৰণ মানুহৰ ভাষাত ক'বলৈ গ'লৈ এই সুৰক্ষা কোডে বৃহৎ উদ্যোগপত্ৰৰ পৰা পেলনীয়া সামগ্ৰী উঠোৱাজনলৈ, সকলোৱে পেঞ্চন আৰু স্বাস্থ্যৰ সম পৰ্যায়ৰ সামাজিক সুৰক্ষা লাভ কৰিব। আনকি দৰিদ্ৰতম ব্যক্তিয়েও এই মৌলিক অধিকাৰৰ পৰা বথিত নহ'ব। বৰ্তমানে এই আটাইবোৰ আঁচনি একত্ৰিত কৰাৰ বাবে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে

পৰিকল্পনা কৰিছে। এই কোডৰ অধীনত নাগৰিকৰ বাবে তিনিটা শাখা উপলব্ধ আছেং প্ৰথমতে উচ্চ শ্ৰেণী যিয়ে নিজৰ যত্ন নিজে ল'ব পাৰে, দ্বিতীয়তে কৰ্মচাৰীসকল যিয়ে নিয়োজকৰ পৰা সুবিধা লাভ কৰে আৰু তৃতীয়তে দুখীয়া শ্ৰেণী যিয়ে স্বাস্থ্য আৰু পেঞ্চনৰ সুবিধা লাভৰ বাবে পৰিশোধ কৰিবলৈ অক্ষম। আৰ্থ সামাজিক গণনা অনুসৰি তৃতীয় শাখাটোত আছে ২৩ শতাংশ আৰু চৰকাৰে এওঁলোকৰ ব্যয় বহন কৰিব। পিএফ আৰু ইএছআই এই ব্যয়ৰ

অধীনত সামৰি লোৱা হ'ব। পিএফৰ ধন উলিওৱাৰ প্ৰক্ৰিয়া অপৰিৱৰ্তিত হৈ থাকিব। এই আন্তঃগাঁথনি এবাৰ প্ৰস্তুত হোৱাৰ পিছত ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদ গঠন কৰা হ'ব।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে বাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰমিক, কৃষক আৰু কৰ্মচাৰীসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে বুলি বিশ্বাস কৰে। যদি এখন দেশৰ শ্ৰমিকসকল অসুখী হয় তেন্তে সেই দেশখন কেতিয়াও সুখী হ'ব নোৱাৰে।

এই পদক্ষেপৰ অন্তৰালত তেওঁলোকে প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল যে ন্যায়ালয়ৰ যুঁজত কৰ্মসকলে অশেষ ঘাতনা ভুগিবলগীয়া হয় কিয়নো তেওঁলোকে ব্যয়বহুল উকীল আৱণ্টিত কৰিব নোৱাৰে। এই চাৰিটা কোডে ভাৰতক এক নতুন উচ্চতাত আৱৰোহণ কৰাৰ আৰু কৰ্মসকলৰ প্ৰতি মানুহৰ চিন্তা ধাৰাও পৰিৱৰ্তিত কৰাৰ। সকলোৱে বাবে কল্যাণৰ চিন্তা কৰাৰ উপৰিও চৰকাৰে দেশৰ প্ৰায় ৫০ কোটি কৰ্মীৰ বাবে সুৰক্ষা,

স্বাস্থ্য আৰু সন্মানজনক জীৱনশৈলী সুৰক্ষিত কৰাৰ দিশত অগ্ৰসৰ হৈছে। ■

কৃষকক উদ্যোগীলৈ কৃপান্তর

কৃষিক এটা উদ্যোগ হিচাপে পুনর্বীকৰণ কৰা হৈছে আৰু কৃষক সমাজ, মধ্যভোগীৰ নিষ্ঠুৰতাৰপৰা মুক্ত হৈ পৰিছে, যাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তেওঁলোক সমৃদ্ধি আৰু আত্ম-নিৰ্ভৰতাৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈ পৰিছে, যি হৈছে আত্ম-নিৰ্ভৰ ভাৰতৰ সহবতী। উচ্চপঁ্যনতম সমৰ্থন মূল্যৰ দৰে ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে কৃষকৰ দুৰ্দশা দূৰ কৰিবলৈ চৰকাৰখন অংগীকাৰবদ্ধ যি উৎপাদনী ব্যয়ৰ ডেৰ গুণ, যিয়ে ২০২২ৰ ভিতৰত কৃষকৰ উৎপাদন দুগুণ কৰি তুলিব আৰু প্ৰায় ১০ কোটি কৃষকৰ একাউন্টলৈ প্ৰায় ৭ লাখ কোটি টকা প্ৰত্যক্ষভাৱে হস্তান্তৰে এই লক্ষ্য বাস্তৱায়িত কৰাত প্ৰভৃতি বৰঙণি ঘোগাৰ। ‘এখন ৰাষ্ট্ৰ এটা কৰ’, ‘এখন ৰাষ্ট্ৰ, এখন ৰেচন কাৰ্ড’, আৰু চৰকাৰী চাকৰিৰ বাবে ‘এখন ৰাষ্ট্ৰ, এটা টেষ্ট’ৰ পাছত, কৃষি খণ্ডৰ বাবে ‘এখন ৰাষ্ট্ৰ, এখন বজাৰ’ প্ৰৱৰ্তনেৰে চৰকাৰখনে সংস্কাৰৰ অৰ্থে থকা নিৰলস প্ৰচেষ্টাকে প্ৰদৰ্শন কৰিছে।

দ্য ফামার্চ প্ৰডিউচ ট্ৰেড এণ্ড কমাৰ্চ (প্ৰম্শ্যন এণ্ড ফেচিলিটেশ্যন) বিল, ২০২০ দ্য ফামার্চ
(এমপাৰাবমেন্ট এণ্ড প্ৰটেকশ্যন) এগিমেন্ট অৱ প্ৰাইজ এচুবেল এণ্ড ফাৰ্ম ছাৰ্ভিচ বিল হৈছে
দেশখনত অদ্যপি সৰ্ববৃহৎ কৃষি সংস্কাৰ

যেতিয়া কৃষক বা দুৰ্ঘীয়ালৈ আৰ্থিক সুবিধা আগবঢ়োৱা যায়, একাংশ অঞ্চলিতিবিদে ইয়াক ‘ৰাজসাহায্য’ বুলি অবজ্ঞা কৰে। অৱশ্যে, যদি একে সুবিধা উদ্যোগ বা বাণিজ্যলৈ আগবঢ়োৱা হয়, ইয়াক “ইনচেন্টিভ” বা “অৰ্থসাহায্য” বুলি জনাজাত হৈ পৰে। এনে ভিন্ন ভাষাই ভিন্ন অভিব্যক্তি প্ৰতিফলিত নকৰেনে? ২০১৬ৰ ৩০ জানুৱাৰীত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই অভিগত সংবাদ মাধ্যমৰ এটি অনুষ্ঠানত আগবঢ়াইছিল আৰু পৰৱৰ্তী দিনা এটা কৃষক প্ৰতিনিধি দলকো একে কথাই কৈছিল। যিয়ে কৃষকৰ প্ৰতি তেখেতৰ ইতিবাচক পদক্ষেপকে প্ৰতিফলিত কৰি তুলিছিল। কৃষিজীৱী সমাজৰ প্ৰতি প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ লক্ষ্যক সাৰোগত কৰি, চৰকাৰখনে, মিছা তথ্য আৰু অসত্যৰ পৰিকল্পিত উৱা-বাতৰিক একাবৰীয়া কৰি তৈ সংসদত দুখনটকৈ বিধেয়ক গৃহীত কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এই বিধেয়ক দুখনত, এবাৰতে, মেণ্টী আৰু মধ্যভোগীৰ বন্ধন ভাঙি পেলোৱা হৈছে আৰু ই মধ্যভোগীৰ কৰলৰপৰা কৃষকক প্ৰকৃত স্বাধীনতা প্ৰদান কৰিব। ২০১৬ত লাল কিছীৰ প্ৰাচীৰৰপৰা প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এখন ৰাষ্ট্ৰ, এখন বজাৰ ব্যৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পাছত, তেখেতে ইয়াক মাথোন ঘোষণাতেই আৱন্দ নাৰাখি সোনকালে বাস্তৱায়িত কৰি তোলে

ভাষণ আগবঢ়াই, প্রধানমন্ত্রীগৰাকীয়ে কয় যে চৰ্দাৰ পেটেলৰ একত্ৰীকৰণৰ সপোন অনুসৰি এক ভাৰত শ্ৰেষ্ঠ ভাৰত গঢ়ি তুলিবলৈ আগবঢ়া হৈছে। কিন্তু ভাৰত এখন এককৃত বজাৰ হ'বলৈ এতিয়াও বাকী আছে। এই দিশেৰে চৰকাৰখনে পৰ্যায়ক্রমিকভাৱে আগবঢ়াতে। ২০১৬ৰ ১৪ এপ্ৰিলত eNAM-প্লেটফৰ্মৰ শুভাৰম্ভণিৰ জৰিয়তে তথা সংসদত এতিয়া বিধেয়ক গ্ৰহীত হোৱাৰ পাছত, চৰকাৰে এই লক্ষ্যহী স্পষ্ট কৰি তুলিলৈ যে উদ্যোগৰে খোজ মিলাই কৃষি খণ্ডটোৱ উন্নয়ন সাধন কৰাই নহয় বৰঞ্চ এজন প্ৰকৃত গৰাকীৰ দৰে দেশৰ যিকোনো স্থানত কৃষকে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত পণ্য লাভজনক মূল্যত মুক্তভাৱে বিক্ৰী কৰিবলৈ সক্ষম হৈ উঠিব। ইয়াৰোপৰি, কৃষকৰ স্বাধীনতা 'ওৱান মেণ্টী, ওৱান লাইচেন্স'ৰ আমোলৰ দৰে আৰু হৈ নাথাকিব য'ত তেওঁলোকক এখন নিৰ্দিষ্ট কৃষি বজাৰত উৎপাদিত পণ্য বিক্ৰী কৰিবলৈ বাধ্য কৰোৱা হৈছিল যিয়ে মাথো মধ্যভোগীৰ অশুভ লক্ষ্য পূৰণতহে প্ৰৱিষ্ট আছিল। ইয়াৰ কাৰণ আছিল মধ্যভোগীয়ে অলাভজনক মূল্য প্ৰদান কৰিলো কৃষকে তেওঁলোকৰ পণ্যদ্রব্য গাঁৱলৈ পুনৰ ঘূৰাই নিব নোৱাৰিছিল।

এমএছপি: ব্যয়ৰ ডেৰ গুণ

এই আইন কাৰ্যকৰী হোৱাৰ পাছত পঁঠতম সমৰ্থন মূল্য (এমএছপি) বন্ধ হ'ব বুলি বিভাস্তিৰ সৃষ্টি কৰা যায়। অৱশ্যে, সত্যটো হৈছে যে কৃষকৰ আয় দুণ্ডুণ কৰি তুলিবলৈ চৰকাৰখনে একেৰাহে এমএছপি বৃদ্ধি কৰি আহিছে বৰ্তমান ই কৃষকৰ ব্যয়ৰ ডেৰণ্ডণ। চৰকাৰখনে ২০১৪ ৰ পৰা ২০১৯ ৰ ভিতৰত ১,৮৭০ লাখ মেট্ৰিক টন ধান সংগ্ৰহ কৰে আৰু ইয়াৰ বাবে ৪.৩৪ লাখ কোটি টকা প্ৰদান কৰে। ২০০৯ ৰপৰা ২০১৪ ৰ ভিতৰত ১,৬৭০ লাখ মেট্ৰিক টনৰ বাবে মাথো ২.৮৮ লাখ কোটি টকাহে প্ৰদান কৰা হৈছিল। বৰ্তমানৰ চৰকাৰখনে এমএছ স্বামীনাথন আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুসৰিয়েই এমএছপিৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে।

কৃষকে ভূমিৰ ওপৰত অধিকাৰ নেহেৰুৱায়

বৃহৎ পুঁজিপতিয়ে কৃষকৰ ভূমি অধিকাৰ কৰি ল'ব বুলি আন গ্ৰটা মিছাকথাপ্ৰচাৰকৰা হৈছে। অৱশ্যে, বিধেয়কখনত, কৃষকৰে পুঁজিপতিয়ে যোগাযোগ কৰি ভূমিৰ মালিকীস্বত্ত্বৰ দাবী কৰা জাতীয় কোনো দফাৰ উল্লেখ নাই। দৰাচলতে, বিধেয়কখনে ৮৬ শতাংশ ফাৰ্মৰ উন্নয়ন সাধন কৰিবলৈ বিনিয়োগৰ অৰ্থে ধন নথকা উপাস্ত কৃষকক লাভান্বিত কৰি তুলিব। চৰকাৰখনে ৭,০০০ কোটি টকা বিনিয়োগেৰে ১০,০০০ ফাৰ্মৰ প্ৰডিউচাৰ

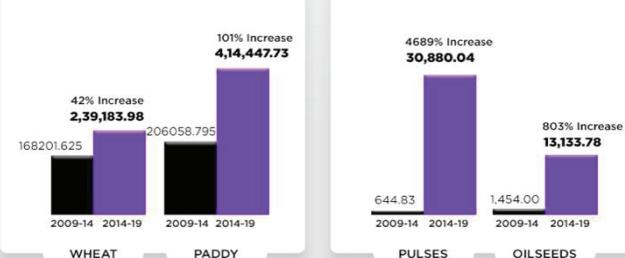
QTY IN LMT

■ 2009-14 ■ 2014-19

MSP AMOUNT (RS IN CRORE)

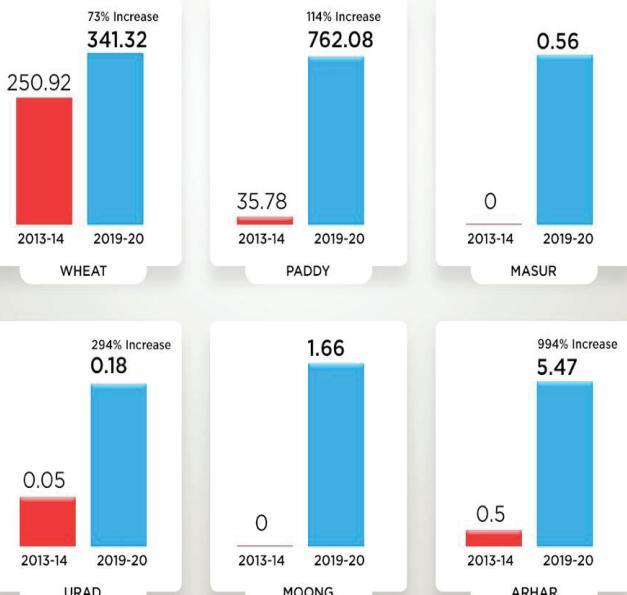
■ 2009-14 ■ 2014-19

অৰ্গেনাইজেশ্যন (এফপিআ)ক শক্তিশালী কৰি তুলিছে। এই এফপিআৰ সমূহে কৰ্পৰেটৰে যোগাযোগ আৰণ্ট কৰিবলৈ ক্ষুদ্ৰ আৰু উপাস্ত কৃষকসকলৰ গোটা গঠন কৰাত সহায় কৰিব। এইটো সুনিশ্চিত কৰিবলৈ যে কোনো কৃষকৰ অনুচিত সুবিধা ল'ব নোৱাৰিব, কৃষকৰ ভূমি বিক্ৰী, লীজত দিয়া অথবা বন্ধকীত সম্পূৰ্ণ নিষেধাজ্ঞা আৰোপ কৰা হৈছে আৰু যিকোনো ধৰণৰ বিক্ৰাৰীৰ বিপৰীতে ভূমি সম্পূৰ্ণ সুৰক্ষিত থাকিব। লগতে যদিও ব্যক্তিগত সম্পত্তিৰ ক্ষেত্ৰত বাধ্যতামূলক হ'লৈও কৃষকৰ ক্ষেত্ৰত বাধ্যতামূলক নহয়। যদি কৃষকগৰাকী কোনো আগধন বা ধনাদায়ৰ সুবিধা নাপায়, তেতিয়া কৃষকে যিকোনো সময়ত চুক্তি স্বাক্ষৰ হ'লে কোনো জৰিমনা নোহোৱাকৈ বাতিল কৰিব পাৰিব। যদি কৃষকগৰাকীয়ে আগধন আৰু ধনৰ সুবিধা লাভ কৰে, তেতিয়াও তেওঁ সুদ নিদিয়াকৈ মূলধন ঘূৰাই যিকোনো সময়তে চুক্তি ভংগ কৰিব পাৰিব। আনহাতে, ব্যক্তিগত চুক্তিকৰ্তাৰ একপক্ষীয়ভাৱে চুক্তি বাতিল কৰিব নোৱাৰাব লগতে তেওঁ চুক্তিৰ সময়ত সন্মত হোৱা ধনৰাশি প্ৰদান কৰিব লাগিব। সেয়েহে, সকলো দিশত কৃষকগৰাকী সুৰক্ষিত থাকিব। কৃষকসকলক অধিক সবল কৰাৰ বাবে এক কাৰ্যকৰী বিবাদ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থা প্ৰদান কৰা হৈছে।

QTY PURCHASED (IN LMT)

■ 2013-14 ■ 2019-20

মণ্ডি করুন পৰা মুক্তি

ক্ষকসকলে পূৰ্বে ২ বৰ্ষ পৰা ৮.৫ শতাংশলৈ মণ্ডি কৰুন ভৱিলগীয়া হৈছিল। পঞ্জাবত এই কৰুন পৰিমাণ সৰ্বাধিক আছিল। কিন্তু এতিয়াৰে পৰা ক্ষকসকলে মণ্ডিৰ বাহিৰতো সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰিব পৰা ব্যৱস্থা হোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰ ওপৰত থকা কৰুন বোজা হুস পালে আৰু স্বাভাৱিকতেই সেয়া তেওঁলোকৰ আয়ত সংযোজিত হ'ল।

ক্ষকৰ আইনী ঢাল

ক্ষক, যিসকল স্বাধীনতাৰ সময়ৰ পৰা ধাৰাবাহিকভাৱে শোষণৰ বলি হৈ আহিছিল, তেওঁলোকে প্ৰথমবাৰলৈ বাধাৰ পৰা মুক্তি হৈছে। নতুন আইনৰ অধীনত ক্ষকসকলে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰাৰ বহু সুবিধা লাভ কৰিব।

প্ৰথানমন্ত্ৰীয়ে এই আইনসমূহ সংসদত গৃহীত কৰাটোক এক যুগান্তকাৰী ক্ষণ হিচাপে অভিহিত কৰিছে। তেওঁ কয়, “একাংশ লোক, যিসকলে দশক দশক ধৰি দেশত শাসন কৰিছিল, তেওঁলোকে এই বিষয়বোৰত ক্ষকক বিপথে পৰিচালিত কৰিছিল। তেওঁলোকে ক্ষকৰ উপাৰ্জনৰ মধ্যভোগী আৰু লুঁঠনকাৰীক সমৰ্থন কৰিছিল। এনে মিঠ্যাচাৰ প্ৰচাৰ কৰা হৈছে

নতুন ক্ষি সংস্কাৰে দেশৰ প্ৰতিগৰাকী ক্ষককে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত ফচলসমূহ যিকোনো লোকক, যিকোনো স্থানত বিক্ৰী কৰাৰ স্বাধীনতা প্ৰদান কৰিব। এতিয়া তেওঁলোকৰ নিজ নিজ এলেকাৰ মণ্ডিৰ বাহিৰেও সামগ্ৰী বিক্ৰীৰ বাবে যথেষ্ট বিকল্প লাভ কৰিব। এতিয়া তেওঁ যদি মণ্ডিৰোৰ পৰা বেছি লাভ আহৰণ কৰিব পাৰে তেন্তে তেওঁ মণ্ডিলৈ যাৰ আৰু তেওঁৰ উৎপাদিত ফচল বিক্ৰী কৰিব। আনন্দাতে তেওঁ যদি আন বেলেগ স্থানত অধিক মূল্য লাভ কৰে তেন্তে তেওঁ তালৈকে যাৰ আৰু সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰিব। এতিয়াৰে পৰা তেওঁ সকলোখৰণৰ জটিলতাৰ পৰা মুক্ত।

প্ৰথানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী

যে ক্ষকসকলে আৰু আগলৈ এমএছপি লাভ নকৰে। চৰকাৰে ক্ষকসকলক এমএছপিৰ জৰিয়তে উচিত মূল্য দিয়াৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিৰদ্ব আৰু পূৰ্বৰ দৰে চৰকাৰে ক্ষককৰ সামগ্ৰী ক্ৰয় অব্যাহত বাখিব।” তেওঁ লগতে কয়, “অনাগত দিনত প্ৰৱৰ্তন হ'বলগীয়া নতুন ব্যৱস্থা অনুসৰি ক্ষকসকলে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত সামগ্ৰী ইচ্ছামতে দেশৰ যিকোনো বজাৰত বিক্ৰী কৰিব পাৰিব; এয়া এক ঐতিহাসিক পদক্ষেপ।”

এই আইনী ঢালসমূহৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ মনোভাৱ স্পষ্ট যে একবিংশ শতকাত দেশৰ ক্ষকসকলক যিকোনো ক্ষি কাৰ্য, পৰিবহণ আৰু তেওঁলোকৰ সামগ্ৰীৰ বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত থকা বাধাৰ পৰা মুক্ত। প্ৰথানমন্ত্ৰীয়ে কয়, “দশক দশক ধৰি ভাৰতীয় ক্ষকসকল বিভিন্ন বাধাৰ সন্মুখীন হোৱাৰ লগতে মধ্যভোগীৰ নিৰ্যাতনৰ বলি হৈছিল। সংসদত গৃহীত হোৱা এই বিধেয়সকলসমূহে ক্ষকসকলৰ উপাৰ্জন দুঃগুণ কৰাৰ প্ৰচেষ্টাত উদগনি যোগোৱাৰ লগতে তেওঁলোকক সমন্বিতালী কৰি তুলিব।”

কিয়াণ সন্মান নিধি ক্ষকসকলৰ জীৱন সলনি কৰাৰ দিশত গ্ৰহণ কৰা এক ডাঙৰ পদক্ষেপ। এই আঁচনিৰ অধীনত ক্ষকসকলক বছৰি তিনিটা কিস্তিত ৬,০০০টকাকৈ হস্তান্তৰ কৰা হ'ব, যাতে তেওঁলোক ঝণল'বলৈ বাধ্য নহয়। ২০০৮চনত তদনীন্তন চৰকাৰে ক্ষকক ৭২,০০০ কোটি টকাৰ ঝণ বেহাই দিয়া বুলি কৈছিল যদিও প্ৰকৃততে সেই পৰিমাণ আছিল প্ৰায় ৫২,০০০ কোটি টকা। কিন্তু বৰ্তমানৰ চৰকাৰে ক্ষকসকলক ঝণমুক্ত কৰাৰ বাবে ডেৰ বছৰতে ৯৪,০০০ কোটি টকা হস্তান্তৰ কৰিছে। এই ধনৰাশি ক্ষকসকলে অহা ১০ বছৰ মৰ্যাদা সহকাৰে জীয়াই থকাৰ এক আহিলা হ'ব, কিয়নো এই সময়ছোৱাত তেওঁলোকক তেওঁলোকৰ একাউণ্টত পোনপটীয়াকৈ ৭লাখ কোটি টকা হস্তান্তৰ কৰা হ'ব। আজ্ঞা-নিৰ্ভৰ পেকেজে

‘এমএছপি থাকিব; আপোনাৰ উৎপাদিত সামগ্ৰী বিক্ৰী কৰক

নিশ্চিত থাকক, এমএছপি অব্যাহত থাকিবঃ

কেন্দ্ৰীয় কৃষি মন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ সিং টোমৰৰ মতে, পঁঠতম সমৰ্থন মূল্যত খাদ্য শস্য আহৰণ কৰি থকা হ'ব। তেওঁ কয় যে ইয়াৰ বাবে তেওঁ প্ৰথানমন্ত্ৰীৰ নিশ্চিতি লাভ কৰিছে। ২০১৪ আৰু ২০২০ৰ মাজত এমএছপিৰ হাৰ লক্ষ্যণীয়ভাৱে বৃদ্ধি পাইছে। আগন্তক ববি বতৰৰ বাবে সংশোধিত এমএছপি ঘোষণা কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় কৃষি মন্ত্ৰীজনে কয় যে এই বিধেয়ককেইখনৰে ক্ৰমকৰ সম্পূৰ্ণ সুৰক্ষা নিশ্চিত কৰা হৈছে

দ্বাৰা ফামার্চ প্ৰডিউচ ট্ৰেড এণ্ড কমাৰ্চ প্ৰমোশ্যন এণ্ড ফেচিলিটেশ্যন, বিল, ২০২০

প্ৰধান ব্যৱস্থাসমূহ

- ই সৃষ্টি কৰিবলগীয়া বাতাবৰণত ক্ৰমক আৰু ব্যৱসায়ীয়ে উৎপাদিত সামগ্ৰী বিক্ৰী আৰু ক্ৰয়ৰ বাছনিৰ স্বাধীনতা লাভ কৰিব
- ই সমস্যা-বিহীন, আন্তঃ বাজ্যিক আৰু বাজ্যৰ ভিতৰৰ ব্যৱসায় আৰু বাজ্য নিৰ্দিষ্ট বজাৰৰ কায়িক প্ৰাঙ্গণৰ বাহিৰৰ বাণিজ্যিক প্ৰোৎসাহিত কৰিব
- ক্ৰমকে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত পণ্য বিক্ৰী কৰিবলৈ যাওঁতে কোনো শুল্ক বা কৰ সলনি দিবলগীয়া নহ'ব আৰু পৰিবহণ ব্যয় ভৱিবলগীয়া নহ'ব
- তদুপৰি ইয়াত ইলেকট্ৰনিক ব্যৱসায়ৰ নিশ্চিতিৰে ট্ৰেনজেকশ্যন প্লেটফৰ্মত ইলেকট্ৰনিক ট্ৰেডিংৰ প্ৰস্তাৱ জনোৱা হৈছে
- হাট-বজাৰৰ লগতে, ক্ৰমকে তেওঁলোকৰ ফাৰ্ম, শীতল ভড়াল, পণ্যাগাৰ, সংসাধন ইউনিট ইত্যাদিত ব্যৱসায়ৰ স্বাধীনতা লাভ কৰিব
- ক্ৰমকে প্ৰত্যক্ষ মার্কেটিঙ্গৰে জড়িত হ'বলৈ সক্ষম হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিত মধ্যস্থতাকাৰী দূৰ হোৱাৰ বাবে সম্পূৰ্ণ মূল্য আদায় কৰিব পাৰিব

সন্দেহসমূহ

- পঁঠতম সমৰ্থন মূল্যত আহৰণ বন্ধ হৈ পৰিব
- যদি হাট-বজাৰৰ বাহিৰত কৃষি উৎপাদিত পণ্য বিক্ৰী কৰা যায়, ই ক্ৰিয়া-কলাপ বৃদ্ধি কৰিব
- eNAM ৰ দৰে চৰকাৰৰ ইলেকট্ৰনিক ট্ৰেডিং পত্টেলৰ ভৱিষ্যৎ কি হ'ব

স্পষ্টীকৰণ

- পঁঠতম সমৰ্থন মূল্যত সংগ্ৰহ অব্যাহত থাকিব; ক্ৰমকে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত পণ্য এমএছপি হাৰত বিক্ৰী কৰিব পাৰিব; ববি বতৰৰ বাবে এমএছপি ইতিমধ্যে ঘোষণা কৰা হৈছে।
- হাট-বজাৰৰ ক্ৰিয়া-কলাপ বৃদ্ধি নহয়, পূৰ্বৰ দৰে ব্যৱসায় অব্যাহত থাকিব। নতুন প্ৰণালীৰ অধীনত, ক্ৰমকে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত পণ্য হাট-বজাৰৰ লগতে আন স্থানতো বিক্ৰীৰ বিকল্প সুবিধা লাভ কৰিব
- eNAM ট্ৰেডিং চিষ্টেম হাট-বজাৰত অব্যাহত থাকিব
- ইলেকট্ৰনিক প্লেটফৰ্মত কৃষি উৎপাদিত পণ্যৰ ব্যৱসায় বৃদ্ধি পাব। ইয়াৰ ফলশ্ৰুতিত বৰ্ধিত স্বচ্ছতা প্ৰাপ্তি আৰু সময় বাহি হ'ব

ঘৰেই আপুনি শ্ৰেষ্ঠ সুযোগ লাভ কৰে'

দ্য ফামাৰ্চ (এমপাৰাবমেন্ট এণ্ড প্রটেকশ্যন) এগ্রিমেন্ট অৱ প্ৰাইজ এচুবেন্স এণ্ড ফাৰ্ম ছার্ভিচ বিল, ২০২০

প্ৰধান ব্যৱস্থাসমূহ

- ই ক্ষকক লেভেল প্ৰেইং ফিল্ডত খাদ্য সংসাধন ফাৰ্ম, প্ৰাইকাৰী বিক্ৰেতা, ডাঙৰ খুচুৰা বিক্ৰেতা, বগুনিকাৰী ইত্যাদিৰে প্ৰত্যক্ষ জড়িতকৰণত সহায় কৰিব। ক্ষকে আনকি শস্য সিঁচাৰ পুৰ্বেই মূল্যৰ নিশ্চিতি লাভ কৰিব। অধিক বজাৰ মূল্যৰ ক্ষেত্ৰত, ক্ষকে পঁঠনতম মূল্যৰ অতিৰিক্ত মূল্য লাভ কৰিব
- ই ক্ষককৰপৰা পৃষ্ঠপোষকলৈ বজাৰ অনিশ্চয়তাৰ দুৰ্ভাৰনা হস্তান্তৰ কৰিব। পুৰ্বে মূল্য নিৰ্ণয়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত, বজাৰ মূল্যৰ বৃদ্ধি আৰু পতনৰপৰা ক্ষকসকল মুক্ত হ'ব
- ই ক্ষকসকলে আধুনিক প্ৰযুক্তি, উত্তম বীজ আৰু আন ইনপুট লাভৰ পথ প্ৰশস্ত কৰি তুলিব
- ই মাকেটিঙ্গৰ ব্যয় হুস কৰিব আৰু ক্ষকৰ আয় বৃদ্ধি কৰিব
- নিষ্পত্তিৰ অৰ্থে স্পষ্ট সময়সীমাবে ফলপ্ৰসূ বিবাদ সমাধান ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰিব
- ক্ষি খণ্ডত গৱেষণা আৰু আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ উদ্দীপনা যোগাব

সন্দেহসমূহ

- চুক্তিমূলক কৃষিকাৰ্যৰ অধীনত, ক্ষকসকল চাপত থাকিবলগীয়া হ'ব আৰু মূল্য নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ সক্ষম নহ'ব
- চুক্তিমূলক কৃষিকাৰ্যত কিদৰে ক্ষুদ্ৰ ক্ষকে প্ৰৱেশ কৰিব পাৰিব; তেওঁলোকৰপৰা পৃষ্ঠপোষক দূৰত থাকিব
- নতুন ব্যৱস্থাটোৱে ক্ষকৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব
- বিবাদৰ ক্ষেত্ৰত, বহুৎ কোম্পানীসমূহে সুবিধা লাভ কৰিব

স্পষ্টীকৰণ

- চুক্তিত ক্ষকে তেওঁৰ উৎপাদিত পণ্যৰ বিক্ৰী মূল্য নিৰ্ধাৰণৰ সম্পূৰ্ণ অধিকাৰ লাভ কৰিব। তেওঁলোকে সৰ্বাধিক ৩ দিনৰ ভিতৰত পেমেন্ট লাভ কৰিব।
- সমগ্ৰ দেশখনত ১০,০০০ ফাৰ্মৰ প্ৰতিউচাৰ অৰ্গেনাইজেশ্যন গঠন কৰা হ'ব। এই এফপিআইসমূহে ক্ষুদ্ৰ ক্ষকসকলক একত্ৰিত কৰিব আৰু ক্ষি উৎপাদিত পণ্যৰ লাভদায়ক মূল্যৰ নিশ্চিতকৰণৰ অৰ্থে অগ্ৰসৰ হ'ব
- চুক্তিত স্বাক্ষৰৰ পাছত, গ্ৰাহকে ফাৰ্মৰপৰা পোনপটীয়াকৈ উৎপাদিত পণ্য আহৰণ কৰিব
- স্থানীয় বিবাদ নিষ্পত্তি ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হ'ব

কৃষক সরলীকৰণ

কৃষকের স্বার্থ সুরক্ষিত করিবলৈ পর্যায়ভিক্রিভাবে গ্রহণ কৰা পদক্ষেপসমূহৰপৰা চৰকাৰখনৰ কৃষি অত্যাধিক গুৰুত্ব আৰোপৰ উমান পাব পাৰি। কৃষি উৎপাদনশীলতাৰ উন্নয়ন, কৃষকক সুৰক্ষিত কৰা আৰু তেওঁলোকৰ আয় বৃদ্ধি তথা সামগ্ৰিক কল্যাণৰ বাবে বহু পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আছা হৈছে। চৰকাৰখনৰদ্বাৰা গ্রহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহৰ দ্বাৰা সাৰৰ সহজ উপলব্ধতা, জলসিথিনৰ সুবিধাৰ উন্নয়ন সাধন, সহজ লোন আৰু ফচল বীমা আঁচনি, বৈজ্ঞানিক সহযোগিতা আৰু উৎপাদিত পণ্যৰ বাবে উত্তম মূল্যৰ দৰে বহু ধৰণেৰে কৃষক সমাজ লাভান্বিত হৈছে

সিঁচাৰ পূৰ্বে

ছইল হেল্থ কাৰ্ডৰ জৰিয়তে কৃষকে সঠিক বাছনি কৰিবলৈ সন্ধম হৈছে। চৰকাৰখনে ২২.৩৯ কোটি ছইল হেল্থ কাৰ্ড বিতৰণ কৰিছে

সাৰৰ: সাৰৰ কাৰণে দীঘলীয়া শাৰী এতিয়া অতীত হৈ পৰিল। কৃষকে সহজতেই সাৰৰ লাভ কৰিব পৰাটো চৰকাৰখনে নিশ্চিত কৰিছে। লক্ষ্যণীয়ভাৱে সাৰৰ মূল্যও হ্ৰাস পালে। দেশখনত ১০০% নীম কঢ়িৎ সময় ইউৰিয়া উপলব্ধ হ'ল। তদুপৰি ই ইউৰিয়া সাৰৰ ব্যৱহাৰ হ্ৰাস কৰি তুলিলে।

আৰ্থঃ কৃষিক পুঁজিৰ অভাৱে কৃষকৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। কিন্তু এতিয়া কৃষকে নিম্ন সুতৰ হাৰত সহজতে ক্ৰেডিট লাভ কৰিব পাৰিছে

আত্ম-নিৰ্ভৰ পেকেজ

২০২২ৰ ভিতৰত কৃষকৰ আয় দুগুণ কৰিবলৈ চৰকাৰখনে নিৰবচ্ছিন্নভাৱে পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আছে। তদুপৰি ই কঢ়িভ-১৯ৰ সংকটক এক সুযোগলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিছে। কৃষিক গুৰুত্ব প্ৰদানৰ চিনম্বৰক্ষে চৰকাৰখনে কৃষি আন্তঃগাঁথনিৰ অৰ্থে ১ লাখ কোটি টকা, খাদ্য সংসাধনৰ বাবে ১০,০০০ কোটি টকা আৰু মৌ পালনৰ কাৰণে ৫০০ কোটি টকা নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। ৮ জুলাই, ২০২০ত কেবিনেটৰদ্বাৰা কৃষি আন্তঃগাঁথনি পুঁজিত অনুমোদন জনোৱা হয় আৰু ৯ আগস্ট, ২০২০ত শুভাৰম্ভ কৰা হৈছিল। এই আঁচনিখনৰ অধীনত, চৰকাৰখনে ঢাবি বচ্ছত ১ লাখ কোটি টকা ব্যয়ৰ পৰিকল্পনা কৰে। এই আৰম্ভনৰ, ২০২০-২১ত ১০,০০০ কোটি টকা ব্যয়ৰ সমান্তৰালভাৱে পৰৱৰ্তী তিনিটা বিত্তীয় বৰ্ষত ৩০,০০০ কোটি টকাকৈ ব্যয় কৰা হ'ব। ২ কোটি টকালৈকে লোনত ২ শতাংশ বিবেটৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কৃষি আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণ কৰিবলৈ প্ৰাইমেৰী এগ্ৰিকালচাৰ ক্ৰেডিট ছ'চাইটি (পিএচিএছ),

এফপিআ', কৃষি উদ্যোগীক আৰু শস্য চপোৱাৰ পৰৱৰ্তী সময়ত সহায় আগবঢ়োৱা যাব।

কৃষকৰ আয় দুগুণৰ বাবে...

২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৬ত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে বেৰেলীৰ এখন কৃষি সভাত সম্মোধন কৰি অন্ত এটা নিৰ্দিষ্ট ধাৰণা লৈ কৃষকৰ আয় দুগুণ কৰাৰ কথা ব্যক্ত কৰিছিল। তেখেতৰ সংকল্পবদ্ধ ভাষণত কৈছিল, “২০২২ ত যেতিয়া দেশখনে স্বাধীনতাৰ ৭৫ বছৰ পৃতি উদযাপন কৰিব, তেতিয়াই কৃষকৰ উৎপাদন হৈ পৰিব দুগুণ।”

তেতিয়াৰেপৰা চৰকাৰখনে দেশখনৰ কৃষি খণ্ডৰ স্থিতি উন্নয়নৰ অৰ্থে অবিবাম প্ৰচেষ্টা অব্যাহত বাখিছে। এই দিশত উভয় নতুন কৃষি বিধেয়কেই সৰ্ববৃহৎ সংস্কাৰ সাধন কৰিছে। চৰকাৰখনৰ ধাৰাৰাহিক প্ৰচেষ্টাৰ ছবছৰে এতিয়া কৃষকক সমৃদ্ধিশালী কৰি তুলিছে।

অৰ্থনৈতিক পৰিক্ৰমাৰ কেবিনেট কমিটিৰদ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা সিদ্ধান্তসমূহে কৃষকৰ বাবে ভাল সময় আগমণ সূচিত কৰে। আকো এবাৰ, চৰকাৰখনে এমএছপি বৃদ্ধিত সঁহাৰি জনায়। কেন্দ্ৰীয় কৃষি মন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ সিং টোমৰৰ মতে, প্ৰতি কুইন্টলত এমএছপি ঘেঁষৰ বাবে ৫০ টকা, বুটৰ বাবে ২২৫ টকা, বালৰ বাবে ৭৫ টকা আৰু মচুৰৰ বাবে ৩০০ টকা বৃদ্ধি পায়।

এক পর্যায় ক্রমত

বীজবোপণ সময়সূচি

- জলসিঞ্চন সুবিধা সুনির্ণিত করিবলৈ
- ক্ষকসকলৈ সমর্থন আৰু দিশ-নির্দেশনা
- কোটি কোটি ক্ষককলৈ এছএমএছ আৰু কলৈ কপত

বিজ্ঞানসমষ্টি পৰামৰ্শ প্ৰেৰণ

বীজবোপণ পিছত

প্ৰধানমন্ত্ৰী শস্য বীমা আঁচনি

এই আঁচনি ক্ষকসকলৈ বাবে পঁঠনতম প্ৰিমিয়াম হাৰত উপলব্ধ। এই আঁচনিৰ অধীনত এটা শস্যৰ বাবে এটাই মূল্য, যেনে খাৰিফ শস্যৰ বাবে ২%, বৰি শস্যৰ বাবে ১.৫%। প্ৰিমিয়াম হাৰত কোনো কেপিং নাই আৰু বীমাৰ পৰিমাণতো কোনো হ্ৰাস নাই। স্বাধীনতাৰ সময়ৰে পৰা কেৱল ২০ শতাংশ ক্ষককেহে এই আঁচনি মুকলি হোৱালৈ বীমাৰ সুবিধা লাভ কৰিছিল।

ইন্নাম ইন্নাম ইল এক সংবন্ধ অনলাইন বজাৰ যিয়ে ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত থকা তথ্যৰ বৈষ্যমতা দূৰ কৰে, বাস্তৱিক সময়ৰ তথ্য প্ৰদান কৰে আৰু সন্ধান তথা নিলাম প্ৰক্ৰিয়াত স্বচ্ছতা প্ৰদান কৰে।

ক্ষক-কল্যাণ পদক্ষেপসমূহ

কিয়াগ বেলঃ চৰকাৰৈ সূচনা কৰা কিয়াগ বেলৈ বাস্তৱিয় শীতলীকৰণ যোগান শৃংখল বিকশিত কৰাত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা ক্ষকসকলৈ তেওঁলোকৰ উৎপাদিত সামগ্ৰীৰ উচিত মূল্য লাভ কৰাত নিশ্চিতি প্ৰদান হৈছে।

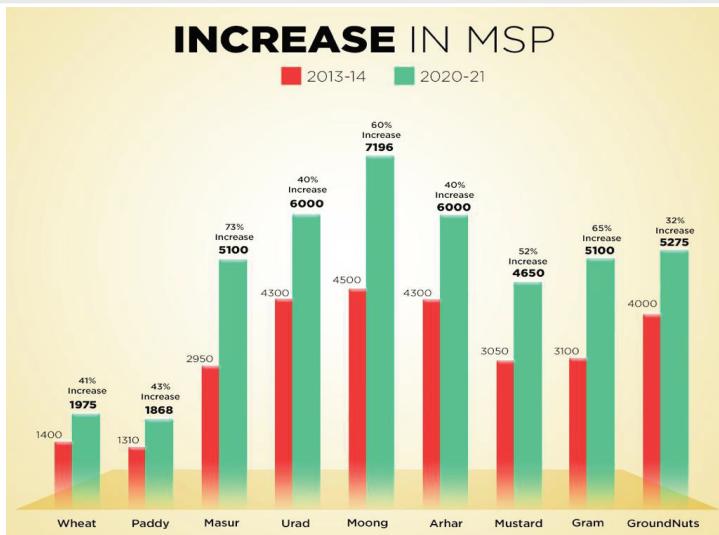
সন্মান নিধি: প্ৰতিজন ক্ষকৰ পৰিয়ালে থতি বছৰে ডিবিটিৰ জৰিয়তে ৬,০০০ টকাকৈ লাভ কৰিছে। ১০ কোটিতকৈও অধিক ক্ষকলৈ ৯৪,০০০ কোটি টকা স্থানান্তৰিত কৰা হৈছে।

উৎপাদনঃ ফল-মূল আৰু শাক-পাচালিৰ উৎপাদন ৫২%লৈ বৃদ্ধি হৈছে। খাৰিফ শস্যৰ বীজবোপণ ১৩.৯২% বৃদ্ধি হৈছে। ধানৰ খেতি ১৯.০৪% বৃদ্ধি হৈছে। জুলাই, ২০২০লৈ জৈৱিক উৎপাদনৰ বঞ্চনি ৭৮%লৈ বৃদ্ধি পাইছে।

উপার্জনঃ ক্ষকৰ উপার্জন ২০%ৰ পৰা ৬৮%লৈ বৃদ্ধি পাইছে।
স্টার্ট-আপঃ যুৰচামৰ মাজত কৰ্ম সংস্থাপন বৃদ্ধি কৰিবলৈ তথা ক্ষকৰ উপার্জন বৃদ্ধি কৰিবলৈ ক্ৰিয়েগু সম্ভৌমী ও ৩৪টা স্টার্ট-আপক ৩,৬৭১.৭৫ লাখৰ পুঁজি আগবঢ়োৱা হৈছে।

উদ্যোগ শস্যঃ বিগত পাঁচটা বৰ্ষত উদ্যোগ শস্য খণ্ডত ১০,৫০০ কোটি টকা বিনিয়োগ কৰা হৈছে। ৮.৮৩ লাখ ক্ষকে নতুন প্ৰযুক্তিৰ প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰিব।

জলসিঞ্চনঃ কুন্দ জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা পানীৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি পাইছে। জলসিঞ্চনত ৫০%লৈ ব্যয় হ্ৰাস হৈছে। সাৰৰ ব্যৱহাৰ ৪২%লৈ হ্ৰাস হৈছে। বাসায়নিক সাৰৰ পৰিৱৰ্তে বীম-কোটেড সাৰৰ ব্যৱহাৰ বৃদ্ধি পাইছে।

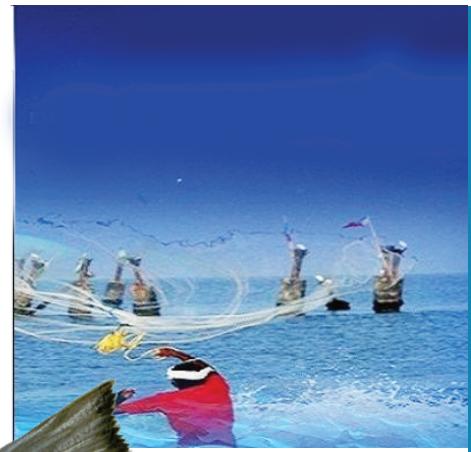

চৰকাৰলৈ ক্ষকৰ সংস্থাসমূহৰ সমৰ্থন

দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ক্ষকসকলৈ চৰকাৰক কৃষি সংশোধনী বিধেয়কৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছে। কানপুৰ, মোৰাদাবাদ, গোৰখপুৰ, ধুলে, কাঠুৰা, জৰুলপুৰ ক্ষকসকলৈ উপৰিও মহাৰাষ্ট্ৰৰ জ্যেষ্ঠ ক্ষক নেতা ৰাজু শেঠী (স্বাভিমানী শ্বেতকাৰী সংগঠন) আৰু অনিল ঘানৰাটে (শ্বেতকাৰী সংগঠন) কয় যে মণ্ডি ব্যৱস্থা আৰু এমএছপিৰ ব্যৱস্থা বাহাল থাকিব। নতুন বিধেয়কৰ দ্বাৰা এইসমূহত কোনো প্ৰভাৱ নপৰে। বিভিন্ন বাতৰি-কাকতৰ সম্পাদকীয় প্ৰস্তাৱ নতুন ক্ষক বিধেয়ক ক্ষক অনুকূল হৈছে বুলি মত প্ৰকাশ কৰা হৈছে।

বৃহৎ নীল বিপ্লব

২০,০০০
কোটি টকার
বিনিয়োগের মৎস্য
পালন ক্ষেত্রে বিকাশ সাধনের
অভিলাসী প্রকল্প, যিয়ে খণ্টোর
আধুনিকীকৰণে সহায় আগবঢ়োরাৰ
উপৰি বপ্তানিৰ বিপুল সন্তারনীয়তা বহন কৰাৰ
লগতে বিনিয়োগোন্তৰ ক্ষতিৰ আশংকা কম কৰিব
আৰু ২১খন ৰাজ্যত নতুন কৰ্মসংস্থাপনৰ সন্তারনা সৃষ্টি
কৰিব

পৰিসৰৰ হিচাপে ভাৰতৰ অৰ্থনীতি পৃথিবীৰ
গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰ্থনীতিৰ অন্যতম। পৃথিবীৰ চতুৰ্থ
বৃহৎ মৎস্য বপ্তানি কৰোতা দেশ হিচাপে ভাৰতে
মৎস্য পালন খণ্ডৰ পৰিসৰ আৰু অধিক ব্যাপক
কৰাৰ পৰিকল্পনা হাতত লৈছে। এতিয়া খণ্টোৰ
মাজৰ সম্পর্ক-সূত্ৰ শক্তিশালী কৰাৰ প্রাসংগিকতা
স্বীকাৰ কৰি চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰে বিশেষ পদক্ষেপ
গ্ৰহণত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। এনে প্ৰেক্ষাপটতে
প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ‘প্ৰধানমন্ত্ৰী মৎস্য সম্পদ
যোজনা’ (পিএমএমএছওৱাই), ‘ই-গোপালা এপ’
আৰু মৎস্য পালন, দুঃখ উৎপাদন, পশু পালন
আৰু কৃষি আদি ক্ষেত্ৰে অধ্যয়ণ-গৱেষণা আদিৰে
জড়িত আন বহুবোৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাৰ কথা
যোৱা ১০ ছেপ্টেম্বৰ ২০২০ তাৰিখে ভিত্তিৰ
কলফাৰেন্স ব্যৱস্থাৰে ঘোষণা কৰিছিল। আগন্তক

পাঁচোটা সুন্দৰ

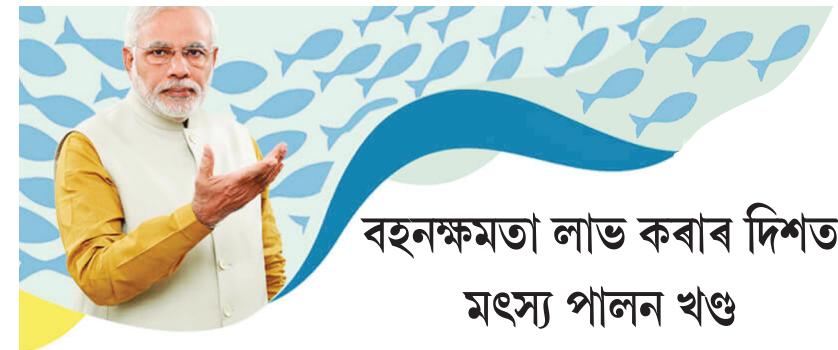
- ১ মাছুৰে আৰু কৃষকৰ আয় দুণ্ডুলৈ বৃদ্ধি কৰা
- ২ মাছুৰ উৎপাদন প্ৰতি বছৰে বৰ্তমানৰ ১৫০লাখ টনৰ পৰা
আগন্তক ৫ বছৰত বছৰি ২২০লাখ টনলৈ বৃদ্ধি কৰা
- ৩ বৰ্তমানৰ ৪৬,৬০০ কোটি টকাৰ পৰা বাৰ্ষিক আয় ১ লাখ
কোটি টকালৈ বৃদ্ধি কৰা
- ৪ ফচল কটাৰ পিচত হোৱা ক্ষতিৰ পৰিমাণ বৰ্তমানৰ ২০-২৫
শতাংশৰ পৰা ১০ শতাংশলৈ হ্ৰাস কৰা
- ৫ খণ্টোত ৫৫০লাখ কৰ্মসংস্থাপনৰ সুযোগ সৃষ্টি কৰা

MAKING WAVES

- ২০১৪ চনত চৰকাৰৰ ‘মীল বিপ্লব’-ৰ মোষণা কৰিছিল। মীন পালনৰ বাবে প্ৰথমটো কাৰ্য্যকালত চৰকাৰখনে ২৬০০ কোটি টকা বিনিয়োগ কৰিছিল। ১৯৪৭চনৰ পৰা মোৰা ৬৭টা বছৰত এই ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ ৩,৬৮২ কোটি টকাৰহে বিনিয়োগ হৈছিল।
- ২০১৪ চনৰ পৰা খণ্টটোত এক নতুন পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা হোৱাটো পৰিলক্ষিত হৈছিল। এক লক্ষণীয় পাৰদৰ্শিতাৰ নিৰ্দৰ্শন দাঙি ধৰি পূৰ্বৰ বছৰি ৫.২ শতাংশৰ বিপৰীতে দুগুণে প্ৰগতি কৰি প্ৰগতিৰ হাৰ ১১শতাংশলৈ বৃদ্ধি কৰে।
- খণ্টটোৰ বাবে এক বহনক্ষম পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আগস্তক ৫টো বছৰত ‘আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত পেকেজ’-ৰ

- অধীনত
কোটি টকাৰে এই পৰিকল্পনা
ৰূপায়িত কৰা হ'ব। ইয়াৰে বচুচ্ছু
কোটি টকা সাগৰীয় মীন পালন আৰু
‘একুৱাকালচাৰ’ত ব্যয় কৰা হ'ব।
- মৎস্য বপ্তুনিৰ পৰিমাণো ৪৬,৬৬২ কোটি টকালৈ বৃদ্ধি পায়। ২০১৪-১৫৮ পৰা ২০১৮-১৯৮ মাজৰ সময়ছোৱাত
এই বৃদ্ধিৰ হাৰ ৯.৭১ শতাংশ হয়।

বহনক্ষমতা লাভ কৰাৰ দিশত মৎস্য পালন খণ্ড

- শেহতীয়া আঁচনিয়ে মাছ থৰা জাহাজৰ বাবে বীমাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিছে; সেইদৰে জাহাজ, নাও, জৈৱ শৌচাগাৰ, লুণীয়া পানীত একুৱাকালচাৰ, ক্ষাৰকীয় এলেকা, সাগৰ মিত্ৰ, নিউক্লিয়াচ বীডিং চেণ্টাৰ, মৎস্য পালন আৰু একুৱাকালচাৰ স্টার্টআপ এপ, সংহত একুৱা পাৰ্ক, উপকূলীয় মৎস্য-পালক গাঁৱৰ বিকাশ, একুৱাটিক পৰীক্ষাগাৰ আৰু এইবোৰৰ সা-সুবিধা, ই-বাণিজ্য, বিপণন ইত্যাদিৰ বাবে বিভীয় সহযোগিতা আগবঢ়াইছে।
- প্ৰথম পৰ্যায়ত দেশৰ ২১খন ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলত ১,৭২০ কোটি টকা বিনিয়োগৰে প্ৰকল্প রূপায়িত হৈ আছে। ‘প্ৰধানমন্ত্ৰী মৎস্য সম্পদা যোজনা’ৰ জৰিয়তে উৎপাদন, মানসম্পদ প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰ, ফচল কঠাৰ পিচৰ আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণ আৰু প্ৰবন্ধনত থকা ত্ৰুতি আঁতৰোৱাৰ লক্ষ্য নিৰ্দীৰণ কৰা হৈছে। তড়ুপৰি, মীন পালনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থাপনাৰ পৰিসৰ সম্প্ৰসাৰিত কৰাৰ লগতে মাছুৰেসকলৰ কল্যাণ সাধনকো এই যোজনাৰ লক্ষ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হৈছে।
- খণ্টটোৰ বাবে এক বহনক্ষম পৰিকল্পনা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আগস্তক ৫টো বছৰত ‘আত্মনিৰ্ভৰ ভাৰত পেকেজ’ৰ অধীনত ২০,০৫০ কোটি টকাৰে এই পৰিকল্পনা রূপায়িত কৰা হ'ব। ইয়াৰে ১২,৩৪০ কোটি টকা সাগৰীয় মীন পালন আৰু ‘একুৱাকালচাৰ’ত ব্যয় কৰা হ'ব।

৪-৫ বছৰত দেশৰ ২১খন ৰাজ্যত ২০,০০০ কোটি টকাৰে রূপায়িত হ'ব লগা ‘পিএমএমএছওৱাই’ আঁচনিখন ইতিমধ্যে মোষণা কৰা হৈছে। ইয়াৰে ১,৭০০ কোটি টকাৰে রূপায়িত হ'ব লগা এলানি প্ৰকল্পৰ শুভাৰন্ত যোৱা ১০ ছেপ্টেম্বৰ ২০২০ত কৰা হৈছিল। এইসমূহ প্ৰকল্পৰ জৰিয়তে আমাৰ

গাঁওসমূহৰ শক্তিৰ্বন কৰাৰ লগতে ২১ শতিকাত ভাৰতক আত্মনিৰ্ভৰ কৰি তোলাৰ অভিপ্ৰায় আছে বুলি এই অনুষ্ঠানত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে অভিমত ব্যক্ত কৰে।

আঁচনিখনে মৎস্য পালনৰ লগতে মৎস্য উৎপাদকসকলৰ বাবে নতুন আন্তঃগাঁথনি, আধুনিক উপকৰণ আৰু

নতুন বজাৰত প্ৰৱেশৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিব বুলি মন্তব্য কৰে। তেওঁ কয়, স্বাধীনতাৰ পিচত এই প্ৰথমবাৰৰ বাবে মৎস্য পালন খণ্ডৰ বাবে ইয়ান বৃহৎ পৰিসৰত আঁচনি ঘোষণা কৰা হৈছে। ২০১৪ চনৰ আগলৈকে খণ্ডটোৱ উন্নয়নৰ বাবে পূৰ্বৰ চৰকাৰসমূহে ৩,৬৮২ কোটি বিনিয়োগ কৰিছিল। পিছে, ২০১৪ চনৰ পিছৰ সময়ছোৱাত এই পৰ্যন্ত ২৬০০ কোটি টকা বিনিয়োগ কৰাৰ লগতে ২০,০০০ কোটি টকা বিনিয়োগৰ পৰিকল্পনা হাতত লৈছে।

আগস্তক ৩-৪বছৰৰ ভিতৰত মাছৰ বণ্ণানিৰ পৰিমাণ বৰ্তমানৰ দুণ্ডলৈ বৃদ্ধি কৰাৰ লগতে মৎস্য পালন খণ্ডত নতুন কৰ্ম সংস্থাপন সৃষ্টিৰ উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰা হৈছে। আঁচনিখনৰ জৰিয়তে নতুন প্ৰযুক্তিৰ সম্বৰহাৰ, জৰুৰী আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নয়ন, মূল্যমান শৃংখলৰ সবলীকৰণ আৰু নিয়োগ সন্তাৱনা সৃষ্টি কৰিব পৰা যাব। মাছ ব্যৱসায়ৰে জড়িতসকলকো আঁচনিখনে উপকৃত কৰিব।

স্বাধীনতাৰ পিচত মীন পালন খণ্ডত সৰ্বাধিক বিনিয়োগৰ প্ৰসংগ উল্লেখ কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয় যে আগস্তক বছৰচেৰেকত মাছৰ বণ্ণানি দুণ্ডলৈ বৃদ্ধি কৰা হ'ব। মীন পালন খণ্ডই আগবঢ়োৱা সন্তাৱনাসমূহৰ সৰ্বাধিক সুযোগ গ্ৰহণ কৰাৰ লক্ষ্যৰেই এটা নতুন মন্ত্রালয় গঠন কৰাৰ লগতে ‘স্বচ্ছ গংগা মিছন’ আৰু ‘মিছন ডলফিনে’ও খণ্ডটোক উপকৃত কৰিব। মৎস্য পালনৰ লগতে আন প্ৰকাৰেও খণ্ডটোৱে জড়িতসকলক আয় বৃদ্ধিৰ সুযোগ দিব বুলি তেওঁ প্ৰসংগতে উল্লেখ কৰে। মাছ, গাখীৰ আৰু মৌৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰে এই প্ৰয়াসে ‘নীল বিপ্লব’কো আগুৱাই নিব।

পশুধনৰ বাবে ‘ই-গোপালা’ ই ‘ভাৰ্চুৱেল’ বজাৰ বিকশিত কৰিব

পশুধনৰ বাবে ‘ই-গোপালা এপ’-এ বজাৰৰ দিহা কৰিব। আঁচনিখনৰ অধীনত বিহাৰৰ পাটনা, পুৰীয়া, সীতামুক্তি, মথেপুৰা, কিয়াগঙ্গাঞ্চ আৰু সমষ্টিপুৰ আদি জিলাত বহুকেইটা প্ৰকল্পৰ শুভাৰন্ত কৰা হৈছে। এইসমূহ প্ৰকল্প বাজ্যখনৰ বাবে খুবেই জৰুৰী কিয়নো, বাজ্যখনৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ ৮৬ শতাংশই গাঁৱত বসবাস কৰে আৰু ইয়াৰে ৭৬ শতাংশই কৃষি আৰু পশুপালনেৰে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰি আহিছে।

‘ই-গোপালা এপ’-ৰ সহায়ত পশুধনৰ সম্পাদন কৰি থকাসকলে পশুপালন সম্পর্কীয় সকলো তথ্য লাভ কৰিব পাৰিব। তেওঁলোকে পশুধনৰ ত্ৰয়-বিক্ৰয় কৰাৰ লগতে মান সম্পন্ন প্ৰজনন সেৱা, পশুধনৰ বাবে

আযুৰ্বেদিক ঔষধৰ উপৰি পশু পালনৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শাৱলী, টীকাকৰণ সম্পর্কীয় তথ্য-পাতি এই ‘এপ’-ৰ জৰিয়তে লাভ কৰিব পাৰিব।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সীতামুক্তি মাছৰ পোণৰ বেংক স্থাপন কৰাৰ লগতে ‘প্ৰধানমন্ত্ৰী মৎস্য সম্পদ যোজনা’ৰ অধীনত কিয়াগঙ্গাঞ্চ সামুদ্ৰিক ৰোগৰ পৰামৰ্শদান পৰীক্ষাগাৰ স্থাপন কৰে। তদুপৰি মথেপুৰাত মাছৰ দানা প্ৰস্তুত কৰা কল, পাটনাত দুটা ‘ফিছ অন হইল’ গোটও উদ্বোধন কৰে। ইফালে, বিহাৰৰ পুচ্ছাৰ ‘ড০ বাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ কেন্দ্ৰীয় কৃষি বিদ্যালয়’ত এটা ‘বিস্তৃত মৎস্য উৎপাদন প্ৰযুক্তি কেন্দ্ৰ’ আৰু ‘পশু চিকিৎসা বিশ্ববিদ্যালয়’ত এটা ‘আইভিএফ লেব’ৰেটৰী’ৰো উদ্বোধন কৰা হয়।

**SCAN QR CODE
FOR COMPLETE
INFORMATION ON
PMMSY**

উন্নতিৰ ন-দিগন্তৰ দিশে বিহাৰ

সৰ্বাত্মক বিকাশ সম্ভৱ কৰাৰ লক্ষ্যৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহু সংখ্যক
প্ৰকল্পৰ কৰ্পায়ণ কৰিছে। বিশুদ্ধ খোৱা পানীৰ যোগানৰ পৰা, নৈ
পাৰ-ঘাট, ঘাইপথৰ উন্নয়ন, আৱৰ্জনা পৰিশোধন প্ৰকল্পলৈকে উন্নয়ন

অভিযান অব্যাহত

দেশৰ ৰাজ্যসমূহৰ উন্নয়নক চৰকাৰে বিশেষ
গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি আহিছে। বিশেষকৈ, পূৰ্ব প্ৰান্তৰ
ৰাজ্যসমূহৰ উন্নয়নক সৰ্বাধিক গুৰুত্ব দিব বিচৰা
হৈছে। ইয়াৰ ভিতৰত স্বাভাৱিকতেই অন্যতম
হিচাপে বিবেচিত হৈছে বিহাৰ। প্ৰধানমন্ত্ৰী
নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে দেশৰ পূৰ্ব প্ৰান্তৰ ৰাজ্যসমূহৰ
উন্নয়নৰ কথা সদায়ে কৈ আহিছে। বাস্তৱত সেয়া
সম্ভৱ কৰি তোলাৰ বাবে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে যোৱা
১৫ ছেপ্টেম্বৰত বিহাৰত 'নমামী গংগে' আৰু
অটল মিছন ফৰ বিজুভেনেটিং এণ্ড আৱৰণ
ট্ৰেন্সফৰমেশ্যন(অন্তত)ৰ অধীনত বহুকেইটা
প্ৰকল্পৰ শুভাৰম্ভ কৰিছিল।

১৫ ছেপ্টেম্বৰ ২০২০ত বিহাৰৰ বেড়ৰ আৰু
পাটনাৰ কৰামালিচকত দুটা আৱৰ্জনা পৰিশোধন
প্ৰকল্প, ছিৱান আৰু ছাপ্ত অন্তত' যোজনাৰ
অধীনত দুটা পানী যোগান সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্পৰ
শুভাৰম্ভ ঘোষণা কৰাৰ উপৰি মুংগেৰ আৰু
জামালপুৰত দুটা পানী যোগান প্ৰকল্প আৰু
'নমামী গংগে' অধীনত মুজাফৰপুৰ জিলাত
নদীৰ ঘাট উন্নয়ন প্ৰকল্পৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰা
হয়। শেহতীয়া ৪-৫টা বছৰত 'অন্তত' আৰু ৰাজ্য
চৰকাৰে কৰ্পায়ণ কৰা আঁচনিৰ জৰিয়তে বিহাৰৰ
চৰকাৰৰ বহু লক্ষ পৰিয়াললৈ বিশুদ্ধ খোৱা
পানীৰ যোগান নিশ্চিত কৰা হৈছে বুলি তথ্য
উল্লেখ কৰে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে। ■

চাম্পাৰণত এলপিজি বটলিং প্ৰকল্প

১৩৬.৪ কোটি টকাৰ বিনিয়োগেৰে স্থাপন কৰা বটলিং প্ৰকল্পটোত বছৰি
৮৪.৫০লাখটা চিলিগ্ৰাবত গেছ ভৰোৱাৰ সামৰ্থ্য আছে। এই প্ৰকল্পই
পূৰ্ব চাম্পাৰণ, পশ্চিম চাম্পাৰণ, মুজাফৰপুৰ, ছিৱান, গোপালগঞ্জ আৰু
সীতামহিৰ লগতে উত্তৰ প্ৰদেশৰ কুশীনগৰ জিলাকো উপকৃত কৰিব।
কোশী দলঙ্গৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'ল

ক'ৰোনা মহামাৰীৰ মাজতে ৫১৬কোটি টকা ব্যয় সাপেক্ষে নিৰ্মাণ কৰা
১.৯ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ দলংখনৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ হৈ উঠে।

আৱৰ্জনা তথা নৈ পাৰ-ঘাট উন্নয়ন

বেড়ৰ আৰু পাটনা মহানগৰীৰ কৰামালিচকত আৱৰ্জনা পৰিশোধন
প্ৰকল্প উদ্বোধন কৰাৰ উপৰি 'অন্তত' যোজনাৰ অধীনত ছিৱান আৰু ছাপ্ত
জিলাত পানী সংসাধন প্ৰকল্প উদ্বোধন কৰে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে। ইফালে মুংগেৰ
আৰু জামালপুৰ খোৱা পানীৰ সমস্যা সমাধানৰ লক্ষ্যৰে পানী যোগান
প্ৰকল্প আৰু 'নমামী গংগে' যোজনাৰ অধীনত মুজাফৰপুৰ জিলাত নৈ
পাৰ-ঘাট উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় প্ৰকল্পৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰে।

নৈ পাৰ-ঘাট উন্নয়ন আঁচনি

'নমামী গংগে' আঁচনিৰ অধীনত মুজাফৰপুৰ মহানগৰীৰ তিনিটা ঘাটৰ
বিকাশ সাধন কৰা হৈছে। শৌচাগাৰ, তথ্যকেন্দ্ৰ, প্ৰসাধন গ্ৰহণ, পদপথ,
ঘণ্টাঘৰ, টালি-টোপোলা সংৰক্ষণ কেন্দ্ৰ, নিৰাপত্তা আৰু পোহৰৰ ব্যৱস্থা
কৰা হ'ব।

তিনিমাহৰ ভিতৰত মুংগেৰ-ভগলপুৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথৰ কাম
'স্তুলপথ পৰিবহণ আৰু ঘাইপথ বিভাগ'ৰ মন্ত্ৰী নীতিন গাড়কাৰীয়ে
বিহাৰৰ মুংগেৰ-ভাগলপুৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ ৮০ৰ ১২০কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ
মুংগেৰ-ভাগলপুৰ-তিৰপতি-কহালগাঁও পথৰ পকীকৰণৰ এক প্ৰস্তাৱলৈ
অনুমোদন জনাইছে।

পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলে লাভ কৰিছে সহায়ৰ হাত

**ক'ভিড-১৯ৰ দ্বাৰা জজৰিত লক্ষণাধিক পদপথৰ ব্যৱসায়ীয়ে তেওঁলোকৰ ভংগপ্রায় ব্যৱসায় পুনৰজৰীৰিত
কৰিবলৈ কেন্দ্ৰৰ পৰা সাহায্য লাভ কৰিছে**

পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলে অসংগঠিত নগৰীয়া অথনীতিত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে কিন্তু ক'ভিড-১৯ৰ ফলত বলৱৎ কৰা লকডাউনে তেওঁলোকৰ জীৱিকাত প্রতিকূল প্ৰভাৱ পেলাইছে। লকডাউনৰ সময়ছোৱাত বজাৰসমূহ বন্ধ হৈ আছিল আৰু জনসাধাৰণ ঘৰৰ ভিতৰতে সোমাই থাকিবলৈ বাধ্য হৈছিল, ফলত পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলৰ ব্যৱসায় মন্দাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল। পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলে তেওঁলোকৰ ব্যৱসায় পুনৰ আৰম্ভ কৰিব পৰাকৈ তেওঁলোকক কৰ্ম মূলধন প্ৰদান কৰাটো অতিশয় আৱশ্যক বুলি চৰকাৰে

অনুধাৰণ কৰিছিল। ব্যৱসায়ীসকলক উদ্বিগ্নমুক্ত কৰিবলৈ ১ জুন, ২০২০ তাৰিখে প্ৰধানমন্ত্ৰী স্বনিধি আঁচনি মুকলি কৰা হৈছিল। ৯ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২০ তাৰিখে প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে মধ্য প্ৰদেশৰ পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকলৰ সৈতে বাৰ্তালাপ কৰিছিল আৰু কৈছিল যে এই মহামাৰীৰ ফলত দৰিদ্ৰসকল আটাইতকৈ বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে।

“দৰিদ্ৰসকলে নিয়োজন হৈৰোহাইছে, খাদ্যৰ সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে আৰু তেওঁলোকৰ সঞ্চিত ধন ব্যয় হৈছে”, প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এহদৰে কৈ মহামাৰীৰ সময়ছোৱাত পদপথৰ ব্যৱসায়ীসকল আটাইতকৈ বেছি ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে বুলি মন্তব্য কৰে। এই পৰ্যন্ত পিএম স্বনিধি আঁচনিৰ অধীনত ১১,১২,১৮৯ খন আবেদন লাভ কৰা হৈছে আৰু

লঘু খণ আৰু কৰ্ম মূলধনৰ একক বিভীষণ সমৰ্থনৰ দ্বাৰা ক্ষুদ্ৰ ব্যৱসায়ীসকল উপকৃত হ'ব। ইতিমধ্যেই এই খণসমূহৰ দ্বাৰা ১.০৪ লাখ পদপথৰ ব্যৱসায়ী উপকৃত হৈছে।

“

এই আঁচনির উদ্দেশ্য হ'ল
ব্যবসায়ীসকলে ঘাটে
তেওঁলোকৰ কাম পুনৰ আৱস্থা
কৰিব পাৰে তাৰে বাবে
সহজ মূলধনৰ নিশ্চিতি প্ৰদান
কৰা। স্ব-বিভিন্নোষণৰ পৰা
স্ব-নিয়োজনলৈ, স্ব-নিয়োজনৰ
পৰা স্ব-জীৱিকালৈ আৰু
স্ব-জীৱিকাৰ পৰা স্ব-সম্মান
লাভৰ ক্ষেত্ৰত স্বনিধি আঁচনি এক
গুৰুত্বপূৰ্ণ মাইলস্টোন হিচাপে
বিবেচিত হ'ব

”

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী

৩,৯৫,১২০টা ঝণৰ অনুমোদন প্ৰদান
কৰা হৈছে তথা ১,০৪,০৬২টা মুকলি
কৰি দিয়া হৈছে। ■

হিতাধিকাৰীসকলৰ সৈতে
প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বাৰ্তালাপৰ
বাবে কিউআৰ কোড ক্লেন
কৰক

বিশেষ ক্ষুদ্ৰ ঝণ আঁচনি

- এই আঁচনি সম্পূৰ্ণৰূপে গৃহ নিৰ্মাণ
আৰু নগৰ পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ৰ দ্বাৰা
বিস্তৰিত
- ই এবছৰৰ বাবে ১০,০০০ টকা
পৰ্যন্ত কৰ্ম মূলধনৰ সুবিধা প্ৰদান
কৰে
- নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ পূৰ্বে ধন পৰিশোধ
কৰিলে কোনো ধৰণৰ প্রাক-
পৰিশোধ জৰিমণি ভৱিব নালাগে
- এই আঁচনি মাৰ্চ ২০২২লৈ বাহাল
থাকিব
- সময়মতে অথবা আগতীয়াকৈ
পৰিশোধ কৰিলে ৭ শতাংশৰ সুতৰ
সাহায্য লাভ কৰিব
- ডিজিটেল লেনদেনত মাহিলী কেশ-
বেকৰ সাহায্য
- প্ৰথম ঝণৰ সময়মতে পৰিশোধত
উচ্চ পৰিমাণৰ ঝণৰ যোগ্যতা

এই সুবিধা কেনেকৈ লাভ কৰিব

- এয়া সকলো নগৰাঞ্চলৰ পদপথৰ
ব্যৱসায়ীসকলৰ বাবে উপলব্ধ হ'ব
- ঝণৰ বাবে কোনো ঝণদাতা প্ৰতিষ্ঠানৰ
পৰা সমাপ্তৰাল জামিন গ্ৰহণ কৰা নহ'ব
- অধিস্থাতাৰ বাণিজ্যিক বেংক, আঞ্চলিক
গ্ৰামীণ বেংক, ক্ষুদ্ৰ বিত্ত বেংক,
সহযোগিতামূলক বেংক, নন-বেংকিং
বিত্তীয় উদ্যোগ, ক্ষুদ্ৰ-বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠান
আৰু এছ-এছজি বেংকসমূহক ঝণদাতা
প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে বিবেচনা কৰা হৈছে
- ব্যৱসায়ী চাটিফিকেট,

ইউএলবি/চিভিচিৰ পৰা প্ৰশস্তি পত্ৰ,
ব্যৱসায়ীৰ বাবে পুৰণি ঝণৰ নথি,
যিকোনো পদপথৰ ব্যৱসায়ী সংস্থাৰ
সদস্যভুক্তিৰ নথি-পত্ৰ অথবা অন্য
যিকোনো নথি-পত্ৰ যাৰ দ্বাৰা ব্যক্তিজন
যে এজন ব্যৱসায়ী সেয়া প্ৰতিপন্ন কৰে

ভৱিষ্যতৰ বাবে অসামৰিক প্ৰশাসক

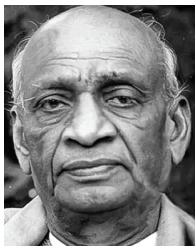
বিষয়াসকলে প্ৰশাসনত ভৱিষ্যতে প্ৰত্যাহুন গ্ৰহণ
কৰিব পৰাকৈ সামৰ্থ গঢ়াই ইয়াৰ উদ্দেশ্য আৰু মিশ্যন
কৰ্মযোগীয়ে দক্ষতা আৰু গতিশীলতাসহ দুৱাৰদলিত সেৱা
যোগান ধৰাত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব

এক দেশ, এক বেচেন কাৰ্ড আৰু ৰাষ্ট্ৰীয়
নিয়োগ সংস্থাৰ পাছত এতিয়া চৰকাৰে মিছন
কৰ্মযোগী অভিযানেৰে আগবঢ়াটি অহাটো
আমোলাতন্ত্ৰৰ বাবে এক ঐতিহাসিক মুহূৰ্ত।
দক্ষ জনসেৱা সৰবৰাহৰ বাবে ই ব্যক্তি আৰু
প্ৰাতিষ্ঠানিক পৰ্যায়ত সক্ষমতা সৃষ্টিৰ সৰঞ্জামৰ
এক বিস্তৃত সংস্কাৰ। অভিযানৰ লক্ষ্য মানুহৰ
বাবে জীৱনযাত্ৰাৰ স্বাচ্ছন্দ্য নিশ্চিত কৰা আৰু
এক নতুন ভাৰতৰ বাবে এক নতুন ভৱিষ্যতৰ
বাবে অসামৰিক সেৱা নিৰ্মাণ কৰা।

মিছন কৰ্মযোগীৰ লক্ষ্য হৈছে অসামৰিক
কৰ্মচাৰীসকলক ভৱিষ্যতৰ বাবে অধিক
সূজনীশীল, গঠনমূলক, কল্পনাপূৰণ, উত্তীৰ্ণী,
সক্ৰিয়, পেছাদাৰী, প্ৰগতিশীল, শক্তিশালী,
সক্ষম, স্বচ্ছ আৰু প্ৰযুক্তি সক্ষম কৰি গঢ়ি
তোলা। টুইটৰ এক শৃংখলাত প্ৰধানমন্ত্ৰী
নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে কৈছিল যে মিছন কৰ্মযোগীয়ে
চৰকাৰত মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ
অনুশীলনসমূহৰ আমোল উৱতি সাধিব।

“

যদিহে ঐক্যব শীর্ষতম সাফল্যৰ
দৃষ্টিকোণ নাথাকে, নামৰে মূল্যসম্পন্ন
কোনো সেৱাই অস্তিত্ব বৰ্তাই ৰখাৰ
দাবী কৰিব নোৱাৰে।

”

চৰ্দাৰ বল্লভভাই পেটেল
প্ৰাক্তন গৃহস্থী

পৰিবৰ্তনৰ সময়

এয়াঅসামৰিক সেৱাৰবাবে এক পৰিবৰ্তনৰ
সময় আছিল যেতিয়া দেশৰ প্ৰথমগৰাকী
গৃহস্থীয়ে ১৯৪৭ চনৰ ২১ এপ্ৰিলত
আইএএছ প্ৰৱেশ্যনাৰ সকলক উদ্দেশ্য
কৈছিলঃ মই আপোনাসৱক প্ৰশাসনৰ চূড়ান্ত
নিৰপেক্ষতা আৰু অবিচ্ছিন্নতা ৰাখিবলৈ
পৰামৰ্শ আগবঢ়াম। এগৰাকী অসামৰিক
সেৱাকে ৰাজনীতিত অংশ ল'ব নোৱাৰে আৰু
কৰিবও নোৱাৰে। তেওঁ নিজকে সাম্প্ৰদায়িক
বিবাদত লিপ্ত কৰাবও নোৱাৰে। ইয়াৰ
কোনো এটা ক্ষেত্ৰতেই দক্ষতাৰ পথৰ পৰা
আঁতৰি যোৱাটো হ'ব জনসেৱা সমাপ্ত কৰা
আৰু ইয়াৰ গৱিমা হ্ৰাস কৰা। একেদৰে যদিহে
ঐক্যব শীর্ষতম সাফল্যৰ দৃষ্টিকোণ নাথাকে,
নামৰে মূল্যসম্পন্ন কোনো সেৱাই অস্তিত্ব
বৰ্তাই ৰখাৰ দাবী কৰিব নোৱাৰে।

সামৰ্থ গঢ়া যোজনা

এক অনুকূপি চিন্তাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ
অধ্যক্ষতাত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী সভাই প্ৰাতিষ্ঠানিক
কাৰ্যালয়ৰ সৈতে অসামৰিক সেৱাৰ সামৰ্থ
গঢ়া(এনপিচিএছচিবি)ৰ বাবে এক বাস্তীয়

সামৰ্থ গঢ়া আয়োগৰ ভূমিকা

বিত্তীয় আভাস

- এনপিচিএছচিবিৰ বাবে
এখন বিশেষ উদ্দেশ্যজনিত
বাহন(এছপিভি) স্থাপন কৰা
হ'ব। ইয়ে iGOT-কৰ্মযোগী
মঞ্চ পৰিচালনা কৰিব
- প্ৰায় ৪৬লাখ চৰকাৰী
কৰ্মচাৰীক সামৰিবলৈ ২০২০-
২১ৰ পৰা ২০২৪-২৫লৈকে
মুঠ ৫১০.৮৬কোটি টকা খৰচ
কৰা হব
- চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা
এছপিভিয়ে সকলো ৰৌদ্ৰিক
সম্পত্তিৰ অধিকাৰ লাভ
কৰিব
- iGOT-কৰ্মযোগী মঞ্চৰ
সকলো ব্যৱহাৰকাৰীৰ প্ৰদৰ্শন
মূল্যায়নৰ বাবে এটা উপযুক্ত
পৰ্যবেক্ষণ আৰু মূল্যায়ন
কাৰ্যালয়োৱা স্থাপন কৰা হ'ব

- ▶ প্ৰশিক্ষণ আৰু সামৰ্থ গঢ়াৰ বিষয়ত
ছুপাৰিশ কৰা
- ▶ কমন মিড-কেৰিয়াৰ প্ৰশিক্ষণ
কাৰ্যসূচীৰ বাবে আদৰ্শ স্থাপন কৰা
- ▶ এইচ আৰ পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত
নীতিগত হস্তক্ষেপৰ পৰামৰ্শ দিয়াৰ
বাবে

কার্যসূচী আবস্ত কৰাৰত অনুমোদন দিয়ে।

অসামৰিক কৰ্মচাৰীসকলৰ বাবে সামৰ্থ বৃদ্ধিৰ ভেটি স্থাপনৰ বাবে এনপিটিএছচিবি সারধানতাৰে ডিজাইন কৰা হৈছে যাতে তেওঁলোক ভাৰতীয় সংস্কৃতি আৰু সংবেদনশীলতাত আৱদ্ধ থাকে আৰু তেওঁলোক শিপাৰ সৈতে সংযুক্ত হৈথাকে। ইটিগ্ৰেটেড গৱৰণমেণ্ট অনলাইন ট্ৰেইনিং-GOT কৰ্মযোগী মধ্য স্থাপনৰ জৰিয়তে কাৰ্যসূচী প্ৰচাৰ কৰা হৰ। ‘চৰকাৰত এইয়া সৰ্ববৃহৎ মানৱ সম্পদ বিকাশ সংস্কাৰ’, কেন্দ্ৰীয় তথ্য আৰু সম্প্ৰচাৰ মন্ত্ৰী প্ৰকাশ জাভড়েকাৰে কয়।

প্ৰস্তাৱিত iGOT কৰ্মযোগী মধ্যক সমৰ্থন কৰাৰ বাবে দুই কোটিৰ অধিক কৰ্মকৰ্তাৰ সামৰ্থ বৃদ্ধিৰ বাবে অত্যাধুনিক আন্তঃঁগাঁথনিমূলক বিকাশৰ প্ৰচেষ্টা চলিছে। মধ্যখন এনে সামৰ্থীৰ বাবে এক স্পন্দনশীল আৰু বিশ্বমানৰ বজাৰৰ স্থানলৈ বিকশিত হ'ব যেতিয়া সারধানতাৰ সৈতে সজিজ্ঞত আৰু পৰীক্ষিত ডিজিটেল ইলার্গিং উপলব্ধ কৰা হৰ।

‘আৰস্ত’ৰ সৈতে ই আৰস্ত হয়

প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু চৰকাৰৰ শীৰ্ষ অগ্ৰাধিকাৰসমূহৰ ভিতৰত মানৱ সম্পদ পৰিচালনাৰ বিষয়টো অন্যতম। কৰ্মচাৰী, ৰাজহৰা অভিযোগ আৰু পেথঞ্চন মন্ত্রালয়ৰ বাজ্যিক মন্ত্ৰী জীতেন্দ্ৰ সিঙ্গৰ মতে ২০১৭ চনত প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে মুছৌৰিৰ চিভিল চাৰ্টেছ একাডেমী পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ যোৱাৰ সময়তে এই সংস্কাৰৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰা হৈছিল। প্ৰশিক্ষক, প্ৰশিক্ষার্থীৰ সৈতে একাধিক আলোচনাৰ পাছত পাইলট প্ৰকল্প ‘আৰস্ত’ৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰা হয়। প্ৰকল্প অনুসৰি, ভাৰতীয় সংস্কৃতি আৰু পৰম্পৰা মতে আৰু বৰ্তমানৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰি প্ৰশিক্ষণৰ বিদ্যমান পোটাণ্টিক এইদৰে পৰিৱৰ্তন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল। ■

আপোনাৰ খাকী পোছাকযোৰৰ প্ৰতি কেতিয়াও শ্ৰদ্ধা নেহেৰুৰাবৎ প্ৰধানমন্ত্ৰী

প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱা (আইপিএছ)ৰ প্ৰবেশ্যনাৰী বিষয়াসকলৰ সৈতে এক ভিত্তি’ কনফাৰেন্সযোগে তেওঁলোক খাকী পোছাকযোৰৰ প্ৰতি কেতিয়াও শ্ৰদ্ধা নেহেৰুৰাবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে।

চৰ্দাৰ বল্লভ ভাই পেটেল নেশ্যনেল পুলিচ একাডেমীত ৪ ছেপেটেৰ, ২০২০ত অনুষ্ঠিত দীক্ষান্ত প্ৰেৰণ সমাৰোহত মন্তব্য কৰি প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয় যে আটাহতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাটো হৈছে যে সকলো প্ৰবেশ্যনাৰী বিষয়াই তেওঁলোকৰ এই খাকী পোছাকযোৰক ক্ষমতাৰ বাহক বুলি জন কৰাতকৈ ইয়াক লৈ গৰিবত হোৱা উচিত। “আপোনাৰ খাকী পোছাকযোৰৰ প্ৰতি কেতিয়াও শ্ৰদ্ধা নেহেৰুৰাব। আৰক্ষী বাহিনীয়ে কৰা ভাল কামৰ বাবে, বিশেষকৈ এই ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ জৰুৰীকালীন সময়ছোৱাত দেশৰ আৰক্ষী বাহিনীয়ে কৰা কামৰ বাবে আৰক্ষীৰ এই খাকী পোছাকযোৰৰ মাজত থকা মানৰীয়তাৰ সুন্দৰ পৰিচয় মানুহৰ মনৰ মাজত সোমাই গৈছে”, তেওঁ কয়।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কয়, “এই পৰ্যন্ত এক সুৰক্ষিত পৰিৱেশৰ মাজত আপোনালোক প্ৰশিক্ষার্থী হৈ আছিল। কিন্তু এই একাডেমীখনৰ বাহিৰলৈ ওলোৱা মাত্ৰকে সমগ্ৰ পৰিৱেশ মুহূৰ্ততে সলনি হৈ পৰিব। আপোনাৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ মনোভাৱ, ধাৰণা সকলো সলনি হৈ পৰিব। আপোনাৰ ব্যক্তিত্বও সলনি হ'ব। গতিকে অতি সচেতন হওঁক, প্ৰথম ইম্প্ৰেশ্যনেই শেষ ইম্প্ৰেশ্যন। আপুনি য'লৈকে স্থানান্তৰ হ'ব ত'লৈকে আপোনাৰ এই ভাৰমূৰ্তিয়ে আপোনাক অনুসৰণ কৰিব।”

কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী অমিত শ্বাহে টুইট কৰিছেঁ ‘তেওঁলোকে ইয়াৰ সুৰক্ষা আৰু অখণ্ডতা সুনিশ্চিত কৰি অত্যন্ত সমৰ্পণৰ সৈতে বাস্তুৰ বাবে সেৱা আগবঢ়াওক। মই বিশ্বাসী যে সেৱাৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ অংগীকাৰে আমাৰ যুৱকসকলক ভাৰতীয় আৰক্ষী সেৱাত যোগদান কৰিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিব।’

SCAN QR CODE FOR
PM'S INTERACTION
WITH IPS
PROBATIONERS

এইচ এছ টি ডি ভি সফলতারে মুকলি কৰা চতুর্থখন দেশ হৈছে ভাৰত

হাইপারচানিক ক্রুইজ ভেহিকল মুকলি কৰাৰ লগে প্ৰতিৰক্ষা খণ্ডত বৃহৎ পদক্ষেপ আগবঢ়ালে
দেশে

হাইপারচানিক টেকনলজি ডেমনষ্ট্ৰেচন
ভেহিকলৰ ফ্লাইট টেষ্টৰ সৈতে হাইপারচানিক
এয়াৰ ৱ্ৰেথিং স্ক্ৰেমজেট টেকনলজিৰ
অনুশীলনেৰে ভাৰতে হাইপারচানিক ক্রুইজ
ভেহিকল সফলতারে মুকলি কৰে।

ডিফেঞ্চ বিছাচ এণ্ড ডেভেলপমেন্ট
অৰ্গেনাইজেছনে ডো এ পি জে আব্দুল
কালাম লখণ কমপ্লেক্সৰ পৰা উৰিয়াৰ ছুইলাৰ
আইলেণ্ডত ৭ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২০ত এইচ এছ টি
ডি ভিৰ সফলতারে ফ্লাইট টেষ্ট সম্পন্ন কৰে।
একাধিক ট্ৰেকিং ৰাডাৰ, ইলেক্ট্ৰ অপিটকেল
ছিষ্টেম আৰু চেলিমেট্ৰি ষ্টেচনে এই সমগ্ৰ
প্ৰক্ৰিয়াটোৱ পৰ্যবেক্ষণ কৰে।

এক প্ৰামাণ্য ছলিড বকেট মটৰ ব্যৱহাৰ
কৰি ইয়াক মুকলি কৰা হয়, যি ইয়াক ৩০
কিলোমিটাৰৰ উচ্চতালৈ লৈ যায়। লখণ
ভেহিকলৰ পৰা ক্রুইজ ভেহিকল পৃথক হয়
আৰু পৰিকল্পনা মতেই কাম সম্পন্ন হয়। ■

“

ডিআৰডিই ই সফলতারে স্থানীয়ভাৱে
বিকশিত স্ক্ৰেমজেট প্ৰ'পালচন
ছিষ্টেম ব্যৱহাৰ কৰি হাইপাৰচানিক
টেকনলজী ডেমনষ্ট্ৰেচন ভেহিকলৰ
ফ্লাইট পৰীক্ষণ কৰিছে। মই
ডিআৰডিইক এই মাইলৰ খুঁটি
লাভৰ দ্বাৰা প্ৰথানমন্ত্ৰী নবেন্দ্ৰ মোদীৰ
আত্মনির্ভৰ ভাৰতৰ বীক্ষণ বাস্তৱায়িত
কৰাত অভিনন্দন জনাইছো।
প্ৰতিৰক্ষা মন্ত্ৰী ৰাজনাথ সিং

”

হাইপারচানিক টেকনলজি কি ?

বকেট আৰু মিছাইলক হাইপারচানিক
স্পীডত গতি কৰিবলৈ সক্ষম
কৰি তোলা প্ৰযুক্তিয়েই হৈছে
হাইপারচানিক টেকনলজি। শব্দৰ
গতিবেগতকৈ পাঁচগুণ অধিক
গতিবেগত যোৱাকো কেতিয়াৰা
হাইপারচানিক বুলি কোৱা হয়।
ষ্টেৰইডত হাইপারচানিকক
চুপাৰছনিক বুলিও কোৱা হয়
আৰু ই অতিপাত্ৰ বেগীতকৈও
বেগী। চুপাৰছনিক গতি শব্দৰ
গতিবেগতকৈও অধিক বেগী।

ভাৰত কেনেকৈ লাভবান
হ'ব ?

- এই প্ৰযুক্তি বকেট আৰু
মিছাইলৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব
পাৰি। এই প্ৰযুক্তিয়ে কম
সময়ত লক্ষ্যত আঘাত কৰাত
সহায় কৰিব।
- ই ইঞ্চন বচোৱাটো সহায় কৰিব,
বিশেষকৈ বকেট বায়ু মণ্ডলত
থকালৈকে। সেয়ে যানখন
তুলনামূলকভাৱে পাতল হ'ব।

স্বচ্ছ ভারতৰ সপোন উপলক্ষ্মি কৰি

১০ কোটিতকৈও
অধিক শৌচাগাৰ
আৰু ১০০ শতাংশ
মুকলিত শৌচমুক্ত গাঁৱৰ
সৈতে দেশখন এতিয়া
লেতেৰা-মুক্ত ভাৰত
হোৱাৰ বাবে প্ৰত্যাহান
গ্ৰহণ কৰিবলৈ সাজু

২ অক্টোবৰ, ২০১৪ত প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে অনাময় ব্যৱস্থাৰ ওপৰত
আলোকপাত কৰিবলৈ আৰু সাৰ্বজনীন অনাময় পৰিসৰত উপনীত ই'বলৈ
চলোৱা প্ৰচেষ্টা দ্রুত কৰিবলৈ স্বচ্ছ ভাৰত মিছন আৰস্ত কৰে। গণ আচৰণৰ
ব্যাপক পৰিৱৰ্তন, গৃহস্থী আয়স্থাধীন আৰু সমৃদ্ধীয়া টইলেট নিৰ্মাণ, টইলেট
নিৰ্মাণ তথা ব্যৱহাৰৰ পৰ্যবেক্ষণৰ জৰিয়তে ২০১৯ৰ ভিতৰত গ্ৰামাঞ্চলসমূহক
মুকলিত মলত্যাগৰ পৰা বিৰত ৰখাৰ লক্ষ্যৰে দেশজুৰি এক অভিযান হিচাপে
এই মিছন চলোৱা হয়। গ্ৰামীণ ভাৰতত ১০০ নিযুতৰো অধিক শৌচালয় নিৰ্মাণ
কৰি ২ অক্টোবৰ, ২০১৯ত ভাৰতে নিজকে 'অপেন ডিফেকচন ফ্ৰি' হিচাপে
মোৰণা কৰি এই মিছনৰ ব্যাপক সফলতা প্ৰতিপন্ন কৰিছে।

এতিয়া, ঘৰত শৌচালয় নিৰ্মাণেই হওক বা নগৰাঞ্চলত
বাজহৰা শৌচালয় নিৰ্মাণেই হওক, সফলতাৰ হাৰ
লক্ষ্যতকৈ অধিক। ঘৰুৱা শৌচালয় নিৰ্মাণৰ সফলতাৰ
হাৰ ১০৫% হৈছেগৈ। সমৃদ্ধীয়া আৰু বাজহৰা
শৌচালয়ৰ ক্ষেত্ৰত ই ১১৭% ফল লাভ কৰিছে।
২০১৪ চনৰ ১৫ আগস্টত সমগ্ৰ দেশক সমোধি দিয়া
ভাষণত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ২০১৯ৰ ২ অক্টোবৰত মহাআৱা
গান্ধীৰ ১৫০তম জন্ম জয়ন্তী ভাৰতক মলমুক্ত কৰাৰ
লগতে গাঁৱৰ ঘৰে ঘৰে শৌচালয় নিৰ্মাণ কৰি মুকলিত
মল ত্যাগ নকৰাৰ সংকলনেৰে পালন কৰিবলৈ আহান
জনাইছিল। বৰ্তমান সকলো গাঁৱকে 'আ'ডি এফ শাখাত
অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ পিছত এতিয়া চৰকাৰৰ লক্ষ্য হৈছে 'আ'
ডি এফ+, যাৰ লক্ষ্য হৈছে গাঁৱৰ ঘৰবিলাকৰ লগতে
মহানগৰত থকা শৌচালয়বিলাকৰ সু-পৰিচালনা আৰু
পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা নিশ্চিত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা।

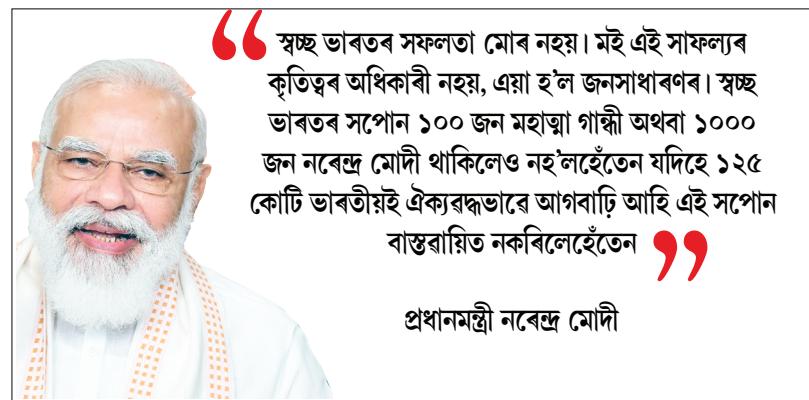
সমান্তরালভাবে বে'লত বায়'টইলেটৰ ব্যবস্থা কৰি বে'লপথবিলাকো পৰিষ্কাৰকৈ ৰখাৰ ব্যবস্থা কৰা হৈছে।

এই আন্দোলনৰ প্ৰতি জনসাধাৰণক আকৰ্ষিত কৰিবলৈ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে দেশৰ লগতে আন্তৰ্জাতিক মঞ্চতো এই বিষয়ে গুৰুত্বসহকাৰে আলোকপাত কৰি আহিছে। লালকিল্লাৰ পৰা দেশবাসীক উদ্দেশ্য দিয়া ভাষণতে হওক বা আমেৰিকাৰ হাউডি মোদী অনুষ্ঠানৰ ভাষণতে হওক, মোদীয়ে স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ সফলতাৰ কথা উল্লেখ নকৰাকৈ থকা নাই আৰু এই সফলতাৰ ভাৰতৰ জনসাধাৰণেই সন্তুষ্ট কৰি তোলাৰ কথা কৈছে।

দেশৰ জনসাধাৰণক স্বচ্ছ ভাৰত মিছনত জড়িত কৰিবলৈ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সদায় উদ্বোধন দাঙি ধৰাত বিশ্বাস কৰে। ২০১৪ চনৰ ২ অক্টোবৰত নতুন দিল্লীৰ বাল্মীকী সদনৰ পৰা তেওঁ এই অভিযান আৰন্ত কৰিছিল, হাতত বাড়ু লৈ বাজপথ পৰিষ্কাৰ কৰি জনগণকো তেনে কৰিবলৈ উদগণি যোগাইছিল।

বিদেশী ৰাষ্ট্ৰতো স্বচ্ছ ভাৰতৰ কথা

২০১৯ৰ ২২ ছেপ্টেম্বৰত হাউডি মোদী অনুষ্ঠানত, প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে যোৱা ৭০টা বছৰ ধৰি গ্ৰামীণ ভাৰতৰ অনাময় ব্যৱস্থা অতি পুতো লগাকৈ ৩৮.৭০% আছিল। বৰ্তমানৰ চৰকাৰে বেছৰত ১১কোটিৰো অধিক শৌচালয় নিৰ্মাণ কৰিছে আৰু গ্ৰাম্য শৌচালয় ব্যৱস্থাই ৯৯শতাংশ স্পৰ্শ কৰিছে।

সত্যই কথা কয়

● ঘৰৰ শৌচাগাৰ		● বাজহৰা শৌচাগাৰ	
লক্ষ্য	৫৮,৯৯,৬৩৭	লক্ষ্য	৫,০৭,৫৮৯
প্ৰকৃত তথ্য	৬২,১৬,১১৪	প্ৰকৃত তথ্য	৫,৯৪,৬৫৮

লক্ষ্যৰ 105%

লক্ষ্যৰ 117%

- গুগল মেপত এনএইচএআইৰ ৫০০ টায়লেট ব্লককে ধৰি ২৯০ খন চহৰত ৬০,০০০ত কৈও অধিক টায়লেট
- চৰকাৰৰ স্বচ্ছতা এপ ১.৫৫ কোটিতকৈও অধিক নাগৰিকে ডাউনলোড কৰিছে

স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান (গ্ৰামীণ)

- ২ অক্টোবৰ ২০১৪ তাৰিখৰ পৰা ১০,৬৫,৫৬,১৬৫ টা ঘৰৰ টায়লেট ব্লক নিৰ্মাণ কৰা হৈছে
- ৬,০৩,১৭৭ খন অডিএফ গাঁও
- ২,৬২,৭৩৬ খন অডিএফ গাঁও পথগায়ত
- ৭০৬ খন অডিএফ জিলা
- ৩৬ খন অডিএফ বাজ্য/কেন্দ্ৰীয়শাসিত প্ৰদেশ

ঘৰত নিৰ্মাণ কৰা টায়লেটসমূহৰ
সংখ্যা কিদৰে বৃদ্ধি হৈছে—
আইএইচএইচএল (শতাংশত)

২ অক্টোবৰ, ২০১৪	৩৮.৭
২০১৫-২০১৬	৫০.৮৫
২০১৬-২০১৭	৬৪.৯২
২০১৭-২০১৮	৮৪.১৯
২০১৮-২০১৯	৯৮.২৮
২০১৯-২০২০	১০০
২০২০-২০২১	১০০

স্বচ্ছ ভাৰত (নগৰ)

পাঁচ তাৰকাৰ সৈতে আৱৰ্জনামুক্ত চহৰসমূহ

মুক্তস্থানত মলতাগ মুক্ত (নগৰ)	বাজ্য	জিলা	চহৰ	
মুঠ চহৰ ৪৩,৭২২	স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত (অডিএফ +) ১৬৩২ (৩৭%)	চট্টগ্ৰাম	সুৰণজা	অসমিকাপুৰ
ঘৰোৱিত অডিএফ ৪৩২৩ (৯৯%) (অডিএফ +) স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত চহৰসমূহ ৪২০৪ (৯৬%)	গুজৱাট	ৰাজকেট	ৰাজকেট	
	গুজৱাট	চুৰাট	চুৰাট	
	কৰ্ণাটক	মহীশূৰ	মহীশূৰ	
	মধ্য প্ৰদেশ	ইন্দোৰ	ইন্দোৰ	
	মহারাষ্ট্ৰ	থানে	নবী মুহাই	

প্রধানমন্ত্রীয়ে স্বচ্ছ ভারত অভিযান সমর্পণ কর্য

বিগত ছবছৰ তথ্যৰ পৰা প্রধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদী আৰু চৰকাৰৰ দায়বদ্ধতাৰ উমান পাৰ পাৰি। প্রধানমন্ত্রীয়ে লালকিল্লাৰ পৰা নিয়মীয়াকৈ স্বচ্ছ ভারত অভিযানৰ আপডেট দি আহিছে। একাংশ উক্তিঃ

“ 2020

গান্ধীৰ জন্মজয়ন্তীৰ ১৫০সংখ্যক
বৰ্ষত ভাৰতবৰ্ষই ইয়াৰ
গাঁওসমূহক মুকলিত শৌচমুক্ত
কৰিলৈ।

“ 2019

মই আত্মবিশ্বাসী যে ২০১৯ৰ অনাগত
কেইটামান সপ্তাহৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষ
মুকলিত শৌচমুক্ত দেশ হিচাপে চিহ্নিত
হ'ব। বাজ্য, গাঁও, পৌৰ নিগম, সংবাদ
মাধ্যম সকলোৱে মুকলিত শৌচমুক্ত
অভিযানক লৈ এক গণ আন্দোলন
আৰম্ভ কৰিছে।

“ 2018

মই যেতিয়া ২০১৪ত লালকিল্লাৰ
পৰা স্বচ্ছ ভাৰতৰ কথা কৈছিলো,
তেতিয়া কিছুমান মানুহে হাঁহিছিল।
জাতিৰ পিতা বাপুজীয়ে তেওঁৰ
জীৱনকালত স্বাধীনতাকৈও
স্বচ্ছতাৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব
দিছিল।

“ 2016

আমাৰ দেশত মহিলাৰ
আত্মসম্মানক অত্যন্ত গুৰুত
সহকাৰে গ্ৰহণ কৰা হয়। এনে
প্ৰেক্ষাপটত মুকলিত শৌচ কৰাৰ
অভ্যাস বন্ধ হোৱা উচিত।

“ 2015

২০১৯চনত আমি মহাত্মা গান্ধীৰ
১৫০সংখ্যক জন্মবাবিকী পালন
কৰিম। গান্ধীজীৰ ১৫০সংখ্যক
জন্মবাবিকীত আমি তেওঁক 'স্বচ্ছ
ভাৰত' উপহাৰ দিব লাগিব।

“ 2014

দেশৰ সকলো স্কুলত ছোৱালীৰ
বাবে পৃথক শৌচালয় থকা
উচিত। তেতিয়াহে আমাৰ
কল্যাসকলে আধাতে স্কুল
এৰিবলৈ বাধ্য নহ'ব।

কঠিন আৱৰ্জনা ব্যৱস্থাপনা

দৈনিক ১,৪২,৫৮ মেট্ৰিক
টন আৱৰ্জনা সৃষ্টি

৮৩,২১৩টা বার্ডত
দৈনিক ৯৫,০৬৬ মেট্ৰিক
টন আৱৰ্জনা ঘৰে ঘৰে
সংগ্ৰহ

আৱৰ্জনা মুক্ত চহৰ
(স্টাৰ ৰেটিঙ্গ)

১	স্টাৰ	৬৪
৩	স্টাৰ	৮৬
৫	স্টাৰ	৬

HOW SBM SAVES MONEY, LIFE AND GENERATES JOBS

- ইউনিচেফৰ ২০১৭ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি, গাঁওসমূহ
মুকলিত শৌচ মুক্ত হোৱাৰ ফলত প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ
৫০,০০০টকা বাহি হৈছে। এইখিনি ধন তেওঁলোকে
পূৰ্বে বেমাৰৰ নামত ব্যয় কৰিবলগীয়া হৈছিল।
- ২০১৮ৰ বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থাৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি, এই
মিছনে ৩লাখ লোকৰ জীৱন বক্ষা কৰিছে।
- ২০১৯ৰ ইউনিচেফৰ প্ৰতিবেদন মতে, স্বচ্ছ ভাৰত
অভিযানে আক্ষেপৰ, ২০১৪ আৰু ফেব্ৰুৱাৰী, ২০১৯ৰ
মাজৰ সময়ছোৱাত গ্ৰাম্য ভাৰতত ৭৫.৫লাখ ফুল-টাইম
চাকৰিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

গুৰুত্বপূৰ্ণ গৱেষণাৰ এৰাড়ৎ

নিউয়ার্কৰ দ্য বিল এণ্ড মেলিণ্ডা গেটচ ফাউণ্ডেচনে
প্রধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীক যোৱা ছেপেম্বৰ, ২০১৯ত
স্বচ্ছ ভাৰত অভিযানৰ সফলতাৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ
গৱেষণাৰ এৰাড় আগবঢ়ায়। ফাউণ্ডেচনে কয় যে
এই অভিযানৰ জৰিয়তে ৫০কোটি লোকে স্বাস্থ্য
সুৰক্ষা লাভ কৰে। ■

মহামাৰী প্ৰতিৰোধ

ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ যুঁজ দিবলৈ আৰোগ্যতকৈ আগতীয়া সাৰধানতা অধিক প্ৰয়োজনীয় আৰু এক ত্ৰুটিমান আৰোগ্যৰ হাৰেৰে ভাৰতে সফলতাৰে এই কাম কৰি আছে।

১৫ অক্টোবৰত পালন কৰা বিশ্ব হাত ধোৱা দিৰসৰ আৱশ্যকতা ক'ভিড-১৯ মহামাৰীৰ সময়ত কাৰ্যকৰী। হাত ধোৱা আৰু ছেনিটাইজ কৰা, মাঝে ব্যৱহাৰ আৰু দুগজ দূৰত্ব বজাই ৰখাৰ ওপৰত জোৰ দি দেশে ক'রোনা মহামাৰীৰ বিৰুদ্ধে সফলতাৰে যুঁজ দি দৈনিক আৰোগ্য লাভৰ এক উচ্চ স্তৰত উপনীত হৈছে। এনেদেৰে নিতো আৰোগ্য লাভৰ উৰ্ধমুখী গতিয়ে ১৭ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২০ত ৭৮.৬৪ স্পৰ্শ কৰিছোৱে।

অভূতপূৰ্ব বৃদ্ধিৰে ভাৰতত এদিনতে অৰ্থাৎ ২১ ছেপ্টেম্বৰ ২০২০ তাৰিখে আৰোগ্যৰ অভিলেখ বচনা হয়। এদিনতে ১ লক্ষাধিক (১,০১,৪৬৮) লোকে নতুনকৈ আৰোগ্য লাভ কৰে। ইয়াৰ সৈতে মুঠ আৰোগ্যৰ সংখ্যা প্ৰায় ৪৫ লাখ (৪৪,৯৭,৮৬৭) হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা আৰোগ্যৰ হাৰ ৮০.৮৬ হৈছে। ভাৰতে ইয়াৰ জৰিয়তে আৰোগ্যৰ ফালৰ পৰা বিশ্বৰ শীৰ্ষৰ দেশসমূহৰ মাজত নিজৰ নাম সন্ধিৱিষ্ট কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ই-সঞ্জীৱনীক্ষণে সম্পন্ন কৰিলে ৩ লাখ টেলি-কনচালাটেচন

কেন্দ্ৰীয় স্বাস্থ্য মন্ত্ৰালয়ৰ 'ক'ই-সঞ্জীৱনী' টেলি মেডিচিন ছাড়িভিতে ৩ লাখ দূৰ পৰামৰ্শ সম্পন্ন কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল কল্যাণ মন্ত্ৰী ডো হৰ্ষ বৰ্ধনে ন আগষ্ট, ২০২০ত মথওখনে ১.৫ লাখ দূৰ পৰামৰ্শ সম্পন্ন কৰা উপলক্ষে আয়োজিত এখন সভাত অধ্যক্ষতা কৰিছিল। তেওত্যাব পৰা এমাহৰ ভিতৰতে মথওখনে এই সংখ্যা দুগুণ কৰে। ■

৪৪ লক্ষাধিক ৰোগীয়ে আৰোগ্য লাভ কৰিছে

ক'রোনাৰ বিৰুদ্ধে ভাৰতৰ যুঁজ

২২ ছেপ্টেম্বৰ, ২০২০ত

ভাৰতত ৫০,৩৫,০৫৫টো সংক্ৰমণৰ ঘটনা

আৰোগ্যৰ হাৰ

৮০.৮৬%

৪৪,৯৭,৮৬৭ জন ৰোগীৰ আৰোগ্য লাভ। ১০০জনৰ মাজৰ পৰা ৮০ জন সুস্থ। মৃতুৰ হাৰ ১.৫৯%।

২১ ছেপ্টেম্বৰত ১,০১,৪৬৮ জন ৰোগীয়ে আৰোগ্য লাভ কৰিছে

১০খন ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয়শাসিত প্ৰদেশ ক্ৰমে মহাৰাষ্ট্ৰ, অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, কৰ্ণাটক, তামিলনাড়ু, উত্তৰ প্ৰদেশ, ওড়িশা, কেৰালা, পশ্চিম বঙ্গ, পাঞ্জাব আৰু দিল্লীত আছে আৰোগ্য লাভ কৰা ৰোগীৰ ৭৯%।

মাৰ্চ ২০২০ৰ পৰা আইচলেচন বেক্সড ৩৬.৩ গুণ বৃদ্ধি হৈছে, আই চি ইউ বেক্সড বৃদ্ধি হৈছে ২৪.৬

অলিঙ্গেন ছাপকার্ট থকা ২,৩১, ৯৩খন বেক্সড আৰু ভেন্টিলেটৰ থকা ৩২,৫৭৫খন বেক্সড আছে

জনসাধাৰণৰ সৱলীকৰণ

চৰকাৰে কপায়ন কৰা বিভিন্ন আঁচনিয়ে দেশৰ সকলো প্ৰান্তৰ
জনসাধাৰণক ব্যাপকভাৱে উপকৃত কৰিছে আৰু তেওঁলোকে এতিয়া
এই আঁচনিসমূহৰ উপকাৰ সন্দৰ্ভত মুকলৈকে প্ৰকাশ কৰে।

মহম্মদ শ্বাফীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী আৱাস যোজনা (গ্ৰামীন)ৰ অধীনত ঘৰ লাভ কৰে

প্ৰধানমন্ত্ৰী আৱাস যোজনাই বহুতকে সপোন
ঘৰ এখন দিয়াত সহায় কৰিছে। জন্মু আৰু
কাশীৰ পুঁঁক জিলাৰ শ্বাফী হ'ল এনে এগৰাকী
উপভোক্তা, যিয়ে কয়-এই কল্যাণকামী আঁচনিৰ
বাবে মই প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীক ধন্যবাদ
জ্ঞাপন কৰিব বিচাৰো। কৰছানা কুশৰ নামৰ
আন এগৰাকী উপভোক্তাৰ কয়-আমি আগতে
অত্যন্ত দুৰ্দশাৰ মাজেৰে জীৱন যাপন কৰিব
লাগিছিল। কিন্তু এই আৱাসগৃহৰ বাবে এতিয়া

আমাৰ জীৱনধাৰণৰ মান উন্নত হৈছে।
আঁচনিখনৰ অধীনত এতিয়ালৈকে ২.২৫
কোটিৰো অধিক আৱাসগৃহ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে।

ভাৰ্চুৱেল সমাৱৰ্তনত আইআইটি বম্বে'ৰ নতুন উত্তীৰণ

প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীয়ে আইআইটি, বম্বে' ২০১৮ চনৰ
সমাৱৰ্তন অনুষ্ঠানত মানৱতাৰ সেৱাৰ বাবে নতুন উত্তীৰণ কৰিবলৈ
শিক্ষার্থীসকলক আহ্বান জনায়। তেওঁৰ এই আহ্বানৰ প্ৰতি সঁহাৰি
জনাই প্ৰতিশ্ঠানখনে নিজৰ মৰ্যাদা আটুট বাখি কৰোনা ভাইৰাছ
মহামাৰীৰ সময়ছোৱাত এক ভাৰ্চুৱেল সমাৱৰ্তনৰ আয়োজন কৰে। এই

অনুষ্ঠানত শিক্ষার্থীসকলক ডিগ্ৰীৰ
চার্টিফিকেট প্ৰদানকে ধৰি সকলো
কাৰ্যসূচী স্বাভাৱিকধৰণে কৰা
হৈছিল, কিন্তু সকলো ভাৰ্চুৱেলী
সম্পৱ হৈছিল। ইন্কষ্ট'ন'ৰ চিহ্ন'ত'
ষ্টিফেল বাটছমেন আৰু নৰেল
বঁচা বিজয়ী সাহিত্যিক ডানকান

এম হালডানেই অনুষ্ঠানত ভাৰ্চুৱেলী অংশগ্ৰহণ কৰি কৈছিল যে এই
অনুষ্ঠানটোৱা পৰা সমগ্ৰ বিশ্বই শিকিবলগীয়া আছে। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ
সৈতে ভাৰতৰ উত্তীৰণ খণ্ড শক্তিশালী কৃপত আণুৱাই গৈছে।

মহামাৰীৰ সময়ত চৰকাৰী আঁচনিয়ে আগবঢ়াইছে সহায়

মহামাৰীৰ বিষয়ে অৱগত নোহোৱা
ৰাঁচীৰ পুঞ্জা চৌধুৰীয়ে লকডাউনৰ
ঠিক পূৰ্বে জন ধন একাউন্ট মুকলি
কৰিছিল আৰু মহামাৰীৰ সময়ত ই
তেওঁৰ বাবে সহায়ৰ হাত হৈ পৰে।
তেওঁ কয়, 'যেতিয়া মই তিনি মাহৰ বাবে
৫০০টকাকৈ লাভ কৰিছিলো, মোৰ
বাবে এয়া অত্যন্ত আনন্দদায়ক আছিল।'

মহামাৰী কৰোনা ভাইৰাছে দেশত আতংকৰ সৃষ্টি কৰাৰ সময়ত
জয়পুৰৰ মহেন্দ্ৰ সিং প্ৰজাপতিয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰী এছভিএনধি আঁচনিৰ
অধীনত এটা খণ্ড লাভ কৰে আৰু কিয়াণ সমান নিধিৰ অধীনত
ক্ষক্ষসকল উপকৃত হয়। মহাৰাষ্ট্ৰৰ আকোলাৰ হৰিদাস পেগামে
কয় যে কৰোনাৰ প্ৰদৰ্ভাৰৰ সময়ছোৱাত প্ৰধানমন্ত্ৰী কিয়াণ সমান
নিধিৰ অধীনত লাভ কৰা ধনখনিবে তেওঁ কীটনাশক আৰু জৈৱিক
সাৰ ত্ৰয় কৰিব পাৰিছে। এইদৰে উপভোক্তাসকলে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ প্ৰতি
কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছে। ■

Narendra Modi @narendramodi ·
Pradhan Mantri Matsya Sampada Yojana will transform the fisheries sector. This scheme brings with it investments worth Rs. 20,050 crores, which is the highest ever in the history of the fisheries sector. PMMSY will add strength to the efforts of building an Aatmanirbhar Bharat.

Rajnath Singh @rajnathsingh ·
The induction of Rafale is a strong message for the world and especially for those who challenge India's sovereignty. The induction is a very important step in light of the prevailing security conditions that prevail, or I would say, that have been created along India's borders.

Amit Shah @AmitShah ·
To bring a transformational change in civil services, cabinet today approved #MissionKarmayogi. I thank PM @NarendraModi ji for this visionary reform. This holistic & comprehensive scheme will focus on individual as well as institutional capacity building.

Nitin Gadkari @nitin_gad...
Under the leadership of PM Shri @narendramodi ji, Ministry of Road Transport and Highways has surpassed its target for construction of National Highways in the country During April to August this year. #PragatiKaHighway

Narendra Singh Tomar @nst...
Dear farmers, beware of lies being spread by the opposition parties related to farm bills.

Dr Harsh Vardhan @drharshv...
In India, a major focus has been on facilitating the development of #COVID19 vaccine. More than 30 vaccine candidates have been supported which are in different stages of development, 3 candidates are in advanced stage of Phase I/II/III trials.

PM: NEP nation's policy, not govt's

Modi says NEP needs to be implemented collectively as it lays emphasis on passion, practicality and performance

World listening to India more, says PM
Modi says the media industry of the country needs to go global like other sectors

SPECIAL CORRESPONDENT
JAIPUR

Prime Minister Narendra Modi on Tuesday said India's media industry needed to go global at a time when the country had a significant presence at almost all international forums and voice and products were becoming more global. The world was paying attention to India now with more attention, Mr. Modi said. Inaugurating the "Patrika Gate" built as a liaison between the press and the government, he said the new structure, modern equipment, facilities and infrastructure will help the media industry grow and compete in three-four years.

A moment to reflect: Patrika Gate is the latest addition to Jaipur's many tourism attractions. ■ PTI

PM: E-delivery platform for street vendors in the works

New Delhi: Manufacturing pitch for digital transactions, especially in the wake of the coronavirus pandemic, Prime Minister Narendra Modi on Wednesday said that the government was working on an online delivery platform for street vendors on the lines of big e-commerce sites and also to enable them in "digitizing their business".

During a virtual interaction with the Union Minister of MSMEs, PM said beneficiaries of the SVAJYAM scheme will be able to benefit from their eligibility to other schemes of the Government and Ayushman Bharat.

Leaving the scheme, he said, it is the result of the PM's "vision".

Govt urges citizens to come forward for Covid-testing

PNS ■ NEW DELHI

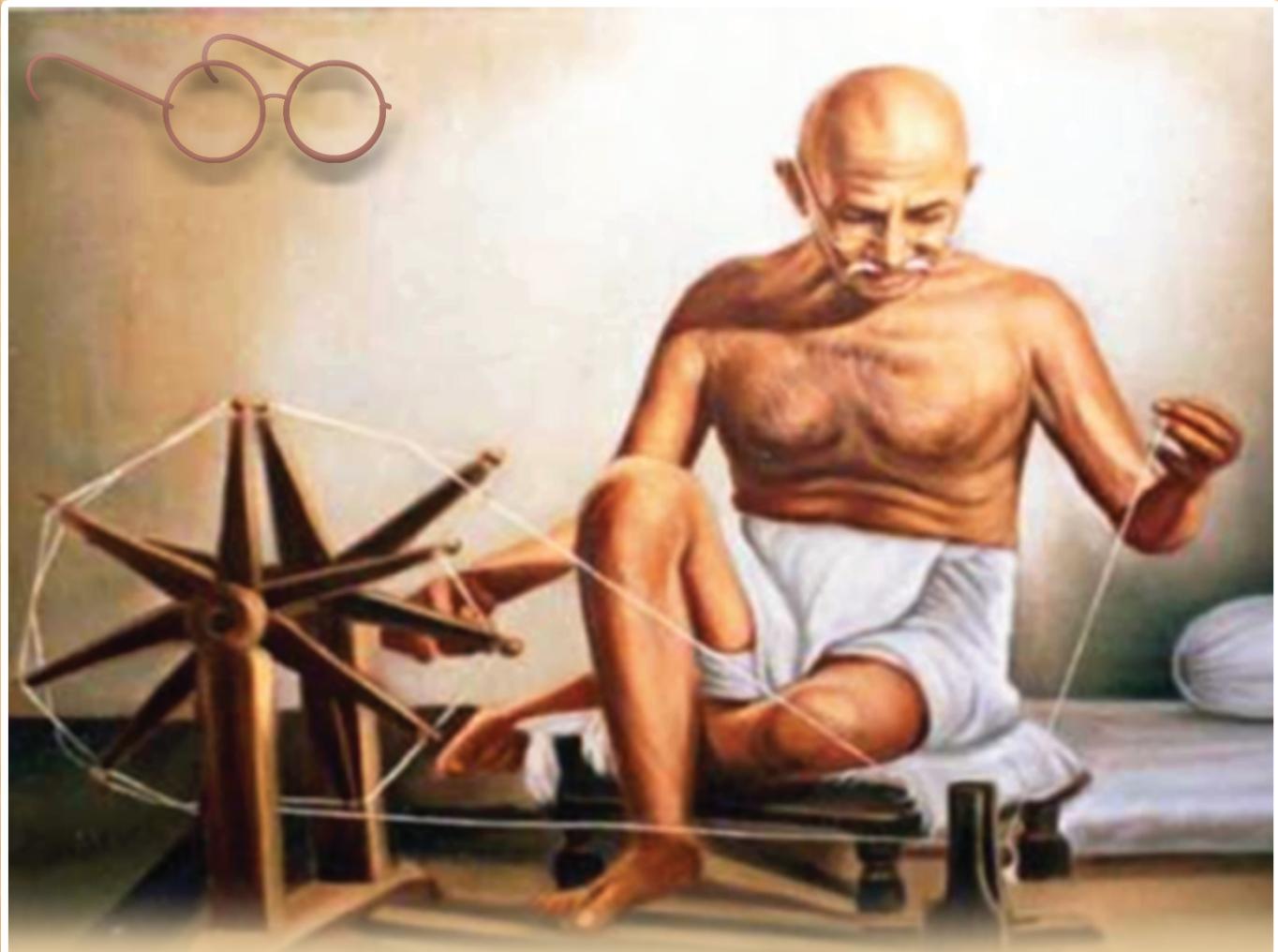
Alarmed at the spike in Covid-19 cases each passing day, the Union Health Ministry on Tuesday exhorted the citizens to come forward to get themselves tested for the infection and warned that their irresponsible behaviour like failure to follow distancing norms and not wearing masks could lead to a damaging situation as far as the pandemic is concerned in India.

After breaching single-day records of highest Covid cases in the world going past 90,000, India on Tuesday registered

reaction (RT-PCR) tests on symptomatic people who tested negative for the rapid antigen test (RAT).

Addressing a press brief in P1

আত্মনির্ভৰশীল ধাৰণা আৰু বিদেশী সামগ্ৰী বজৰৰ সিন্দৰান্ত স্বদেশী আন্দোলনৰ সৃষ্টি আছিল, যি স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সময়ত এক শক্তিশালী অস্ত্ৰ হৈ পৰিচিল। যতৰ ব্যাপক ৰূপত জনপ্ৰিয় হৈ পৰিচিল আৰু খাদী দেশীয় আন্দোলনৰ বন্ধু হিচাপে চিহ্নিত হৈছিল।

গান্ধীজীয়ে খাদী বন্ধুক স্বাধীনতা আৰু আত্মনির্ভৰশীলতাৰ এক প্ৰতীক হিচাপে গণ্য কৰিছিল। ভাৰত চৰকাৰৰ 'মেক ইন ইণ্ডিয়া' আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোদীৰ 'আত্মনির্ভৰ ভাৰত'ৰ সাহসী ধাৰণাই স্বদেশী আন্দোলনৰ উদ্যমকে প্ৰতিফলিত কৰে।

“মোৰ বাবে খাদী হ'ল ভাৰতীয় মানৱতাৰ একতা আৰু ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা আৰু
সমতাৰ প্ৰতীক”

মহাত্মা গান্ধী

Assamese